

1st April, 1962
(Sunday)
11th Chaithra, 1884 S. E.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES OFFICIAL REPORT

PART II—Proceedings other than Questions and Answers.

CONTENTS

	PAGES.
Calling attention to a matter of urgent public Importance:	
<i>re</i> : Fire accidents in Sompeta and Itchapuram taluks. ..	615
Business of the House. ..	617
Calling attention to matters of urgent Public Importance:	
<i>re</i> : Strike in Akkamamba Textile Mills, Tanuku. ..	618
<i>re</i> : Failure of crops in Vizag districts. ..	619
Business of the House. ..	620
Papers Laid on the Table of the House :	
G. O. Ms. No. 1364, M. A., dated 13-10-1961 making rules relating to the Indian Administrative Service applicable to the post of the Commissioner, Municipal Corporation of Hyderabad. ..	621
G. O. Ms. No. 2203 Home (Transport-I) Department dated 11-11-1961 containing amendments to the Madras Motor Vehicles Rules, 1940. ..	621
G. O. Ms. No. 86, Home (Transport-I) Department dated 15-1-1962 containing amendments to the Hyderabad Motor Vehicles Rules, 1956. ..	621
Government Bills :	
The Andhra Pradesh (Andhra Area) Village Panchayats (Amendment) Bill, 1962. (Passed) ..	622
Business of the House. ..	681

Note:—* at the commencement of the speech denotes confirmation not received in time from the Member.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES.

PART II — Proceedings other than Questions and
Answers.

OFFICIAL REPORT

*Twelfth day of the First Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Sunday, the 1st April, 1962.

The House met at Half past Eight of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair)

QUESTIONS AND ANSWERS

(See Part—I.)

CALLING ATTENTION TO A MATTER OF URGENT
PUBLIC IMPORTANCE

re : FIRE ACCIDENTS IN SOMPETA AND ITCHAPURAM TALUKS.

*శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట):—అధ్యక్షా, అగ్నిప్రమాదాలు ప్రత్యేకంగా శ్రీకాకుళం జిల్లా మీద దండయాత్ర సాగిస్తున్నట్లు ఉంది. మొన్నరాత్రి తెలిపోను మీద బారువదగరున్న గొల్లగండి అనే గ్రామంలో 200 ఇండ్లు కాలిపోయి 2 లక్షల రూపాయలుపైగా ఆస్తి నష్టం కలిగిందని కబురు తెలిసినందువల్ల వెంటనే మంత్రిగారికి మోషన్ అందజేయడం వారు దయతో అంగీకరించినందుకు కృతజ్ఞతాభివందనలు, కాని ప్రత్యేకంగా యీ విషయం యీ నాటిది కాదని మనవి చెస్తున్నాను. ప్రతి ఏటా కూడా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 40-50 గ్రామాలు తగ్గుల పడడం జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం కొన్ని లక్షల రూపాయలను Famine Code Policy వలె Fire Relief Policy క్రింద ఇళ్లు కాల్చిపోతే పది రూపాయల కంటే తక్కువ భూమికి కట్టిన వారికి 30 రూపాయల వరకు సహాయం చేయడానికి ఖర్చు పెడుతున్నది. ఆ పాలసీని అనుసరించి కాల్చిపోయిన ఇండ్లు గలవారికి 30 రూపాయలు యిచ్చి సహాయం చేశామని అనుకోవడం తప్ప 30 రూపాయలు ఒక ద్వారం గాని తలుపుగాని కొనడానికి సరిపోదు. ప్రభుత్వ సామగ్రికి Token గా పనికివస్తుంది. తిరిగి వారు ఇళ్లు కట్టుకుంటే మరల కాల్చిపోతే 30 రూపాయల చొప్పున యిస్తూ ఉండడం వల్ల ప్రభుత్వానికి

Calling Attention to a Matter
of Urgent Public Importance
re : Fire accidents in Sompeta
and Itchapuram taluks.

recurring expenditure కొన్ని లక్షల రూపాయలు అగ్ని ప్రమాదాలకు లోనైన వారి సహాయార్థం యివ్వడానికి అవుతున్నది. వారి సహాయం స్థిరత్వం లేకుండా మరల ప్రమాదాలకు లోను కావడం మరల లక్షల కొలది రూపాయలు ప్రభుత్వానికి ఖర్చు కావడం జరుగుతూ ఉన్నది. ఈ సంవత్సరము జనవరి నుంచి ఇప్పటి వరకు సుమారు 14 గ్రామాలు సముద్రతీరములోని మత్స్య పారిశ్రామికాలు నివసించేవి తగులబడినవి. ఇట్లు వాక్కిళ్లతో పాటు వారి జీవనోపాధికి సాధనాలయిన వలలు కూడ తగులబడిపోయినవి. దీనిని గురించి ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొని రావడము జరిగింది. తిరిగి వలలు తయారు చేసు కొనడానికి కొంత సహాయ రూపకముగాను, కొంత loans రూపకముగాను ఇవ్వాలని 2 నెలల క్రిందటనే కోరితే దీనిని గురించి పరిశీలన జరుగుతున్నదని చెబుతున్నారు. రెడ్ క్రాస్ సంస్థ వారు కొద్దో గొప్పో పాతగుడ్డలు కొన్ని గ్రామాల్లో పంచగలిగారు. బట్టివారిపాలెం పండుగ, మూడు రోజులు వరుసగా తగులబడినది. ఈ విషయాలన్నీ ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినాము. అగ్నికి లోబడిన asbestos sheets గాని, zinc sheets గాని సప్లీ చేయాలని కోరుతున్నాను. Model houses కట్టి ఇవ్వమని అడగడము లేదు. వారికి ఇప్పుడు ఇస్తున్న రు. 80/-లు కాకుండా ఇంకొక రు. 80/-లు ఎక్కువగా సహాయము చేసి, మరొక రు. 200/-లు loan రూపకముగా ఇవ్వాలి. ఇంటినే security గా వుంచుకొని నెలకు ఒకటి లేక రెండు రూపాయల వచ్చే వసూలు చేసుకొంటూ ఆ బాకీ 5, 6 సంవత్సరాలలో తీర్చే విధముగా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది అని మనవి చేస్తున్నాను. దీనిని గురించి ప్రభుత్వము వారు ఏమి చర్య తీసుకొన దలిచారో తెలుసుకోడానికి ఈ Call attention motion తెచ్చాను.

*రెవిన్యూశాఖ మంత్రి (శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి):—ప్రతి సంవత్సరము శ్రీకాకుళం జిల్లాలో కొన్ని గ్రామాలు అగ్నికి ఆహుతి అవుతున్నవని ప్రభుత్వదృష్టికి లచ్చన్నగారు తీసుకొనివచ్చారు. ఈ 3 నెలల్లో తగులబడిన గ్రామాలే కాక మొన్నకూడ ఒక గ్రామము తగులబడినట్లు వార్తవచ్చినదని, ఆ కారణము చేత call attention motion ఇచ్చాము అని వారు చెప్పారు. ఇది చాల దురదృష్టకరమైన పరిస్థితి, ఇప్పుడున్న రూల్సు ప్రకారం వారు శలవు ఇచ్చినట్లు రు. 80/- లు relief ఇవ్వడం జరుగుతోంది. వెంటనే రు. 2,500/- లు ఇవ్వడానికి కలెక్టరుకు అధికారము వున్నది. కలెక్టరు ఆ విధముగా చర్య తీసుకొంటున్నారు. ఇండ్లు కట్టుకోవడానికి ఈ relief సరిపోవడము లేదని చెప్పారు. లచ్చన్నగారు జాబు ప్రాసినందువల్ల Prime Minister's relief fund నుంచి 10 వేల రూపాయలు ఇవ్వడము జరిగింది. 3 సంవత్సరాల క్రితము ఈ విధముగా జాబు వ్రాస్తే అప్పుడుకూడ 10 వేలు ఇచ్చారు. Red Cross Society మొదలైన philanthropic societies relief ఇస్తూనేవున్నవి. మనము ఇస్తున్న రు. 80/- ల relief సరిపోదని విదితమే. Asbestos sheets supply చేయడము long term loans ఇచ్చి 5, 6 సంవత్సరాలలో recovery చేస్తే బాగుంటుందనే నలహా ఇచ్చారు. వారి సూచన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది. పరిశీలన చేసిన

తరువాత చర్య ఏ తీరుగాగైకొనాలనేది చెప్పగలను. అయినప్పటికి వెంటనే relief ఇవ్వవలసినదని కలెక్టరుకు చెప్పడం జరిగింది.

BUSINESS OF THE HOUSE.

*శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడుగుల):—అధ్యక్షా, నేను ఒక short notice question ఇచ్చాను. మార్చి 15 న మైసూరు గవర్నరు Joint Session ను address చేస్తూ River Water dispute విషయమై Tribunal appointment కోసము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు దరఖాస్తు చేశామని address లో చెప్పారు. ఆ కాపీ మన గవర్నరు మెంటుకు అందినదా? లేదా అని ఒక short notice question పంపించాను. ఎకెండాలో ఆ question రాలేదు. Short answer వచ్చినది, లేనిది చెబితే సంతోషముగా వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:—మీరు ఎప్పుడు పంపించారో నాకు తెలియదు. నా దగ్గరకు ఇంకా రాలేదు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—Session ఆరంభమయిన వెంటనే పంపించాను.

Mr. Speaker:—It is being sent to the concerned Department.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ముఖ్యమంత్రిగారికి పంపించాను. లేక పోతే వట్టికేసునైనా మంత్రిగారు అయినా answer చేయవచ్చు. ఇది చాల simple question. అందినదా, లేదా అని అడుగుతున్నాను.

*ముఖ్య మంత్రి (శ్రీ యన్. సంజీవరెడ్డి):—చాల simple గానే కనపడు తుంది. పెరుగుతుంది. ఇంకా పెరుగుతుంది. హనుమంతుని తోకలాగ పెరుగుతుంది. ఏమైన information వుంటే చూసుకొని చెబుతారు. ఆ మంత్రిగారు ఇప్పుడు ఇక్కడ లేరు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—Public Service Commission తాలూకు regulations రోజుకూడ ఇక్కడ table మీద పెడుతూవుంటారు. నేను ఒక దానికి amendment పంపించాను. Rule ప్రకారము same session లోనే consider చేయాలని వుంది. తిరిగి prorogue అయ్యే వరకు session అనే అర్థము 5, 6 లేక 7 నెలలు కావచ్చు. నేను సవరణ ఇచ్చిన రెగ్యులేషన్ లో retrospective effect గురించికూడ వున్నది. అందుచేత ఒక convention establish చేస్తే బాగుంటుంది. ఎప్పుడయినా ఇటువంటి amendments ఇచ్చి నప్పుడు కనీసము చివరిరోజున అయినా ఆ amendment ఎకెండాలోకి వచ్చే మోస్తరుగాను, గవర్నరు మెంటు దానికి జవాబు చెప్పే మోస్తరుగాను వారు జవాబు చెప్పేదానికి సిద్ధమయినట్లయితే బాగుంటుంది. Session అని, 8, నెలలో 4 నెలలో 5 నెలలో అయిపోతే రెగ్యులేషన్ కు retrospective effect తో ఇచ్చినది కాబట్టి new rights దానికింద కొత్తగా create అయితే ఇంకా కొన్ని చిక్కులు వస్తాయి. ఒకవేళ House నిరాకరిస్తే మరొక జాధకలుగుతుంది. అందుచేత గవర్నరు మెంటు ఈ విషయమై ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : STRIKE IN AKKAMAMBA TEXTILS MILLS, TANUKU

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ:—అధ్యక్షా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా తణుకులో అక్కమాంబ లెక్సైన్ ఫ్యాక్టరీ పని చేస్తున్నది. ఆ ఫ్యాక్టరీ కార్మికులు 30-3-62 న జనరల్ బాడీ సమావేశము జరుపుకొని 30-3-62 న సమ్మె చేయాలని నిర్ణయించుకొని నోటీసు ఇవ్వడము జరిగినది. ఈ సందర్భములోనే ఇద్దరు కార్మికులు నిరాహార వ్రతము చేయాలని తెలియపరచడము జరిగింది. ఆ ఫ్యాక్టరీలో ఈ కార్మికుల సంఘం ఏర్పడిన తరువాత గత సంవత్సరము 1-4-1961 తేదీన జనరల్ బాడీ సమావేశము వేసుకొని demands మీద notice ఇవ్వడము జరిగింది. దానిమీద 29-5-1961 న conciliation జరిగింది. అలాగే 28-10-61 న అదే demands మీద notice ఇవ్వడం జరిగింది. మరల 23-11-61 న conciliation జరిగింది. మరల అదే demands మీద 10-11-61 న notice ఇవ్వడం జరిగింది. మరల 8-12-61 conciliation జరిగింది. ఈ విధముగా కార్మికుల హక్కులకు సంబంధించి 3 సార్లు నోటీసులు ఇవ్వడము, ఉపసంహరించుకోవడము conciliation జరపడం జరిగినది. conciliation proceedings లో మేనేజిమెంటు ఏరకముగాను కార్మికుల న్యాయమైన హక్కులు దృష్టిలో పెట్టుకొనక పోవడముచేత final notice ఇవ్వడం జరిగింది. రూల్సుకు విరుద్ధముగా 3వ మంది కార్మికులను పని నుంచి తొలగించారు. ఉదాహరణ చెబుతాను. సంగీతం శేషారావు అనే కార్మికుడు తను పెళ్లిచేసుకొంటున్నాను కాబట్టి శలవు కావాలని కోరాడు. “నీకు పెళ్లి కావాలా, ఉద్యోగము కావాలా తెల్పుకోమని” మేనేజిమెంటు అంటే నాకు పెళ్లి కావలసిన అవసరమువుంది అని శలవు పెట్టి పెళ్లి చేసుకొనడానికి వెళ్లినాడు. దాతో ఆయన బర్తర్ వ్ అయినాడు. ఈ 3వ మందిలో ఆయనకు కూడ ఉద్యోగము ఇవ్వమని ఒక కోరికవుంది. యూనియన్ సభ్యులు మేనేజిమెంటును criticise చేసినందుకు ఉపాధ్యక్షుణ్ణి కూడ 10 మాసాల క్రితము తొలగించడం జరిగింది. ఈ విధముగా కార్మికుల కనీస హక్కులనుకూడ కాపాడుకొనే దానికి వీలు లేకుండా పోయినదని వచవిచేస్తున్నాను. అందుచేత ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తగిన శ్రద్ధ తీసికోకపోతే ఆ పట్టణంయొక్క ప్రశాంత పరిస్థితి, కార్మికులయొక్క హక్కులు పోయే ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది, కనుక ప్రభుత్వం తగిన శ్రద్ధ తీసికోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. గురుమూర్తి (కార్మికశాఖమంత్రి):—అధ్యక్షా, నిరాహార వ్రతానికి పూనుకొన్న కార్మికులు విరమించుకొన్నారు. సమ్మెచేయకూడదని నిర్ణయించుకొన్నారు. ప్రస్తుతం అశాంతి, విపత్కర పరిస్థితులు లేవని మనవి చేస్తున్నాను. కార్మికులు కోరిక demands సరైనవా కావా అని డిపార్టుమెంటు వారు చూస్తున్నారు. వారు కన్సిలియేషన్ జరిగిందని చెప్పారు. అవన్నీ పరిశీలిస్తున్నాము

re : FAILURE OF CROPS IN VIZAG DISTRICT .

* శ్రీ పి. వి. రమణ(కొండవర్ర):—అధ్యక్షా, విశాఖపట్టణం జిల్లాలో 1959 సంవత్సరంలో వరదల కారణంగా అక్కడ పంటలు పాడై రైతాంగానికి ఆర్థికంగానష్టం కలిగింది. గతరెండు మూడు సంవత్సరములనుండి నీజనల్ కండిషన్స్ పొడవటంవల్ల పంటలు దెబ్బతిన్నాయి. ఆ కారణాన ప్రభుత్వం శిస్తులను వాయిదా వేసింది. ఎన్నికలు అయిన తరువాత 2, 3 సంవత్సరముల నుండి పేరుకుపోయిన మొత్తం Land Revenue ను 10 రూపాయలకు పైబడి శిస్తు కట్టే వారికి 1-0-0 కి 0-2-0 చొప్పున విధించిన సర్చార్జిని వసూలు చేయటం ప్రారంభించారు. అంతేగాక మైనర్ ఈనాముల మీద రైతావరి ఎసెస్ మెంట్ తీసుకు వచ్చారు. దానిని గత 6 సంవత్సరములనుండి లెక్కలు వేయకుండా మొత్తం అంతా ఇప్పుడే వసూలు చేయటం ప్రారంభించారు. ఈ మూడు రకములైన బకాయాలను ఒకేసారి వసూలు చేయటానికి పూనుకోవటం వల్ల అక్కడి పేద రైతాంగం చాలా ఇబ్బందుల పాలవుతున్నారు. మైనర్ ఈనాములపై కొత్త లెక్కల ఫారం రైల్వే రేట్లు పెచ్చు మొత్తాలను వసూలు చేస్తున్నారు. అందువల్ల రైతులు రెట్టింపు మొత్తాలను చెల్లించవలసి వస్తున్నది. అన్నీ ఒకేసారి కట్టటం కష్టం కనుక తేలికైన వాయిదాలలో, 2, 3 సంవత్సరాలలో వసూలు చేయటానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

* *Sri N. Ramachandra Reddy*:—Sir, for the information of the hon. Members I will read out the note that is available with me.

On the proposal of the Collector and the recommendation of the Board of Revenue, the Government sanctioned the following relief in respect of Visakhapatnam district:—

- (1) Remission of wet assessment in the areas adversely affected by drought conditions on the following scale:
 - (a) full remission where the yield of crop is 4 annas and less:
 - (b) half remission where the yield of crop is above 4 annas but less than six annas.
- (2) Suspension of collection of land revenue and loan instalments along with the arrears, till the end of November 1961, in the drought affected areas.

It was also ordered that the remission on the scale referred to in item (1) above shall apply to all wet crops, namely, single wet crop and do-fasal wet crop, including sugar cane, plantain, etc., and also water rate on irrigated paddy and other crops on dry lands. These concessions were applicable to ryotwari lands, including minor inams.

3. The Collector of Visakhapatnam through his report informed the Government that, in all 470 villages have been affected by drought conditions. He also reported that there were no drought-affected villages in Narasapatnam, Paderu and Chintapalli taluks. He recommended the following relief by way of remission of wet assessment in all the 470 drought-affected villages in the district. He further recommended that the remission may be made applicable to all wet lands, namely,

single wet crops, do-fasal wet crops including sugarcane, plantains, etc., and also water rate in respect of irrigated paddy and other crops on dry lands, including ryotwari lands and minor inams. The Board of Revenue supported the recommendations of the Collector. The Collector has also requested the postponement of collection of land revenue and loan instalments relating to 1371 Fasli, along with the arrears, till the end of November, 1962 in all the drought-affected villages. He has also instructed his subordinates to proceed on the basis of his recommendation in anticipation of Government's sanction. The Collector's report showed that only wet crops were affected and evidently there is no widespread failure of dry crops. The Board, therefore, recommended that the suspension of land revenue and loan arrears be restricted only to such lands in respect of which remission of wet assessment or water rate is allowed. These proposals of the Collector, recommended by the Board are under consideration of the Government and orders will issue shortly.

4. It can thus be seen that the Government have been sanctioning relief by way of remission and postponement of collection of land revenue wherever necessary. As can be seen from the report, the Collector, has recommended postponement of collection of current land revenue till the end of November 1962 in all the drought-affected areas of the Visakapatnam district. In anticipation of Government orders and instructions subordinates will proceed on that basis.

ఆరు సంవత్సరాలనుండి ఎరియర్స్ పున్నాయి, ఒకేసారి వాటిని కలెక్ట్ చేస్తున్నారని చెప్పారు. ఆ ఇన్ ఫర్మేషన్ నా వద్ద లేదు. మళ్ళీ కలెక్టరుకు వ్రాసి ఈ ఎరియర్స్ ఎందుకు వచ్చాయి, ఒకేసారి కలెక్ట్ చేస్తున్నారా లేదా అనే విషయాల గురించి రిపోర్టు తెప్పించిన తరువాత ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

BUSINESS OF THE HOUSE.

*శ్రీ వి. యన్. కృష్ణ (మంగళగిరి) :—అధ్యక్షా, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ మెడికల్ కాలేజీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ విషయంలో part by part pass అయినవారి మార్కులు consider చేస్తుందా లేక అన్ని parts ఒకసారి pass అయితే consider చేస్తుందా అనే విషయం మీద ఒక short notice question పంపించాను. మీరు దానిపై most urgent అని వ్రాసి మంత్రిగారికి పంపించారు. దేవు పరీక్షలు ఇవాళవరకు ఆ విధానాన్ని వివరించే సమాచారం మంత్రిగారు ఇవ్వలేదు. తమరు most urgent అని వ్రాసినా వారు ఎందుకు శ్రద్ధతీసుకోలేదు? దాని గురించి ఇప్పుడయినా సెలవివ్వస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—మీరు ఎప్పుడు పంపారు?

శ్రీ వి. యన్. కృష్ణ :—ఈ సెషన్ కు వచ్చాక పంపించాను. మీరు most urgent అని వ్రాసి సాలుగై దురోజుల క్రిందట పంపారు. దానికి ఇక్కడే మంత్రిగారు department ను అడిగి చెప్పవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ఏ తేదీని పంపారు?

శ్రీ వి. యన్. కృష్ణ :—25 వ తేదీ ననుకుంటాను.

Sri N. Sanjiva Reddy :—Mr. Speaker, Sir, may I say a few words? పున్నవిధానాలు అన్నీ పాతవే. ఇదివరకు ఎట్లా చేర్చుకొంటున్నారో వారికే తెలుసు. కొత్తగా చేసింది ఏమీలేదు. ప్రభుత్వవిధానం ఈ నాలుగు రోజుల్లో మారింది ఏమీలేదు. వెంటనే information ఇవ్వలేదంటే ఎట్లా ఇస్తాం? పున్నవిధానం పాతదే అయినప్పుడు ఎలా ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇస్తున్నారో వారికే తెలుసు. పరీక్షలవుతున్నాయన్నారు. పరీక్షలవుతున్నాయి? మెడికల్ కాలేజీకి, ఆ పరీక్షలకు సంబంధంలేదు. There is absolutely no relationship between the examinations going on now and admissions to Medical College.

శ్రీ వి. యన్. కృష్ణ :—Last year ప్రభుత్వం ఒక విధానం అవలంబించటం, మళ్ళీ విధానం మార్చటం జరిగింది. అందువల్ల ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ చాలా ఇబ్బంది పడ్డ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఈ సంవత్సరం ఏది adopt చేయబోతున్నారు? P.U.C. పరీక్షలకు, దీనికి సంబంధం వుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—ప్రశ్నను concerned Department కు, మినిస్టర్ గారికి పంపించాము. వారు information తెప్పించటానికి కొంత time వచ్చవచ్చు. But I cannot compel the Government to furnish the information. They can fix a date and give the information.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

G. O. Ms. No. 1364 M. A. Dated 13-10-1961 Making Rules relating to the Indian Administrative Service applicable to the post of the Commissioner, Municipal Corporation of Hyderabad.

The Minister for Municipal Administration (Sri A. Venkatramiah):—

I beg to lay on the Table under sub-section (3) of section 585 of the Hyderabad Municipal Corporations Act, 1955 (Hyderabad Act No. II of 1956) a copy of the Rules confirmed in G. O. Ms. No. 1364 M. A., dated 13-10-1961 making the rules relating to the Indian Administrative Service applicable to the post of the Commissioner, Municipal Corporation of Hyderabad so long as it is cadre of the Indian Administrative Service.

*Mr. Speaker:—*Paper laid on the Table.

G. O. Ms. No. 2203 Home (Transport I) Department dated 11-11-1961 containing amendments to the Madras Motor Vehicles Rules 1940.

The Minister for Labour and Transport (Sri B. V. Gurumurthy):— I beg to lay on the Table a copy of G. O. Ms. No. 2203 Home (Transport-I) Department date 11-11-1961 containing amendments to the Madras Motor Vehicles Rules 1940 as required under sub-section (3) of section 133 of the Motor Vehicles Act, 1939.

*Mr. Speaker:—*Paper laid on the Table.

G. O. Ms. No. 86 Home (Transport I) Department dated 15-1-1962 containing amendments to the Hyderabad Motor Vehicles Rules, 1956

*Sri B. V. Gurumurthy:—*I beg to lay on the Table a copy of G. O. Ms. No. 86 Home (Transport-I) Department dated 15-1-1962 containing amendments to the Hyderabad Motor Vehicles Rules, 1956, as

Government Bill:
The Andhra Pradesh (Andhra Area)
Village Panchayats (Amendment)
Bill, 1962.

required under sub-section (3) of section 133 of the Motor Vehicles Act, 1939.

Mr. Speaker:—Paper laid on the Table.

GOVERNMENT BILL

THE ANDHRA PRADESH (ANDHRA AREA) VILLAGE
PANCHAYATS (AMENDMENT) BILL, 1962.

** The Minister for Planning and Panchayat Raj (Dr. M. Chenna-Reddy)* :—I beg to move:

“That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Village Panchayats (Amendment) Bill, 1962 be read a first time.”

Mr. Speaker:—Motion moved.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ చిన్న సవరణ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పంచాయతీస్ బిల్లులో చేస్తూఉండే దానియొక్క ఉద్దేశం మనవిచేస్తాను. ఇదివరకు ఉండేటటువంటి provision ప్రకారంగా, పంచాయతీస్యొక్క కాలపరిమితి మూడు సంవత్సరాలే ఉన్నది. ఈ కాలపరిమితిని పెంచవలెనా లేదా అనే విషయము వెనుకటి అసెంబ్లీలో ఒక బిల్లు రూపముగా Select Committee లో కూడా చర్చకు వచ్చి దీని కాలపరిమితిని 5 సంవత్సరములకు బదులు 5 సంవత్సరములు చేస్తే శాగుంటుందనేటటువంటి అభిప్రాయానికి రావడం జరిగింది. ఇది వరకు ఉండేటటువంటి provision ప్రకారంగా ఎన్నికలు మూడు సంవత్సరాల లోగా తప్పకుండా చేయాలి. తప్పనిసరి అయితే, దానికి కాలవ్యవధి మూడు మాసాలు మాత్రమే పొడిగించడానికి ప్రభుత్వానికి అధికారము ఉన్నది. ఇప్పుడు general ఎన్నికలు మార్చిలో పూర్తి అయినాయి. ఫిబ్రవరి, మార్చి, ఏప్రిల్ ఈ మూడు మాసాలలో, అది కూడా మూడు మాసాల కాలవ్యవధిని పొడిగించే అధికారము ప్రభుత్వము వినియోగిస్తే, ఆవిధంగా ఈ మూడు మాసాలలో కొన్ని groups of panchayats కు ఎన్నికలు పూర్తి కావలసిన అవసరం ఉన్నది. General ఎన్నికలు పూర్తికాగానే ఈ కార్యక్రమము తీసుకోవడం సాధ్యం కాదు అని ఒక ఆలోచన ప్రభుత్వానికి ఉన్నది. ఈ మూడు మాసాల కాలపరిమితిని మరింత పొడిగిస్తే సాధ్యమవుతుంది అనే ఆలోచనతో ఈ సవరణ ఇక్కడికి తేవడం జరిగింది. అంతే కాదు, అసలు పంచాయితీల యొక్క కాలపరిమితిని 5 సంవత్సరాలకు పొడిగిస్తే శాగుంటుందనే అభిప్రాయము వెనుకటి Joint Select Committee report లో కూడా ఉన్నది. అప్పుడు ఆ అభిప్రాయానికి ఒక స్వరూపము లేకపోయినాగాని ముందునైనా, integrated Panchayats Bill ఈ శాసన సభముందు ప్రభుత్వము తేవలసిన అవసరము ఉన్నది కనుక అప్పుడైనా దానిలో ఇటువంటి provision పెట్టడానికి వీలుంటుందనే ఉద్దేశంతో, ఈ కాలపరిమితిని పెంచే అభిప్రాయము ఆ Select Committee లో కూడా సూచించబడింది. కాబట్టి ఈ సవరణను ఈనాడు ఈ సభవారి యెదుట ప్రవేశపెట్టుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో 1, 2 విషయాలు మనవిచేయదలచు కొన్నాను. దీనితో చాలా దగ్గరగా సరిబంధం ఉన్నటువంటి పంచాయితీ సమితులయొక్క, జిల్లాపరిషత్తులయొక్క కార్యనిర్వహణ గురించి, గత మూడు

సంవత్సరాలలో అనేక గౌరవసభ్యులకు, రాజకీయపార్టీ ప్రతినిధులకు కలిగిన వివిధ అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని మనం ఏరకంగా దీనిపై మార్పులు తేవలసియుంటుందనే సంగతి ఇదమిద్దంగా తేల్చే పరిస్థితిలో నునము లేము. అయితే మనం ముందుకు integrated Bill తేవడానికి వాటి వివరాలపైన చర్చిపై జాగుంటుందని చాలా మంది యొక్క అభిప్రాయం ఉన్నది. ఇటీవల గత మాసం 28 వ తేదీన ఇక్కడ ఉండెటటువంటి ముఖ్యమైన గౌరవసభ్యులతో informal గా చర్చలు జరిగినప్పుడు వివిధ రాజకీయ పార్టీల యొక్క అభిప్రాయాలు మరి ఇక్కడ ఉండె గౌరవ సభ్యుల యొక్క అనుభవాలు చర్చించుకోడానికి అవకాశం దొరికింది. అందుకు ఆ గౌరవ సభ్యులందరికి నా కృతజ్ఞత తెలుపు తున్నాను. వాటిని కూడ దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ సవరణను అంగీకరిస్తే జాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. వివరాలన్నీ సమగ్రంగా పరిశీలన చేయడానికి అవకాశం కలుగు తుంది. కాబట్టి నేను ఈ సవరణను మీ ముందు ప్రశ్నల పెట్టుతున్నాను.

శ్రీ జి. లక్ష్మన్న :- ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఇచ్చిన ఉపన్యాస సారాంశము చూస్తే, ఇటీవల జరిగిన సంభాషణలలో, పార్టీ ప్రతినిధులందరి యొక్క అభిప్రాయాన్ని పురస్కరించుకొని ఈ సవరణ తేవడం జరిగినదనే భావన అందులో కన్పడుతుంది. ఈ సవరణను వారందరు ఒప్పుకొన్నట్లు కన్పడుతుంది. ఆ భావనతో వారు ఈ విధంగా మాట్లాడరా లేక ప్రభుత్వము యొక్క ప్రతిపాదన క్రింద ఈ సవరణ తేబడిందా అని వారిని అడుగుతున్నాను.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :- అధ్యక్షా నేను express చేయడంలో ఏదైనా పొరపాటు జరిగిందెమో నాకు తెలియదు గాని, నిజానికి ఈ సవరణ గురించి ప్రభుత్వము అసెంబ్లీకి నోటీసు ఇచ్చిన తరువాతనే కొంతమంది మిత్రులతో informal discussion చేసుకొందామని అనుకొన్నాము. ప్రభుత్వము తమ అభిప్రాయముతోనే ఈ సవరణను కానన సభ ముందు పెట్టి తరువాత వివరాలు కూడా చర్చించు కొంటే అందరి అభిప్రాయాలు తెలుస్తాయనే ఉద్దేశంతో ప్రవేశ పెట్టాము. ఇక ప్రేరేపణ ఏదైనా ఉంటే నేను ఇదివరకు మనవి చేసినట్లు ఇప్పటికి ఒక group of villages కు, elections యొక్క కాల పరిమితి దాటిపోయింది, అవి జరపడం సాధ్యం కాదు అనేది ఒకటి. తరువాత ఇదివరకు joint select committee లో ప్రకటించబడినటువంటి అభిప్రాయాటు ఉన్నాయి వాటితోటి మేము అన్ని political parties bind చేస్తున్నామనే అభిప్రాయంతో చెప్పడంలేదు. Joint Select Committee report లో ఉండెటటువంటి అభిప్రాయాలలో ఇది ఒక ముఖ్యమైన విషయము. ఈ పంచాయతీలకు కాల పరిమితి మూడు సంవత్సరాలకు బదులు అయిదు సంవత్సరాలకు చేయాలనేటటువంటిది. దానిని కూడ ఆధారంగా చేసుకొని మేము ఈ సవరణను పెట్టాము.

*శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం (నరసన్న పేట) :- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు పంచాయతీల యొక్క కాల పరిమితిని మూడు సంవత్సరాల నుంచి 5 సంవత్సరాలకు చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు జిల్లా పరిషత్తులకు, పంచాయతీ సమితులకు కూడా

మూడు సంవత్సరాల కాలపరిమితే ఉన్నది. కనుక, ఈ సవరణ దృష్ట్యా వాటి యొక్క కాల పరిమితిని కూడా పొడిగించడానికి ప్రభుత్వము ప్రయత్నం చేస్తారా? ఆ సవరణ కూడా ఎందుకు తీసుకురా కూడదని మనవి చేస్తున్నాను.

డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్షా, నేను ఉద్దేశపూర్వకంగానే వివరాలలోకి పోలేదు. ఇది చర్చించిన తరువాత, రెండవ రీడింగులో వివరాలు మనవిచేసు కొంటే సరిపోతుందని ఆ వివరాలు ఇప్పుడు చెప్పలేదు. నిజానికి దీనిలో ఒక official amendment కూడ ఉన్నది. ఇప్పుడు ఈ జిల్లా పరిషత్తులు పంచాయతీ సమితుల యొక్క వ్యవధి 1962 నవంబరు 1 వ తేదీ వరకు ఉన్నది. ఈ తొందరలోనే అవన్నీ వివరంగా ఈ శాశన సభ ముందు పెట్టడం బాగుండదని నవంబరు 1 వ తేదీలోగా, తిరిగి అసెంబ్లీ సమావేశము జూన్, జులై లో జరుగు తుందని, అప్పుడు ఆ సవరణ కూడా తీసుకరావడానికి వీలుంటుందనే ఉద్దేశంతోనే ఇప్పుడు అది తీసుకరాలేదు గాని లేకపోతే పంచాయితీలకు కాలపరిమితి పొడిగించిన తరువాత, సమితులకు జిల్లా పరిషత్తులకు మూడు సంవత్సరాలే పెట్టు కొంటే చాల ఇబ్బందులు ఉంటాయి. దీనిలో ఒక ప్రధానమైన ఉద్దేశం ఉన్నది. సంవత్సరం పొడుగునా ఆ మూడు సంవత్సరాలలో ఎప్పటికీనీ ఒక్కొక్క జిల్లాలో, ఒక ప్రాంతము గా పోతే ఒక ప్రాంతములో తప్పనిసరిగా ఎన్నికలు జరుగుతూ, పంచాయతీ ఎన్నికలు గాని పంచాయతీ సమితి ఎన్నికలు గాని, జిల్లా పరిషత్తు ఎన్నికలు గాని, పీటికొరకు రాజకీయ పార్టీలు గాని, ప్రభుత్వము యొక్క machinery గాని ప్రజలు గాని, ఒక రకంగా తప్పనిసరిగా round the clock గా ఆ విధంగా ఉండడం అనేది సబబుగా ఉండదు. Mid-term elections తీరుగా ఒక ప్రక్క 1962 జూన్ లో general elections కొన్నిటికి జరుపుతు మళ్ళీ 1964 మే, జూన్, జులై లో మిగతా పంచాయతీ ఎన్నికలు, సమితుల ఎన్నికలు, పరిషత్తుల ఎన్నికలు జరిపుతూ, తిరిగి 1967 వరకు ఎన్నికలు అనేవి లేకుండా ఉంటే బాగుంటుందనే ఆలోచన కూడా ఉన్నది. ఆ సవరణ ప్రభుత్వము యొక్క ఆలోచనలో ఉన్నది. కాని దానికి కాలపరిమితి ఉన్నది. కాబట్టి అది ఇప్పుడు ఈ సమావేశంలో పెట్టే బదులు జూన్, జులై సమావేశంలో పెడితే బాగుం టుందని ఇప్పుడు ఆ వివరాలలోకి రాలేదు.

*శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు (ఖమ్మం) :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఏదో ఒక official సవరణ ఉన్నదని చెప్పారు. అది ఈ సమావేశంలో చర్చకు వస్తుందా లేదా అని, వారిని అడుగు తున్నాను.

డాక్టరు ఎం. చెన్నారెడ్డి :—దీని తరువాతనే, second reading వెంటనే వస్తుంది.

*శ్రీ ఎన్. ప్రసాద రావు :—అధ్యక్షా ఇప్పుడు, పంచాయితీల జీవితకాలాన్ని పొడిగించడం కోసం, ఇక్కడ సవరణ ఒకటి మన ముందు ప్రవేశ పెట్టారు. దాని లక్ష్యాలలో ఈ పొడిగింపు అనేది ఒక ప్రాంతానికే కాకుండా, తెలంగాణాలో ఉండేటటువంటి పంచాయితీలను కూడా, తెలంగాణా పంచాయితీ చట్టములోని

డబ్ (1) సెక్షను ప్రకారం పొడిగించడానికి కూడా అందులో తెలియజేశారు. మొత్తం మీద 1964 జూలై వరకు కూడా మన రాష్ట్రములో ఉండే పంచాయితీలకు ఎన్నికలు జరగకూడదని, ఒక సమగ్రమైన చట్టము తీసుకువచ్చి, దాని ప్రకారంగా జరగాలని చెప్పారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు official గా సవరణ ఉన్నదని చెప్పారు. అని ఈ సమావేశములో చర్చకు వస్తుందా, లేదా, అని అడుగు తున్నాను.

డాక్టర్ యమ్. చెన్నారెడ్డి:— సెకండ్ రీడింగ్ లో వస్తుంది.

శ్రీ యన్. ప్రసాదరావు:— ఆంధ్ర ప్రాంత పంచాయితీల జీవిత కాలాన్ని పొడిగించుటకు ఇప్పుడు ఒక సవరణ మన ముందు ప్రవేశపెట్టారు. ఈ పొడిగింపు అనేది ఒక ఆంధ్ర ప్రాంతంలోనే కాకుండా తెలంగాణా ప్రాంతంలో ఉన్న పంచాయితీలకు కూడా తెలంగాణా పంచాయితీ చట్టం 25 (1) సెక్షన్ ప్రకారం పొడిగించటానికి ఉన్న అధికారం ప్రభుత్వం ఉపయోగించుకొంటోందని తెలియ జేశారు. మొత్తం మీద రెండు సంవత్సరాలు, 1964 జూలై వరకు మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పంచాయితీలకు ఎన్నికలు జరప కూడదని యీ లోపల ఒక సమగ్ర చట్టాన్ని తీసుకొచ్చి దాని ప్రకారం జరపాలని చెప్పారు. క్రిందటి శాసన సభలో జాయింట్ సెలెక్టు కమిటీ వాగు యిచ్చిన ఆ బిల్లు అమలులో ఉంటుందో, లేదో అదే తీరిగి మనకు వస్తుందో, లేదో, తెలియదు, మంత్రిగారు చెప్పలేదు. ఏమైనప్పటికీ ఒక సారి చట్టం ప్రకారం ఏర్పడిన పంచాయితీలకు చట్టములో నిర్దేశించిన కాలాన్ని పొడిగించకుండా ఆ సమయానికి పరిమితమై గతంలో ఎప్పుడైనా ఎన్నికలు జరిపారా అని అడుగుతున్నాను. తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించి 1951లో ఒక చట్టం ఉండేది. ఆ చట్టం ప్రకారం, నాకు గుర్తు ఉన్నంతవరకు, 4 సంవత్సరాల వరకు ఆ పంచాయితీల కాల పరిమితి ఉన్నది. కాని ఆచరణలో 5 సంవత్సరాలకు 6 సంవత్సరాలకు, యింకా ఎక్కువగా కూడా ఆ సమయం పెంచబడుతోంది. చివరకు చట్టం ప్రకారం పంచాయితీల జీవితాన్ని పెంచటానికి వీలు లేక పోయేటప్పటికి అందులో ఉన్న ఒక ప్రొవిజన్ ఉపయోగించుకొని పంచాయితీ అధ్యక్షులకు ఆ అధికారాలు సంక్రమింపజేశారు. చట్టములో ఒక ప్రొవిజన్ ఉన్నప్పుడు అందులో నిర్దేశించిన సమయానికి కట్టుబడి ఎన్నికలు జరుపుట యీ ప్రభుత్వానికి అలవాటు లేదనేది గతంలోని అనుభవాన్ని బట్టి స్పష్టం అవుతోంది. క్రిందటిసారి యీ అయిదు సంవత్సరముల కాలము ఉన్నప్పుడు, ఆ కమిటీలలో, ఎన్నుకోబడిన ప్రతినిధులే గాక ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసిన ప్రతినిధులకూడా ఉన్నారు. 1956లో కొత్త చట్టం అమలులోకి వచ్చినప్పటికీ వాటికి ఎన్నికలు జరిగింది క్రిందటి సంవత్సరమే అనేది మరచిపోకూడదు. 1951 చట్టం ప్రకారం ఏర్పడిన కమిటీలకు 1961 వచ్చే వరకు ఎన్నికలు జరగలేదు. కొత్త చట్టం అమలులోకి వచ్చిన తరువాత కూడా నాలుగయిదు సంవత్సరముల కాలం పాత పంచాయితీ కమిటీలు తెలంగాణా ప్రాంతంలో అమలులో ఉన్నవి. మళ్ళీ ఇప్పుడు ఏర్పడిన కమిటీలకు రేపు జూలైలో వాటికాలం పూర్తి అవుతుందని

1st April, 1962.

Government Bill:
The Andhra Pradesh (Andhra Area)
Village Panchayats (Amendment)
Bill, 1962.

రెండు సంవత్సరాల కాలం అవసరం లేదు. నా ఉద్దేశం ప్రకారం—ప్రభుత్వం పట్టుదలతో వ్యవహరిస్తే ఒక సంవత్సరంలో సమగ్రమైన శాసనం తీసుకు వచ్చి, దాని ప్రకారం ఎన్నికలు జరపటానికి వీలుంటుంది అని నా అభిప్రాయం. ఏదైతే చట్టంలో ఉన్న కాల పరిమితికి మించి పంచాయితీలయొక్క జీవితాన్ని మిగతా సంస్థల జీవితాన్ని పోడిగించారో, అది అలవాటుగానే కొనసాగ బడుతున్నది తప్ప—యీ చట్టములో ఉన్న ప్రావిజన్స్ కు అనుగుణ్యంగా వ్యవహరించాలనే ఉద్దేశ్యం యీ ప్రభుత్వానికి ఉంటే, ఇప్పుడు యీ బిల్లు తేవలసిన అవసరము ఏర్పడేదికాదు. ప్రభుత్వం ఆ అలవాటు మార్చుకోవాలి. శాసనంలో చెప్పిన సమయానికి ఎన్నికలు జరపాలని కోరుకున్నాను. వీలైనంత వరకు యీ రెండు సంవత్సరాల జీవితాన్ని తగ్గించటానికి ప్రయత్నం చేయాలని అభిప్రాయ పడుతూ, వెలపు తీసుకొంటున్నాను.

(Sri K. Punnayya in the Chair)

*శ్రీ జె. వెంగళరావు (వేంసూర్) :—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన యీ సవరణ చట్టాన్ని నేను బలపరుస్తున్నాను. ఎప్పటికప్పుడు పంచాయితీలకు ఎన్నికలు రావలంవల్ల, అసలు పంచాయితీలు ఏ కార్యక్రమాలకు ఉద్దేశించబడినవో, ఆ కార్యక్రమాలు నిర్వహించలేక పోతున్నవి. రెండు సంవత్సరాల కాలం—1964 జులై దాకా పోడిగించటం అంటే అందులో ఏమీ దురుద్దేశం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే ఒక సిద్ధాంతాన్ని అందరూ ఒప్పుకొన్నారు. దేశంలో ఎన్నికలు సంవత్సరం పొడుగునా జరగటం మంచిది కాదని, అది ఏ రాజకీయ పార్టీకి ఊహించుకొనేది కాదని, దానివల్ల దేశంలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు సాగటానికి కూడా వీలుండదని, కాబట్టి జనరల్ ఎన్నికలయిన రెండు సంవత్సరాల తర్వాత పంచాయితీలకు, పంచాయితీ సమితులకు, జిల్లా పరిషత్ లకు ఎన్నికలు జరిగితే, మధ్య మూడు సంవత్సరాలు విరామం ఉండి జిల్లా పరిషత్ లు, పంచాయితీ సమితులు, ప్రశాంతంగా కార్యక్రమాలు జరపటానికి అవకాశం ఉంటుందనేది అందరూ అంగీకరించారు. అందుకే ఇప్పుడు యీ సవరణ బిల్లు ద్వారా రెండు సంవత్సరాలు పోడిగించటం జరిగింది. కాంగ్రెస్ పార్టీకి ఏదో లాభం కలుగుతుందన్న ఉద్దేశంతో చేసింది కాదు ఇది. కాబట్టి యీ సవరణ బిల్లును ఆమోదించ వలసిందిగా గౌ. సభ్యులందరినీ కోరుతున్నాను. పంచాయితీలకు ఐదు సంవత్సరాల కాలపరిమితి పెడుతున్నాము. ఇది మన ఒక రాష్ట్రములోనే కాదు. కేరళలో, మధ్యప్రదేశ్ లో, మైసూరులో, మద్రాసులో—మనచుట్టూ ప్రక్కల రాష్ట్రాలన్నింటిలో పంచాయితీలకు ఐదు సంవత్సరాల కాలం ఉన్నది. ఇది మనం ఒక్కళ్లమే కొత్తగా పెట్టింది కాదు. ఆ విధంగా పెడితే, మనం అనేక అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు ప్రశాంతంగా చేసుకొన వచ్చును. కేవలం ఎన్నికల కొరకు వృధా కాలయాపన జరగటం ఉండదు. సమితులు, జిల్లా పరిషత్ లు ఉండటమువలన యీ పంచాయితీ బోర్డుల మీద రాజకీయాలు కేంద్రీకృతమవుతున్నాయని ప్రసాదరావుగారన్నారు. పంచాయితీరాజ్ కు బేసిక్ యూనిట్ పంచాయితీబోర్డు. పంచాయితీలు లేకుండా

జిల్లా పరిషత్లు, పంచాయతీ సమితులు ఎట్లా ఉంటాయి? ఎట్లా ఫంక్షన్ చేస్తాయి? పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్లు ఉండటంవల్ల, గ్రామాలలో—పంచాయతీలలో రాజకీయ పార్టీలు చొరబడుతున్నాయి; అందువల్ల గ్రామాల ప్రశాంతత పాడై పోతున్నది అని చెబుతున్నారు. నేను దానికి అంగీకరించను. కాంగ్రెస్ పార్టీగాని, ఇతర రాజకీయ పార్టీలుగాని గ్రామ పంచాయతీ ఎన్నికలలో పాస్టి సింబల్ తో పోటీ చేయడం లేదు. కాని ఒక్క కమ్యూనిస్టు పార్టీవారే పాస్టి సింబల్ తో పోటీ చేస్తున్నారు. ఎందుకు చేస్తున్నారు? రాజకీయ పార్టీలు గ్రామాలలో చొరబడినందున అక్కడ ప్రశాంత పరిస్థితులు పాడై పోతున్నాయనే అభిప్రాయం నిజంగా కమ్యూనిస్టు పార్టీకి ఉన్నట్లయితే—ఎన్నికలలో ఇతర రాజకీయ పార్టీలు పాస్టి సింబల్ పెట్టకుండా విరమించుకొన్నప్పుడు ఒక్క కమ్యూనిస్టు పార్టీయే పాస్టి సింబల్ తో ఎదురు నిలబడుతున్నదో నాకు అర్థం కావటంలేదు. ఆంధ్ర ప్రాంత పంచాయతీ యాక్టుకు తెలంగాణా ప్రాంత పంచాయతీ యాక్టుకు మధ్య చాలా తారతమ్యాలు ఉన్నవి. ఆంధ్ర పంచాయతీ యాక్టులో నో-కాన్ ఫిడెన్స్ మోషన్ కు అవకాశం లేకపోవటం, గవర్నమెంట్ అవసరం వచ్చినపుడు పంచాయతీ అధ్యక్షులను రిమూవ్ చేయటానికి అవకాశం ఉండటం—తెలంగాణా యాక్టులో నో-కాన్ ఫిడెన్స్ మోషన్ కు అవకాశం ఉండటం అధ్యక్షులు తప్ప చేసినప్పటికీ రిమూవ్ చేయటానికి అవకాశం లేకపోవటం—ఇట్లాంటి తారతమ్యాలు ఉన్నవి. కాబట్టి ఆంధ్ర తెలంగాణా ప్రాంతాలకు కలిపి, ఒక ఇంటిగ్రేటెడ్ యాక్టు చేయటానికి గత శాసనసభలో ఒక బిల్లు ప్రవేశపెట్టి, జాయింట్ సెలెక్ట్ కమిటీకి నివేదించటం, వారు తమ రిపోర్టును తయారు చేయటం జరిగింది. ఇంతలో జనరల్ ఎన్నికలు వచ్చినవి. మినిస్టర్ గారు బహుశా దానినే వచ్చే సెషన్ లో ప్రవేశ పెడతామని వాగ్దానం చేశారు. ఆ ఇంటిగ్రేటెడ్ బిల్లును త్వరగా పాస్ చేసి, ఆ యాక్టు ప్రకారం పంచాయతీ ఎన్నికలు జరిపితే బాగుంటుంది. తెలంగాణాలో పాత పంచాయతీ బోర్డులని, కొత్త పంచాయతీ బోర్డులని, టౌన్ కమిటీలని ఉన్నవి. టౌన్ కమిటీస్ యాక్టు అని ఒక ప్రత్యేక యాక్టు ఉన్నది. వాటికి ఎన్నికలు జరిగి 10 సంవత్సరాలైనవి. ఇప్పటి జిల్లా పరిషత్ పంచాయతీ సమితి యాక్టు ప్రకారం టౌన్ కమిటీస్ చైర్ మన్ కూడ సమితిలో మెంబరు. టౌన్ కమిటీస్ ను మేజర్ పంచాయతీలుగా ట్రీట్ చేయాలని ఇంటిగ్రేటెడ్ బిల్లులో సవరణ ఉన్నది. ప్రభుత్వం ఇంటిగ్రేటెడ్ యాక్టు తొందరగా తీసుకువచ్చి, యీ రెండు సంవత్సరాల కాలంలో వాటికి కూడ ఎన్నికలు జరగటానికి అవకాశం కల్పించాలని కోరుతున్నాను. కాంగ్రెస్ పార్టీ వారికి లాభమనే ఉద్దేశంతో ఇది తెచ్చారని అనుకోవద్దు. ఆవిధంగా ఆరోపించవద్దు. దీనివల్ల అందరికీ లాభం ఉంది. ఈ సమితులు అందరిచేతిలో ఉన్నవి. పంచాయతీ బోర్డులు అందరిచేతిలో ఉన్నవి. లాభం కలిగితే అందరికీ కలుగుతుంది. మేము ఏదో ఎన్నికలకు భయపడిపోయి యీ అమెండ్ మెంట్ తీసుకువస్తున్నామని మీ రెవరైనా అంటే, దానిని నేను

1st April, 1962.

Government Bill:
The Andhra Pradesh (Andhra Area)
Village Panchayats (Amendment)
Bill, 1962.

ఒప్పుకోటానికి తయారుగాలేను. ఈ అమెండ్ మెంట్ ను ఆమోదించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

* శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—అధ్యక్షా, పంచాయతీల కాలపరిమితిని పొడిగించాలని యత్నము గురించిన్నీ ఎందుకు పొడిగించాలో కారణం మంత్రిగారు చెప్పారు గాని మాకేమి సబబుగా కన్పించలేదు. రాబోయే బిల్లులో మెంబర్ల కాలపరిమితి 5 సంవత్సరాలు చేయదలచుకొన్నాం కాబట్టి ప్రస్తుతమే కాలపరిమితిని పొడిగించినట్లయితే బాగా ఉంటుంది అని చెప్పారు. మొట్టమొదట యిందులో 1962వ సంవత్సరం వరకు అని వ్రాశారు. దానికి మరొక సవరణ వచ్చింది. గవర్నమెంటు సవరణలు అలవాటై పోయాయి. మునిసిపాలిటీ బిల్లులోకూడ వారే బిల్లు తీసుకు వస్తారు. వెంటనే వారే తిరిగి వారంరోజులలో amendment పెట్టడం జరిగింది. ఒక నిర్ణీతమైన నిశ్చయం మనస్సులో ఉన్నట్లు కన్పించదు. ఒకటిమాత్రం నిశ్చయంగా కన్పిస్తుంది. Elections, వాయిదా వేసినట్లయితే పంచాయతీలలో హెచ్చు అధికారాలు సంపాదించుకోవచ్చు ననే భావం. వాకన్న ముందు మాట్లాడిన మిత్రులు (కాంగ్రెసు పక్షంవారు) ఎంత లేదన్నప్పటికీ వారు గట్టిగా మాట్లాడడం చూసినట్లయితే కేవలం political motive తోనే వాయిదా వేయడము జరుగు తున్నదిగాని పరిపాలనా సౌకర్యముతో సంబంధంలేని మోస్తరుగా కన్పిస్తున్నది. మంచో చెడ్డో ఏదో ఒక విధంగా శాసనము ఉన్నది. ఆ Act ప్రకారం మూడు ఏళ్ళకు ఎన్నికలు జరుగుతాయి అనీ అనుకున్నాము. 5 ఏళ్ళు పొడిగించాలి అగత్యం నాకేమి కన్పించడంలేదు. మూడుఏళ్ళు అక్కడ ఉన్నట్లయితే చాలు. అంతవరకు వారు దేశసేవ చేసే ప్రజలయొక్క అభిమానం సంపాదించినట్లయితే తిరిగి తప్పకుండా ఎన్నుకోబడతారు. నాకు ఉన్నటువంటి అనుభవంలో, ఒక్కొక్కచోట కొంతమంది వనికి రానటువంటి వారు అక్కడికి వెళ్ళి పాతుకు పోవడం జరుగుతోంది. అటువంటివారు 5 ఏళ్ళు ఉన్నట్లయితే ప్రజాసమ్మం మరీ హెచ్చు అవుతుంది. అందుచేత ఎప్పటికప్పుడు కార్యకలాపాన్ని నూతన భావాలలో సర్దుకోవా లన్నట్లయితే మూడుఏండ్లు బాగా ఉన్నది. మొట్టమొదట ప్రభుత్వంవారు 1962 డిశంబరు వరకు పెట్టినది కొంతవరకు సరిగానే ఉన్నదని నాకు తోస్తున్నది. ఎన్నికలు యిదివరలో జరపలేనందుకు ఏదో కారణం చెప్పారు. ఆ కారణాన్ని నిండుగా ఒప్పుకున్నా లేకపోయినా అందులో కొంత సబబు ఉన్నది. కాని యిప్పుడు 1964 వరకు ఆచేస్తాం, ఆతరువాత 5 ఏళ్ళు చేయ దలచుకొన్నాం అని చెప్పడం సబబుగాలేదు; ప్రజారాజ్యానికి ప్రజాస్వామ్యానికి అనుగుణంగా ఉన్నట్లు కన్పించడం లేదు. 5 ఏళ్ళు అనేది Legislative Assembly కి కూడ క్రొత్తగా వచ్చినటువంటిది. పూర్వం మూడు ఏళ్ళే ఉంటూ ఉండేది. మూడుఏళ్ళు ఉన్నప్పుడు Legislative Assembly లో ఉన్నప్పటికీ మెంబర్లు మంచి పేరు ప్రతిష్టలతో వనిచేసేవారు. చాల పెద్ద పేరు తెచ్చుకున్నారు. తరువాత 5 ఏళ్ళు చేశారు. అక్కడ 5 ఏండ్లు చేశాము కాబట్టి మునిసిపాలిటీలకు 5 ఏండ్లు చేద్దాము. జిల్లాపరిషత్ లకు చేద్దాము, సమితులకు చేద్దాము, పంచాయతీలకు

చేద్దాము. ఇంకా ఎక్కడ ఉన్నప్పటికీ 5 ఏళ్ళ వరకు చేద్దామంటే తగిన కారణం కానరాదు. పంచాయితీ రాజ్యం అంతా మీదినుంచి క్రిందివరకు ఒకటే పార్టీ బలంతో ఒకే నమూనాతో, ఒక మూసలో పోసిన మోస్తరుగా—ఇక్కడ గవర్నమెంటు ఏదైతే ఉంటుందో ఆమూసే జిల్లాపరిషత్లు, ఆమూసనుంచే కొంచెం చిన్న విగ్రహం, సమితి, ఆ మూసలో నుంచే పంచాయితీలు కూడా తీసుకువద్దాము అని చేసిన ఏర్పాటు అంత సవ్యమైనది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న పంచాయితీ రాజ్యంలోనే పంచాయితీలకు హెచ్చు అధికారాలు లేవు. అవి కూడా సీనివేసి వికేంద్రీకరణ అనే సెవతో జమీందారులు లాంటి వాళ్ళను సృష్టించేసి, రాజ్యాలు, జమీందారీలు పోయినప్పటికీ జిల్లాఅంతా ఒక రాజ్యం క్రింద ఏర్పాటు చేసేటటువంటి విధానం గాని యిది, ప్రజాస్వామ్యాన్ని వినియోగ పరచడానికి చేసినటువంటి యత్నం లాగా కన్పించడంలేదు. మూడు ఏళ్ళకు election బాగానే ఉన్నది. అని నామనవి. First reading లో యంతకన్న వివరాలతో చెప్పక పోయినప్పటికీ దీనిని పొడిగించే భావం మంచిది కాదని, మొట్టమొదట గవర్నమెంటువారు పెట్టిన సవరణ అనగా ఈ సంవత్సరం డిశంబరు చివరవరకు పొడిగించుతామనే సవరణ సవ్యంగానే ఉన్నదని ఆ ఉద్దేశ్యము మార్చుకోవద్దని, మూడుఏళ్ళను 5 ఏళ్ళు చేయవద్దని, రాబోయే శాసనంలో పొడిగించుదామన్న భావాన్ని మనస్సులో పెట్టుకొని యిప్పుడు మార్చుకోసం యత్నం చేయడమనేది చాల కంటింజెంటు legislation అని, యిది మంచిది కాదని, అసలు శాసనసభలో శాసనాలు చేసుకొనే పద్ధతి కూడా యిది కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

* శ్రీ జి. అప్పన్న:—అధ్యక్షా, మొట్టమొదట ప్రభుత్వం 31 డిశంబరు 31 వరకు పొడిగింపుకు అవకాశం యిమ్మని కోరుతూ సవరణ తెచ్చి యిప్పుడు జూలై ఒకటవ తేదీ వరకు పొడిగింపుకు అంగీకారం యివ్వవలసిందిగా కోరుతూ సవరణ తెచ్చారు. ఈ విషయంలో గౌరవ సభ్యులు విశ్వనాథంగారు చెప్పిన భావాలతో నేను పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. ఒక్క విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. మూడేండ్ల క్రిందట మూడేండ్లవరకు ఏర్పాటు చేయబడిన సంస్థను మూడేండ్లు అయిన తర్వాత మరో రెండేళ్ళు పొడిగించడం అనే సాంప్రదాయం ఏ ప్రజాస్వామ్యంలో కూడా హర్షించ దగ్గది కాదు. క్రొత్తగా చట్టం తేబోతున్నాము. వెనకటి సెలక్టు కమిటీవారు ఈ భావంలో ఉన్నారు. ఆ భావాన్ని బట్టి వివిధ పార్టీల సభ్యులతో మేము సంప్రదించాము. దానిమీద 34 జూలై ఒకటివరకు పొడిగించడం మంచిదని ప్రభుత్వం అభిప్రాయ పడుతున్నదని చెప్పడం సభ్యతగా, సబబుగా లేదని నేను మనవి చేయవలసి ఉన్నది. మేము ఒక amendment యిచ్చి ఉన్నాము. ఈ సంవత్సరం డిశంబరు ఆఖరిలోగా మేము చెయ్యలేము అనేది ప్రభుత్వం యొక్క దృఢ విశ్వాసం అయితే, అంతగా అవసరం అయితే 31 జూలై ఒకటి వరకు చేసుకుంటే చేసుకోవచ్చుననే భావంతో మేము amendment కూడా యిచ్చి ఉన్నాము. ఒకచక్క మేము ప్రజాస్వామ్యాన్ని వికేంద్రీకరణ పద్ధతిలో ప్రజలందరికీ వంచిపెడుతున్నామని చెప్పుతూ వే

1st April, 1962.

Government Bill:
The Andhra Pradesh (Andhra Area)
Village Panchayats (Amendment)
Bill, 1962.

రెండో ప్రక్క ప్రజాస్వామ్యాన్ని సంపూర్ణంగా విస్తరించి ఇప్పుడున్న పంచాయితీలు, పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు అన్నిటికీ కూడ 64 జూలై 1వరకు పొడిగించడం అనేది చాల ప్రమాదకరమైన విషయం అని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకా అనేక పరిస్థితులు వస్తాయి. ప్రభుత్వం ఊహించే ఉంటుంది. ఎవరు ఏమి చెప్పకుండానే ప్రభుత్వ పక్ష సభ్యులు ఒకరు, కాంగ్రెసు యొక్క పార్టీని బలపరుచుకోడానికి ఈ విధంగా ప్రభుత్వం ఎత్తుగడ చేస్తున్నదని అనుకుంటారేమో, ఎంత మాత్రం అనుకోవద్దని, అనుకోవద్దని పదిమారులు చెప్పారు. వారి మనస్సులో ఆ భాధపడుతూనే ఈ మాటలు పదిమారులు చెప్పకోవలసిన అగత్యం వచ్చినది అని భావించవలసినవస్తున్నది. వారు పదేపదే దానినిగురించి ఆచేదన పడుతున్నందువల్ల 64 జూలై ఒకటివరకు పొడిగించినట్లయితే రాష్ట్రంలో ప్రతిపక్షాలూ civil war create చేసినవారు అవుతారని నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న పంచాయితీ బోర్డులకు, పంచాయితీ సమితులకు, జిల్లా పరిషత్తులకు 64 జూలై ఒకటివరకు జీవంపోస్తే పంచాయితీ అధ్యక్షులుగా ఉన్నవారికి ప్రతిపక్షులుగా ఉన్నవారెవరూ 64 జూలై ఒకటివరకు ఉద్భవపర్చరు. విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానాలు ప్రతి పంచాయితీలో రాకతప్పదు. కాంగ్రెసువారి అధికారం ఉంటే కాంగ్రెసు వ్యతిరేకులు తెస్తారు. కాంగ్రెసు వ్యతిరేకులు అధికారంలో ఉంటే కాంగ్రెసు వక్షంవారు తెస్తారు. ప్రతి గ్రామంలో ఒకరచ్చ మాదిరిగా యిది తయారవుతుంది. చాల ఆందోళన, అరాచక పరిస్థితులు తప్పనిసరిగా ప్రబలుతాయని మనవిచేస్తున్నాను. 64 జూలై ఒకటివరకు ఇప్పుడున్నటువంటి పెత్తనదారు యొక్క పెత్తనాన్ని సాగించడానికి ప్రతిపక్షులుగా ఉన్నవారు ఏనాడుకూడ అంగీకరించలేరు, సహించలేరు, ప్రతిఘటించడానికి, ప్రయత్నాలు జరుగుతాయి. ఇది రాష్ట్రమంతటా భీభత్స పరిస్థితి తీసుకురావడానికి దారి తీస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. మరొక కారణం చెబుతారు uniformity ఉండాలి అని. జనరల్ ఎన్నికల తరువాత మళ్ళీ ఎన్నికలతోనే కాలం అంతా గడిచి పోవాలా? గ్రామాలలోగాని జిల్లాలలోగాని, రాష్ట్రంలోగాని పరిపాలనను ప్రజలకు ఉపయోగమైన రీతిగా చేసుకోడానికి ప్రశాంత వాతావరణం అవసరం లేదా? అని. నిజంగా ఆ దృష్టే ఉంటే మొదటి సంవత్సరాలలోనే ఈ ఎన్నికల సంరంభం అంతా పూర్తిచేసుకొని ప్రశాంతంగా ఉండడం మంచిది. 1962 మార్చిలో జనరల్ ఎన్నికలు అయిపోయినాయి. రిజిస్ట్రే ఆఫీసులోగా పంచాయితీలు, సమితులు, జిల్లా పరిషత్తుల ఎన్నికలు జరిపితే 4 ఏళ్ళపాటు ప్రశాంత వాతావరణం రాష్ట్రంలో ఉండి పరిపాలనను పటిష్టంగా చేయడానికి వివిధ ప్రాంతాలలో వివిధ పంచాయితీలలో ఎన్నుకోబడిన పెద్దలకుగాని పార్టీలకుగాని అవకాశం ఉంటుంది. ఏ పార్టీ యొక్క పేరుతోను పోటీపడకూడదన్నప్పటికీ, యిక్కడ ప్రతి పంచాయితీలో పార్టీల ప్రమేయమున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విషయం అధికార పక్షానికి సంపూర్ణంగా తెలుసు. ఏపార్టీకి సంబంధం లేనివారు, ఏ గ్రహ పాటువలననో ఎన్నిక అయివస్తే కాంగ్రెసు పార్టీలో చేరితే మీకు లాభం వుంటుంది, అని కాన్యాసుచేసి తమ పార్టీలో చేర్పించుకునే విషయంకూడా అందరికీ తెలుసు. రాష్ట్రంలో నిజంగా శాంతిని సాధించదలచుకుంటే 1964

జులై రెండవ తేదీవరకు, ఏ పరిస్థితిలోను, యీ ఎన్నికలను వాయిదా వేయడానికి వీలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇందాక మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ యిప్పుడు వివరాలలోనికి వెళ్ళవలసిన అవసరంలేదు, రేపు ప్రొద్దున్న Consolidated Bill తీసుకొవస్తున్నాం, అప్పుడు మాట్లాడవచ్చును, అన్నారు. consolidated Bill తీసుకోవాలనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి యిప్పుడు వున్నది. రేపు ప్రొద్దున్న ఆ ఉద్దేశం మారదు అనడానికి ఆస్కారంలేదు. వివరాలలోనికి వెళ్ళి మాట్లాడే అవకాశం ఎప్పుడూ వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. వికేంద్రీకరణ గూర్చి చెప్పారు. ఇది 'వికేంద్రీకరణ'మో 'వికార కేంద్రీకరణ'మో నాకు తెలియడంలేదు. పంచాయితీ సమితిగాని, జిల్లా పరిషత్తుగాని చేసిన ఒక తీర్మానానికి explanation అడుగుతూ, దానిని రద్దుచేసే అధికారం ప్రభుత్వం తనచేతిలో వుంచుకున్నప్పుడు అది వికేంద్రీకరణం ఎలా అవుతుందని అడుగుతున్నాను. వారికి ఏవిధమైన ఆర్థికస్థావరత కలిగించారని అడుగుతున్నాను. రహదార్లు మచినీటి వనతి, మైనరుయిర్రేజెషన్, ఆసుపత్రులు, స్కూలు మొదలైన మానవ జీవితానికి కావలసిన వాటిపాధ్యతను వారికి అప్పగించి ఆరుమంల నూటికి 70 వంతులు కేంద్రం తీసుకేల్లిపోయి, 30 వంతులు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకుపోతుంటే జిల్లా పరిషత్తులుభిక్షాండేహా అని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చుట్టూ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చిప్ప చేతితోపట్టుకుని ఢిల్లీ కోటచుట్టూ తిరిగే దొర్భాగ్య పరిస్థితులలో దీనిని వికేంద్రీకరణమనడం హాస్యాస్పదమని మనవిచేస్తున్నాను. వారియిష్టమైనచోట రోడ్డు వేయడానికి జిల్లా పరిషత్తుకు అధికారంలేదు. సోంపేటలో రోడ్డువేయ్యాలని పరిషత్తు అంటే వద్దు బారువలోవేయండి అని ప్రభుత్వం వుత్తర్వులు యిస్తుంది. ఇదేనా వికేంద్రీకరణ. ఇది రాజకీయ కేంద్రీకరణం తప్ప వికేంద్రీకరణం కాదు. కాంగ్రెసు అధికారములో వున్నదిగదా అని అనుకోనవచ్చు కాంగ్రెసు ఎల్లకాలం అధికారంలో వుంటుందనే భ్రమలో వుండదని ఆశిస్తున్నాను. ఇప్పుడు వున్న పద్ధతిలోనే యీ పంచాయితీ ఎన్నికలు జరిపించడం అన్నివిధాలా శ్రేయస్కరమని మనవిచేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

* శ్రీ వి. ముత్యాలరావు (జగ్గంపేట):—అధ్యక్షా! పంచాయితీరాజ్ కాఖా మాత్యులు ప్రవేశ పెట్టిన యీ సవరణ బిల్లును హృదయ పూర్వకంగా బలపరుస్తూ దానిని ఆమోదించవలసిందిగా సభవారిని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు తిరిగి ఎన్నికలు జరగాలంటే సామాన్యమైన విషయంకాదు. 14539 పంచాయితీలకు ఎన్నికలు జరగాలంటే 20,25 లక్షల రూపాయలవరకు ఖర్చు చేయవలసివస్తుంది. అంత మొత్తం ఖర్చు పెట్టే స్థితిలో ప్రభుత్వం ప్రస్తుతంలేదు. ఇదిగాక మనం నెరవేర్చుకొనవలసిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు మన ముందింకా ఎన్నోవున్నాయి. అదనపు పన్నులు వేయడానికి వీలేదని మనం ఆర్థిక మంత్రిగారిని యింతకు ముందు కోరివున్నాము. పైగా జనరల్ ఎలక్షన్లు అయిన వెనువెంటనే దీనిని తీసుకురావడం సమంజసమా, కాదా అను విషయంకూడా కూలంకషంగా చర్చించవలసివుంది. దీనివలన గ్రామకక్షలు పెంచుతాయని నేను భావిస్తున్నాను. ఈ కాసనసభలో మావంటి కొత్తగా వచ్చినట్టి, అనుభవం తక్కువగా కలిగినవారు

1st April, 1962.

Government Bill:
The Andhra Pradesh (Andhra Area)
Village Panchayats (Amendment)
Bill, 1962.

పార్లమెంటరీ సంప్రదాయాలు తెలియక పొరపాట్లు చేస్తే అందులో అర్థంవుంటుంది. గానీ, మహామేధావులు, పార్లమెంటరీ సంప్రదాయాలు తూచ తప్పకుండా అమలు జరిపే విశ్వనాథంగారి వంటివారు యిందాక ఒక పదప్రయోగంచేశారు. అది మంచిదికాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ తేన్నేటి విశ్వనాథం:— అసభ్యమైన పదప్రయోగం చేస్తే నేను with draw చేస్తాను. అదేమిటో చెప్పండి.

శ్రీ వి. ముత్యాలరావు:— 'పనికిరానివాళ్లు పాతుకుపోయే పరిస్థితి' అన్నారు. వారి దృష్టికి పనికిరానివాళ్లు ఎవరు అని అడుగుతున్నాను. Political motives అని చెప్పారు. ఎవరు మాట్లాడినా, లచ్చన్నగారు మాట్లాడినా, మరొకరు మాట్లాడినా, కొంతవరకు Political motives ఉంటాయని అంగీకరించవలసిందే. ప్రభుత్వం బిల్లు తెచ్చినప్పుడు political motives ఉండవు అనినమ్మి దానిపై మన అభిప్రాయాలు చెప్పవచ్చును. లచ్చన్నగారు Civil war అనే పదప్రయోగం చేశారు. పెద్దలువారే ఇటువంటి పదప్రయోగాలుచేసే పరిస్థితిలో పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఎంత వరకు ముందుకు తీసుకుపోతామనేది ఆలోచించాలి.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— ప్రజాస్వామ్యంలో ఎన్నికలే civil war అంటేకాని కత్తులు, కర్రలు పుచ్చుకునికాదు.

* శ్రీ వి. ముత్యాలరావు :— ఏది ఏమైనప్పటికీ గ్రామాలలో ఎన్నికలు జరిపించే వాతావరణంలేదు కాబట్టి రెండు సంవత్సరాల కాలపరిమితి పంచాయతీలకు పొడిగించడానికి ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును బలపరుస్తూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

* శ్రీ పి. మల్సార్ (సూర్యపేట):— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు శాసన సభలో ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లులో పంచాయతీ బోర్డుల కాలపరిమితిని పొడిగించాలని చెప్పారు. అయితే ఎందువలన డిసెంబరు లోపులో పంచాయతీలకు మరల ఎన్నికలు జరుపలేక పోతున్నారో, ఏ కారణాలవల్ల పొడిగించవలసి వస్తున్నదో చెప్పవలసి ఉండే. అటువంటి కారణాలేమీ చెప్పకుండానే పంచాయతీల కాల పరిమితిని పెంచాలని చెప్పడం జరుగుతున్నది. అమలులో ఉన్న చట్టాల ప్రకారం తెలంగాణాలోనే పొడిగించే అవకాశం ఉంది కాని ఆంధ్ర ప్రాంతంలో పొడిగించే అవకాశం లేదు. కాబట్టి తెలంగాణా చట్టంలోని క్లాజులను తీసుకుని ఆంధ్ర ప్రాంతంలోకూడా పొడిగించడం జరుగు తున్నది. ఆంధ్రలోని చట్టం ప్రకారం మూడు నెలలకంటే పొడిగించే అవకాశం లేదు. విజయవాడ మునిసిపాలిటీకి జనరల్ ఎన్నికలు కాబట్టి ఎన్నికలు జరుప లేకపోయాం అని చెప్పారు. పంచాయతీ ఎన్నికలు జరుపకుండా ఉండడంలో ఉద్దేశం ఏమిటి? ప్రభుత్వానికి వచ్చిన ఇబ్బంది ఏమిటో చెప్పలేదు. కాంగ్రెసు వారు గ్రామ స్వపరిపాలన ప్రభుత్వానికి మూల స్తంభం వంటిదని చెబుతుంటారు.

దానిని గ్రామప్రజల అందుబాటులో ఉంచాలనేది కాంగ్రెసు పార్టీ main policy గా చెబుతుంటారు. ఆ ప్రకారం చేస్తే గ్రామాలలో పార్టీలు పెరిగిపోతున్నాయి; కతులు పెరిగిపోతున్నాయి అని ఒక ప్రక్క చెబుతున్నారు. మరి కొంతమంది కమ్యూనిస్టులు ఒక పార్టీగా వాటిలో పాల్గొంటున్నారు; కాంగ్రెసు వారట్లా పోటీచేయడం లేదు అని చెబుతున్నారు. ఏమిచెప్పినా గెలిచివచ్చినా కాంగ్రెసు పార్టీ వద్దతులే అనుసరిస్తున్నాడా, లేదా అనేది ముఖ్యం. ఒక సభ్యుడు మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం ఎటువంటి రాజకీయోద్దేశాలు లేకుండా దానిని ప్రవేశ పెట్టిందని అన్నాడు. నిజంగా రాజకీయ ఉద్దేశం లేదా అని నేను అడుగు తున్నాను. పంచాయతీ కమిటీలపై పంచాయతీ సమితులు, సమితులపై జిల్లా పరిషత్తులు ఆధారపడి ఉన్నాయి. ఈనాడు రాష్ట్రంలోని జిల్లా పరిషత్తులన్నీ కాంగ్రెసు పార్టీ పరిపాలనలో ఉన్నాయి. పంచాయతీ సమితులలోకూడా చాలా భాగం కాంగ్రెసు పరిపాలనలో ఉన్నాయి. ఆ అధికారాన్ని అట్టే పెట్టు కోవాలనే ఉద్దేశంతోనే వాటి కాలపరిమితిని పొడిగిస్తున్నారు తప్ప లేకపోతే అవసరం లేదు. అయిదు సంవత్సరాలా, మూడు సంవత్సరాలా అనే సమస్య వచ్చింది. ఏదైనా గ్రామప్రజలకు ఇప్పుడు వుండే అవకాశాన్ని తీసి వేసి ప్రభుత్వం తన చేతుల్లో అధికారం చేజిక్కించుకోడానికి చూస్తున్నది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని ప్రభుత్వానికి అనుకూలమైన చట్టాలను తెలంగాణాకు వర్తింప చేయడం, తెలంగాణాలోని ప్రభుత్వానికి అనుకూలమైన చట్టాలను వర్తింప చేయడం, అక్కడ ఇక్కడకూడా ప్రజలకు అనుకూలమైన చట్టాలను రెండవ ప్రాంతానికి వర్తింప చేయకపోవడం ప్రభుత్వానికి మామూలై పోయింది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలోని చట్టం ప్రకారం మూడు నెలలు మాత్రమే పొడిగించడానికి వీలుండగా తెలంగాణాలోని చట్టం ప్రకారం ఆంధ్ర ప్రాంతంలో పొడిగించడంలో రాజకీయ ఉద్దేశం లేదా? ఇప్పుడువుండే పంచాయతీ చట్టం ద్వారా ప్రజలకు జరుగవలసిన మేలు జరగడం లేదు. సమగ్రమైన చట్టాన్ని తీసుకురావాలి. ఇదివరలో శాసన సభలో ఒక బిల్లు ప్రవేశపెట్టారు. అది నెలకు కమిటీకి పోయి అక్కడ చర్చలలో ఉండగానే ఆ శాసనసభకాలం పూర్తి అయిపోయింది. క్రొత్త శాసనసభ వచ్చింది కాబట్టి క్రొత్త బిల్లు కావాలి. 1964 కి అయినా క్రొత్త చట్టం వస్తుందో, లేదో చెప్పలేకుండా ఉన్నాము. మరల పంచాయతీ కమిటీలకు పంచాయతీ సమితులకు జిల్లా పరిషత్తులకు ఎప్పుడు ఎన్నికలు వస్తాయనేది గందరగోళంగా తయారై నది. ఇప్పుడు అమలులో వున్న చట్టాలలోని మంచిని తీసుకుని ఎన్నికలు జరుగనివ్వడమే మంచిది. కాంగ్రెసు పార్టీకి మెజారిటీ ఉంది కాబట్టి తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసుకునే అవకాశం ఉంది. నల్గొండ జిల్లాలోని పరిస్థితి తీసుకుందాము. గ్రామాలనుంచి కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యులు మెజార్టీగా వస్తే అధికారాన్ని చేజిక్కించుకోడానికి ప్రాధికారాదు నుంచి వదిలి మందిని తీసుకువచ్చారు. ఇప్పుడు ఎన్నికలు జరిపితే పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు కూడా మారి పోతాయి. మరొక రెండు సంవత్సరాలు పరిపాలించాలనే ఉద్దేశం కాంగ్రెసు పార్టీకి పంచాయతీలు, బ్లాకులు, జిల్లాపరిషత్తుల విషయంలో కనిపిస్తోంది. అందుకే ఈ బిల్లును తీసుకు

వచ్చారు. ఈ విధంగా కాకుండా సమగ్రమైన చట్టం తీసుకురావాలి. సరిగా పని చేయని కమిటీలను రద్దుచేస్తే చేయవచ్చును. కాని ఎన్నికలు జరిపి క్రొత్త కమిటీలను తీసుకురావడానికి ఎటువంటి అభ్యంతరము లేదు. ఇంతకాలం పొడిగించవలసిన అవసరం లేదని నా అభిప్రాయం.

*శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సత్తెనపల్లి):— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును ఏమిచేయమని చెప్పాలో బోధపడడం లేదు. ఇంగ్లీషులో అనుకుంటాను ఒక సామెత ఉంది “నీ భార్య నిన్నటివరకు పతివ్రతేకదా” అని అడిగాడట ఒకాయన, అప్పుడంటే ఇవాళ పతివ్రత కాదనీ, కాదంటే యిదివరకు కూడా పతివ్రత కాదనీ అంగీకరించినట్లువుతుంది. ఆ మాదిరిగా అయిదు సంవత్సరాల వరకు extend చేస్తూ ఒప్పుకుంటారా లేదా అని అడుగుతున్నారు. అయిదు సంవత్సరాలవరకు extend చేయవద్దు, వెంటనే ఎలక్షను పెట్టాలంటే యిప్పుడున్న ఆట్టు చూసుకుంటే ఒక వార్డులో 2600 మంది ఉంటారు. ఇంకొక వార్డులో 55 వేలు ఉంటారు. ఎన్నుకోవడంలో క్రరపుచ్చుకొని పెత్తందారు అక్కడ ఉండి చేయి ఎత్తమంటే అనుకూలంగా ఆయితే చేయి ఎత్తి చూపిస్తారు వ్యతిరేకంగా ఆయితే తలకాయ పంచుతారు. ఇక No-confidence motion అందామా, ఆంధ్ర ప్రాంతానికి పనికిరాదు. అక్కడంతా కాన్ఫడెన్స్. No confidence ఎవరిమీదా ఎప్పుడూ లేదు. ఏమి చేసినా కాన్ఫడెన్స్, తెలంగాణా ఏరియాలో ఉంది కాని కుడి చేతితో ఇచ్చారు. ఎడమ చేతితో జేబులో వేసుకున్నారు. కొన్నిచోట్ల No-confidence motion పెట్టుకోవచ్చు. కాని definite గా లేదు. ఆంధ్ర ఏరియాలో రెండు రకాల పంచాయితీలు న్నాయి. మేజరు పంచాయితీ ఒకటి, మైనరు పంచాయితీ ఒకటి. మేజరు పంచాయితీలన్నింటికీ సీక్రెట్ బ్యాలెట్, మైనరు పంచాయితీలకు సీక్రెట్ బ్యాలెట్ కాదు, కాని కాస్త ఆర్గనైజ్డ్ లైఫ్ ఉన్నవి. ప్రక్కనే బానిసత్వంతో పెత్తందారులతో ఉన్నవి పట్టేటూర్లు. బానిసత్వాన్ని అమలు పరచడానికి చేతులు ఎత్తడం మొట్టమొదట దీనిని 1950 ఆక్టు అన్నారు. పాపం శ్రీ చంద్రమౌళిగారు మహాత్తరమైన బిల్లు తయారు చేశారు. ప్రెసిడెంటుకు డైరెక్టు ఎలక్షను పెట్టమన్నారు. బాగానే ఉంది, కాని రోజు రోజుకు బిల్లు రూపం మారుతూ వచ్చింది. దేవాలయంలో ఆగమశాస్త్రం తెలిసిన ఒకాయన ఉంటాడట. ఆయన చేవుని దగ్గర కూర్చుని రోజుకు ఒక్కొక్క కళ చొప్పున తీసి పారేస్తే చివరకు లింగం రాయి తప్ప ఏమీలేదు. అదే విధముగా యీ శాసనం కూడా ఒక్కొక్క మంత్రి వచ్చినప్పుడు ఒక్కొక్క విధముగా తగ్గించారు. మొట్టమొదట ఆంధ్రలో వచ్చిన మంత్రి శ్రీ తిమ్మా రెడ్డిగారు ఒక స్థాయిలో బలహీనం చేసి పారేశారు వోట్ల వ్యవహారం. తరువాత శ్రీ ప. బి. నాగేశ్వరరావుగారు వచ్చి ఇంకొక స్థాయిలో తగ్గించి పారేశారు. అటు తరువాత వరుసగా ఎవరు మంత్రులుగా వచ్చినప్పుడీ యిప్పుడీ

దీనిని డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారి చేతిలో పెట్టారు. వీరు ఏమి చేస్తారో తెలియదు గాని అనామతు ఖాతాలో కొన్నాళ్ళపాటు కట్టంతా మూల పడేయండి. ఎలక్షనుసంగతి మరచిపోండి అన్నారు. ఇది ఒక విధముగా బాగానేవుంది. నిన్ననే ఎలక్షన్సునుండి వచ్చాము కనుక పెట్టుకున్నడబ్బు, పోయినవ్యవహారాలు యివన్నీ జ్ఞాపకం పెట్టుకుంటే ఊర్లలోకిపోతే ఏమవుతామనే అనుమానం ఉంది కనుక యీ బెడద నాలుగురోజులపాటు మరచిపోతే బాగానే ఉంటుంది. శాసన సభ్యులకు ఎలక్షన్ల బెడద మరచి పోవడం బాగానేఉంటుంది, కాని ఊర్లలోని జనం పంచాయతీ ఎలక్షన్లు ఎప్పుడు వస్తాయని కూర్చున్నారు. అయిదేళ్లవరకు పంచాయతీ రాజ్యం అమలు జరగదని హామీ యిచ్చేస్తున్నాం. కొన్నాళ్ళపాటు మారటోరియం యిస్తున్నాం. తరువాత ఏ రూపంలో వస్తుందో తెలియదు. నెలెప్పు కమిటీ చాల కష్టపడి ఒక బిల్లు తయారు చేసినది. No confidence motion కు అవకాశం ఇచ్చా మన్నారు, అమలు జరిగేటప్పుడు No confidence కాదు. ఎందువల్లనంటే 3/4 మెంబర్లు మెజారిటీ యివ్వా లన్నారు. అది No confidence అన్నప్పటికీకాదు, Veto అవుతుంది. పంచాయతీ సమితిలోను జిల్లా పరిషత్తులోను ఆ వర్గతి ఉన్నది కనుక ఒకసారి దిగుతాడా అంటే కాళ్లు పట్టుకున్నా దిగడు. జుట్టుపట్టుకుని పైనుంచి సూపర్ సీడ్ చేశాము అంటే దిగాల్సినదేతప్ప కాళ్లుపట్టుకొని దిగమంటేమాత్రం దిగడు. తరువాత పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్లకు డైరెక్టు ఎలక్షన్లు పోయింది. ఇదివరకు పంచాయతీలు దేనికవి ఉండేవి. ఇప్పుడు పంచాయతీ సమితి దానిపైన మరొక పిరమిడ్ జిల్లా పరిషత్తు ఏర్పరచడంలో ఒక సంగతి జ్ఞాపకం వస్తోంది. బీహారు లోనో ఉత్తర ప్రదేశ్ లోనో ఏదో ఒక గ్రామంలో శ్రీ సంతీవరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటు అయిన మొదటిలో ఒకచోట అధ్యక్షోపన్యాసములో చెప్పారు. "అసెంబ్లీ ఎలక్షన్లు బెడదగా ఉన్నట్లుంది. పంచాయతీ సమితులకు జిల్లా పరిషత్తు లకు ఎట్లా అయితే indirect elections పెట్టారో అట్లానే అసెంబ్లీకి పార్లమెంటుకి పెడితే సరిపోతుంది" అన్న తరువాత భయంవేసింది. పంచాయతీల చేతిలో పెడితే మేమంతా ఎలిమినేట్ అయిపోతాం. పార్లమెంటుకుగాని అసెంబ్లీకిగాని పోతామనే ఆశలు ఒక్కరికీలేవు. వారికి కావలసిన మెషినరీ ఉంది. అక్కర లేనివారిని తీసి పారేయడానికి, సూపర్సిడ్ చేయడానికి అసెంబ్లీ మెంబర్లను పార్లమెంటుకు పార్లమెంటు మెంబర్లను అసెంబ్లీకి మార్చడానికి వారికి వీలుంది. కాదనడానికి వీలులేదు, నల్లగొండ జిల్లాలో వచ్చినట్లుగా, డెమోక్రటిక్ సెటప్ ను తలకిందులుచేసి పునాదులతో తయారు చేశారు. ఇదంతా చూస్తే ఏమిచేస్తారో నని అనుమానంగాఉంది. తేలికగా చెబుతారు మంత్రిగారు. డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి గారు చాల intelligent. వారికి observation power పాచ్చు, వారిది మెత్తటి కత్తి వెన్నలోకి దూర్చినట్లు మెల్లగా దూర్చేస్తారు. చప్పుడు కాలేదని చూస్తూ ఉంటే కత్తి పోట్లలోకి పోయి కూర్చుంటుంది. ఆ విధముగా బిల్లు తీసుకువచ్చి పెట్టారు. దీనిని వద్దంటే "చూడండి అసెంబ్లీ మెంబర్లే అయిదేళ్లు ఉండాలి గాని పంచాయతీ మెంబర్లు ఉండనక్కర లేదట" అని పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్లతో అంటారు. మొన్న ఎలక్షన్లలో సహాయపడిన వారిలో పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్లు

ముఖ్యులుకదా, ఆ విధమైన పడ్యంత్రం వారి చేతిలో ఉంది. కాదని ఎవరూ చెప్పలేదు. ఇదంతా lighter vein లో చెప్పాను. పంచాయతీలను ప్రజాస్వామ్యానికే పరిమిద్దుగా తయారు చేయబోతున్నామని అనుమానం. అది తేలితవరకు లాభంలేదు. రేపురాబోయే బిల్లు స్వరూపం final touches తో చెప్పలేక పోయినప్పటికీ basic principles ఎట్లా ఉంటాయో చెప్పకపోతే లాభంలేదు. సెలెక్టు కమిటీవారు చెప్పినవి రెండుమూడు మంచి విషయాలున్నాయి, ఉన్నటువంటి వోటర్సులిస్టు తీసుకుని దానిని proportionate గా single constituencies ని fix up చేయడని చెప్పారు. అది కాస్త బాగుంది. రెండవది Secret ballot అన్ని పరియాలలో పెట్టబున్నారు.

Sri T. Balakrishnaiah (Satyawedu) :—Mr. Speaker, Sir The Hon. Minister for Panchayat Raj has already said that hon. Member should not go beyond the scope of the Bill.

Mr. Temporary Chairman :—Let the hon. Member speak.

శ్రీ వ్యాసాల గోపాలకృష్ణయ్య:—వారు మాట లాడదలచుకుంటే నిలబడి switch off చేయాలిగాని ముందే switch off చేయడం పార్లమెంటరీలో మర్యాదకాదు. సెలెక్టు కమిటీ చేసిన proposals లో అది ఒకటి. ఒక కందికము త్రవ్వి అది ఆకులతో కప్పి ఆ పైన మాంసము పెడతారు. అది తినడానికి పెద్దపులి వస్తే ఆ గోతిలో పడుతుంది. పైకి లేవలేదు. ఈ విధముగా పెద్దపులిని పట్టుకొంటారు. అలావుంది ఈ చట్టము చూస్తూవుంటే. ఆకులో మంచి పావజన్ను పెడదామని ఆలోచిస్తున్నాము అంటున్నారు. ఆ temptation తో 5 సంవత్సరాలకు ఒప్పుకోమని అంటున్నారు. ఉన్న evil కన్న కొత్త evil ఎట్లావుంటుందో మాకు తెలియదు. అది బాగా వుంటుందేమో అని అనుకొని ఒప్పుకొంటే ఎల్లప్పుడు 2 సంవత్సరాల వరకు మరచిపోవాలి. ఇది చాల serious issue ఎటుకాకుండా వుంది. ఇవాళ సరాసరి ఎల్లప్పుడు పొమ్మని అడుగుతాము అనుకోండి పోతే ఓట్లు ఇచ్చేది ఎవరు? నిన్నటిరోజువరకు తన్నులుతినీవున్నారు! నా జీవితములో 14 ఎల్లప్పుడు పొమ్మని పొమ్మని. మొన్న ఎల్లప్పుడు అప్పుడు పెట్టినంత డబ్బు ఎప్పుడూ ఎప్పుడు అప్పుడు పెట్టలేదు. అంత ఎక్కువగా అప్పు పెట్టేశారు. పంచాయతీ ఎల్లప్పుడు కూడా డబ్బు అప్పు పెట్టడము ప్రారంభమయినది. Secret ballot లోనే ఇట్లావుంటే open ballot లో ఎట్లావుంటుందో! Secret ballot అనే temptation మనకు ఇస్తున్నారు. ముందు Secret ballot వున్నవాటికి ఎల్లప్పుడు జరపమని కోరుతున్నాను. ఆంధ్రప్రాంతములోని మేజర్ పంచాయతీలకు Secret ballot పద్ధతి కనుక ఎల్లప్పుడు ఆక్కడ జరిపించవచ్చుకదా. ఒక మాట చెప్పతారు. Proportionate గా votes అందరిని విభజించి single constituency పెట్టాము ఇది బాగుండా అంటారు. కాబట్టి ఇప్పుడు దిక్కులేని పరిస్థితులలో ఒప్పుకోవలసి వస్తుంది. దిక్కులేని పరిస్థితులలో ఒప్పుకొన్నది democratic point అనడానికి వీలులేదు. పంచాయితీరాజ్ వస్తోందని యస్. కే. డే. గారు అప్పుడప్పుడు వ్రాస్తూవుంటారు. ఒక రోజునవున్న అభిప్రాయము

ఇంకొక రోజున వుండదు. Uncontested elections జరపమని చెప్పారు. అధ్యక్షా తమకు అనుభవమువుండి వుండవచ్చు. తెలంగాణా పరియో సంగతి వెంగళరావు గారు చెప్పారు. ఈ తడవ uncontested గా కొన్ని అయినా జరిగినవి ఇంక ఎన్నడూ జరగవు అని చెప్పారు. ఆంధ్రప్రాంతములో uncontested గా జరిగినవి 2 గ్రామాలు. ఆ గ్రామాలలో కొట్టుకొని, చచ్చి, కోర్టులను పోవడానికి ఓపిక లేకపోతే ఎందుకు కొరగాని అసమర్థుణ్ణి పీరిద్దరుకలిసి elect చేసుకొని వారికి President ఇస్తామని చెప్పడముచేత uncontested గా election జరిగింది. రెండవది గవర్నమెంటు వైనుంచి పంచాయితీ ఆఫీసరుకు హుకుమ్ ఇచ్చింది. పీరిని కనుక uncontested గా ఎలక్షన్సులో సెగ్మెన్ట్ promotion ఇస్తామనిచెప్పారు. పంచాయితీ ఆఫీసరు అయినకు promotion వస్తుందని ఏమిచేశారు అంటే members ఇచ్చిన nominations జేబులోపెట్టుకొని నచ్చిన పేరు వ్రాసిఇచ్చి uncontested గా ఎచ్చారని చెప్పారు. ఈ రెండు uncontested గా జరిగిన ఎన్నికలు. అవిమానుకొని పంచాయితీరాజ్యము cent percent అమలు జరుగు తున్నదని చెబుతున్నారు. అసెంబ్లీకూడ extend చేయవచ్చును అని అంటున్నారు. మంత్రిగారి ఉపన్యాసములో commitment ఏమి లేదు. అట్లా అట్లా తప్పించు కొని పోయే వద్దతి అని నేను వనవి చేశాను. రేపు తీసుకొనిరాబోయే బిల్లులో ప్రాతిపదికలు ఏమి అనేది మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ఈ రీడింగు జవాబు చెప్పేటప్పుడు అవన్నీచెప్పితే దానిమీద ఆలోచిద్దాము. ఈ Bill యొక్క wording లో చాల చిక్కులు వున్నవి. మొదట కొన్నాళ్లకు అన్నారు తరువాత 2 సంవత్సరాలకు extend చేశారు. ఒక దానికి ఒకటి substitute అన్నారు మొదటి దానికి substitute కి తేడా వస్తోంది. అయితే మనమంతా కూర్చోని ఆలోచించుకొన్నాము అనే మాట చెప్పారు. అప్పుడు మేజర్ పంచాయితీల సంగతి జ్ఞాపకము లేదు. మేజర్ పంచాయితీలలో secret ballot వుంది. అది నాకు జ్ఞాపకము రాలేదు. అక్కడ ఎలక్షన్సు జరిపించడానికి వీలవుతుందేమో ఆలోచించండి అని మంత్రిగారికి చెప్పాను. అందువల్ల ఆ సంగతి ఆలోచించండి. దీనిని సెలక్టు కమిటీకి పంపించేది లేదు. కనుక ఆలస్యము వుండదు. Actual amendment వచ్చినప్పుడు నా అభిప్రాయాలు కొన్ని అప్పుడు చెబుతాను. ఎలక్షన్సు postpone చేయడము democracy కి వ్యతిరేకము, విధి లేదంటారా విధి లేకు అని చెప్పాలి. అయూబ్ ఖాన్ దగ్గరకు వెడదామని అంటారా అది basic democracy. అక్కడ ఏమి జరుగుతుందో తెలియదు. ఎలక్షన్సు లేకపోతే అదే జరుగుతుందేమో? కనుక ఆలస్యము లేకుండగా effective గా నడిపేందుకు ప్రయత్నము చేయాలి. progressive elements తో తీసుకొని వస్తామని ఆశ అయినా మాకు చూపిస్తే ఆ ఆశతో అయినాముందుకు వెళ్లగలమని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ టి. బాల కృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, ప్రణాళికల మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన పంచాయితీ ఆక్టు అమెండుమెంటు బిల్లును నేను బలపరుస్తూ కొన్ని మాటలు చెప్పడమనుకొన్నాను. కొత్తగా ప్రవేశించిన సభ్యులు మాట్లాడేప్పుడు

చారిని ఉత్సాహపరిచి ఎక్కువ టైము ఇవ్వవలసినదని ఇదివరకే విన్నవించు కొన్నాను. పాత సభ్యులు మాట్లాడినదే మాట్లాడుతూ మంత్రిగారు సూచించి నప్పటికి కూడ కథలమీదరిగా మాట్లాడుతూవుంటే వినేవారికి విసుగెత్తుతుంది. కొత్తవారు మాట్లాడేటప్పుడు నోట్లో మాట వుండగానే bell కొడతారు.

టెంపొరరీ ఛార్జ్:—మీరు చెప్పవలసిన విషయమేదో చెప్పండి. మిగిలిన విషయాలను గురించి comment చేయకూడదు.

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య:—ఈ అమెండుమెంటు బిల్లును తీసుకొని రావడానికి రెండు కారణాలున్నవి. వికేంద్రకరణ నిజముగా జరగ లేదని కొందరు జరిగిందని కొందరు అన్నారు. వికేంద్రీకరణ జరిగిందనే నా అభిప్రాయము. సమితులకుగాని పరిపత్తులకుగాని వారికి ఇచ్చిన అధికారాలను వారు చక్కగా నిర్వహిస్తున్నారు. ప్రభుత్వమువైన ఆధారపడకుండా జరుపుకొంటున్నారు అని అందరు ఒప్పుకొన్న విషయమే. 3 సంవత్సరాలలో ఏ పని పూర్తి చేయడానికి వీలు లేనందువల్ల ఇంకొక 2 సంవత్సరాలు పొడిగిస్తే బాగుంటుందనే ఉద్దేశముతో ఇది తీసుకొనివచ్చారు. ఈ మధ్యనే ఎలక్షన్లు జరిగినవి. ఇప్పుడే మరల పంచాయతీ ఎన్నికలు, సమితి ఎన్నికలు, పరిపత్తు ఎన్నికలు పెట్టుకొన్నట్లయితే అకాంతి ప్రబలి పోతుందనే ఉద్దేశముతో వాయిదా కోరడము జరుగుతున్నది. ఆంధ్ర, తెలంగాణా చట్టాలను కలుపుతూ integrated Act తీసుకొని వస్తామని Statements of objects and reasons లో సూచించివున్నారు ఇది సంతోషించ వలసిన విషయము. విశాలాంధ్ర సంపాదించు కొన్నాము. ఆంధ్ర, రాయలసీమ, తెలంగాణా అని లేకుండా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆప్టు అని ఒకే చట్టము చేసుకొంటే మంచిదని భావిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

*** శ్రీ ఎన్. జగన్నాథం :**—అధ్యక్షా, ప్లానింగ్ మంత్రిగారు పంచాయతీ చట్టంకు ఎమెండ్ మెంట్ తీసుకువస్తూ ప్రస్తుత కాలపరిమిత మూడు సంవత్సరాలు వుండి కనుక, జనరల్ ఎలక్షన్స్ మొన్ననే జరిగాయి కనుక మళ్ళీ జూన్ లో పంచాయతీ ఎన్నికలు పెడితే ఇబ్బంది వస్తుందేమోనని, అదిగాక 5 సంవత్సర ముల కాలపరిమితికి పొడిగించే చట్టం సెలెక్టు కమిటీ ఆలోచనలో వుండి అంత వరకు పొడిగించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము, సమగ్రమైన చట్టం తీసుకురావటానికి అవకాశం లేదు కనుక 42 డిసెంబరు వరకు పొడిగించటానికి ఎమెండ్ మెంట్ తీసుకు వస్తున్నామని చెప్పారు. ఇప్పుడే ఎన్నికలు జరిగాయి కనుక దీనిని కొంత కాలం పొడిగించటం సమంజసంగా వుందని చెబుతున్నాను. 44 వరకు పొడిగించడానికి చట్టం తీసుకువస్తామని చెప్పటం సమంజసంగా లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈబోయే చట్టం ఏ రూపంలో వుంటుందో తెలియకుండా వుంది. కాలపరిమితి అయిదు సంవత్సరములకు పొడిగించకుండా ఇప్పుడు వున్న షర్తి ప్రకారం మూడు సంవత్సరములే వుంటే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లు ఇప్పుడు వున్న పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్లు ఎప్పుడు పోతారా, కొత్తవారు ఎప్పుడు వస్తారా అని చాలామంది

ఎదురు చూస్తున్నారు. గ్రామాలలోని ప్రజలు మూడు సంవత్సరములు కూడ వుండకుండ ప్రతి సంవత్సరము వుంటే బాగుంటుందనే అభిప్రాయంలో వున్నారు. ప్రతి సంవత్సరం ఎన్నికలు జరిపించటం అంటే చాల కష్టం కనుక మూడు సంవత్సరములు వుంటే బాగుంటుంది కాని దానిని అయిదు సంవత్సరములు చేయటం మాత్రం సమంజసంగా లేదని మంత్రివర్గం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు చెప్పినట్లు కొత్త మంత్రివర్గం ఎమెండ్ మెంటుకు ఎమెండ్ మెంట్, ఆ ఎమెండ్ మెంట్ కు యింకో ఎమెండ్ మెంట్ తీసుకు వస్తున్నది. కొత్త మంత్రివర్గంలో చాలమంది కొత్తవారు వున్నారు. భార్యాభర్తలు కొత్తగా కాపురం ప్రారంభించినప్పుడు చిన్నచిన్న పొరబాట్లు చేస్తుంటే పెద్దవారు సరిదిద్దటం జరుగుతూ వుంటున్నట్లు కొత్త మంత్రులు చిన్నచిన్న పొరబాట్లు ఏమైనా చేస్తున్నప్పుడు అనుభవం గల మంత్రులు వాటిని సరిదిద్దటం జరుగు తున్నది. అందువల్ల ఎమెండ్ మెంట్ కు ఎమెండ్ మెంటు తీసుకు వస్తున్నారు. దానిలో పొరబాటు లేదని అనుకొంటున్నాను. ఇప్పుడు రిజిస్ట్రార్ వరకూ పొడిగిస్తూ ఈ ఎమెండ్ మెంట్ తీసుకువస్తూ రిజిస్ట్రార్ లో అయిదు సంవత్సరాలు పొడిగించే బిల్లు తీసుకు వస్తామని చెబుతున్నారు. అలా చేస్తారనే దానికి గ్యారెంటీ ఏమిటి? గ్రామంలో ప్రోసోటు వ్రాయించుకొనే వరకు ఒక పద్ధతిగా వ్రాసిన తరువాత మరొక పద్ధతిగా బాకీదారు ప్రవర్తించటం జరుగుతూ వుంటుంది. అప్పు ఇచ్చినవాడు దావాకు పోలేడు, తీసుకొన్నవాడి నుండి పూర్తిగా వసూలు చేసుకోలేడు. ఏదో కొంత చెల్లువేసుకొంటూ వుంటాడు. అలాగే ప్రభుత్వం నిర్ణయంగా ఏదీ చేయలేక ఎమెండ్ మెంట్ ప్రతి సంవత్సరం తీసుకురావటం ఎంతవరకు సమజసంగా వుంటుంది? 50 లో తెనన్ని చట్టం తీసుకువచ్చి దానికి సమగ్రమైన చట్టం తీసుకువస్తామని చెబుతూ ప్రతి సంవత్సరం పొడిగిస్తూ వస్తున్నారు. అలా ఇది కాకుండా రిజిస్ట్రారులో తెచ్చే సమగ్రమైన బిల్లులో అయిదు సంవత్సరాలు కాలపరిమితికి పెంచేట్లు కాకుండా వుండేట్లు చేయాలి. ఒక వేళ అయిదు సంవత్సరములే వుండాలని ప్రభుత్వ అభిప్రాయ మయితే కొత్తగా ఎన్నికలు జరిపించి ఆ టరమ్ అయిదు సంవత్సరములు వుంచితే బాగుంటుంది. అంతేగాని పాత పంచాయతీ ప్రెసిడెంట్లు కాలపరిమితి అయిదు సంవత్సరముల కాలం పొడిగిస్తే గ్రామాలలో అలజడి జరుగుతుంది కనుక అలా చేయకూడదని మనవిచేస్తూ ఇంతటితో సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు):—అధ్యక్షా, పంచాయతీ అధ్యక్షుల కాల పరిమితి మూడు సంవత్సరముల నుండి అయిదు సంవత్సరములకు ప్రభుత్వం పొడిగించటానికి పూనుకొన్నందుకు వారికి నా హృదయపూర్వక వందనములు చేయుచున్నాను. మూడు సంవత్సరములు అయ్యే సరికి గ్రామాలలో ఎంతో గందరగోళం జరుగుతూ వుండేది. ఇప్పుడు అయిదు సంవత్సరముల కొకసారిని చేయటం వల్ల అది తగ్గుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామ పంచాయతీ అనేది మహాత్మాగాంధీ చెప్పిన చరిత్ర. దానికి ప్రకాశం మతులు గారు ప్రయత్నం చేశారు కాని వారి టైంలో పంచాయతీ రాజ్యాన్ని స్థాపించలేక పోయారు.

మన ఏకైక నాయకులు సంజీవరెడ్డిగారి కాలంలో అటువంటి పంచాయతీ రాజ్యాన్ని స్థాపించే చట్టం తీసుకురావటం జరిగింది. ఆ చట్టం వల్ల మన అధికారాన్ని క్రింద వారికి ఇచ్చాము. పంచాయతీ సమితులు జిల్లా పరిషత్తులు వారి చేతుల్లో వుంచి అన్ని అధికారాలు వారికి ఇచ్చాము. అలా కాక గ్రామ పంచాయతీల ప్రెసిడెంట్లకే అధికారాలు ఇవ్వాలి. మద్యపాన విశాచాన్ని దూరం చేసే అధికారం కూడ పోలీసులకు కాకుండా పంచాయతీలకే ఇవ్వాలి. మన దేశంలో బి. య్యే. చదువుకొన్నవారు చాలా మంది వున్నారు. వారిని పంచాయతీలకు సెక్రటరీగా వేసి గ్రామాలకు సంబంధించిన అధికారాలను వారికే ఇస్తూ వచ్చే ఆదాయంలో నూటకి పాపలా వారికే ఇవ్వండి. ఇక, గ్రామ లెవెల్ లో అస్పృశ్యతా నివారణ కోసం ప్రభుత్వం కోట్లకోటి డబ్బు ఖర్చు చేస్తున్నది. మన ఏకైక నాయకులైన సంజీవరెడ్డిగారి హయాములోనే హరిజనుడు పంచాయతీ మెంబర్ అవుతున్నాడు. అలాగే పంచాయతీలకు హరిజన స్త్రీని కూడ నామినేట్ చేసే అవకాశం కల్పించాలి. సమితిలో కనీసం నలుగురు, ఇద్దరు స్త్రీలు, ఇద్దరు పురుషులు హరిజన సభ్యులు వుండాలి. ఒక్కొక్క తాలూకాకు ఒక్కొక్క హరిజన సభ్యుని పరిషత్ లో వుండేటట్లు చేస్తే రామరాజ్యం ముడిదిగా వుంటుంది.

అధ్యక్షా, ఈ గ్రామ పంచాయతీలు అనేవి గ్రామ స్వరాజ్యమని చెప్పాము. ఆ విధంగా సమితులకు జీవులు ఇచ్చారు. పరిషత్తుల వారికి 2, 3 కీవులు ఇచ్చారు. అలాంటప్పుడు, పంచాయతీ బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి వారి గౌరవం కొరకు ఒక సైకిలు అయినా ఉండేటట్లు ఏర్పాటు చేయవలెనని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

తరువాత ఈ హరిజన అస్పృశ్యతా నివారణ కొరకు ప్రతి ఒక్కరు కృషి చేసే కార్యక్రమం అంత పంచాయతీ ప్రెసిడెంటుద్వారా జరిగించేటట్లు చేయాలని కోరుతున్నాను. మరి, పంచాయతీలో ఉన్నటువంటి బంజరు భూములు హరిజనులకు, బీదవాళ్ళకు ఇచ్చేటట్లు ప్రభుత్వంవారు చేయాలని, ఆ కార్యక్రమమంతా పంచాయతీబోర్డు ప్రెసిడెంటుద్వారా జరిగినట్లయితే, వారికి దొరికే కొంత అవకాశం ఉంటుంది. ఇప్పుడు, కలెక్టరుగారు, తహశీల్దారుగారు ఏమి చేస్తారు అంటే పెద్ద భూస్వాములకు అవి సంప్రదించేసే దానికొసం, ఎవరి పేర్లో పెట్టి వారికి ఇచ్చేస్తారు. అలాంటి సందర్భంలో పంచాయతీ కోర్టులు న్యాయం చెప్పడానికి చాలా ఉపయోగపడతాయి. కనుక విధిగా పంచాయతీబోర్డు ఆఫీసు ఉన్నచోట ఒక పంచాయతీ కోర్టు తప్పనిసరిగా వారు వద్ద అన్నాగాని, పెట్టాలని అప్పుడే న్యాయం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఒకప్పుడు ఒకరి దగ్గర వెయ్యి రూపాయలు తీసుకొని, దానిని తిరిగి ఇచ్చివేసినా కూడా ఊరికేనే దావాలు వడేస్తారు. అలాంటప్పుడు 3, 4 గురు పెద్ద మనుష్యులు కలిసి గ్రామ కోర్టు ఉన్నట్లయితే, ఆ గ్రామంలో జరిగిన విషయాలను వారు న్యాయంగా పరిశీలించుకొంటారు. అందుచేత గ్రామాలకు సంబంధించిన కార్యక్రమాలు అన్ని కూడా గ్రామ పంచాయతీలకు ఇచ్చి, ఈ అధికార బకేండ్ కరణ అనే దానిని, గ్రామ స్వరాజ్యము అనే దానిని స్థాపించడానికి ప్రభుత్వము కృషి చేస్తుందని మనవి

చేసుకుంటూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు నా హృదయపూర్వక వందనములు సమర్పిస్తూ విరమించుకొంటున్నాను.

* శ్రీ కొల్లా అప్పల నాయుడు (రేవిడి):— అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన ప్రజాశికా మంత్రి శ్రీ చెన్నారెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఈ సవరణను బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మనవి చేసుకొంటున్నాను. ముఖ్యంగా ఇప్పుడు అడుగుతున్నటువంటి గడువు చాల సమంజసంగా ఉన్నదని నేను భావిస్తున్నాను. ఎందుచేతనంటే, పంచాయితీబోర్డు అధ్యక్షుల ఎన్నికైన తరువాత మూడు సంవత్సరాలలో ప్రజలకు కావలసినటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో ఏ ఒక్కరైనా సాధిస్తామంటే, అంత తక్కువ కాలములో సాధించడానికి అవకాశము లేకుండా పోతుంది. అందుచేత, ఈ గడువు అయిదు సంవత్సరాలకు పొడిగించినట్లయితే ఆ పంచాయితీకి ఎన్నికైన ప్రెసిడెంటు ఆ గ్రామానికి సంబంధించి సంతకరకు ఏవైనా 1, 2 పనులు సాధించి ప్రజలతాలూకు మన్నలను పొందిడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. ఆ పంచాయితీ కాలవ్యవధి మూడు సంవత్సరాలే ఉన్నట్లయితే ప్రెసిడెంటుగా పచ్చిన అతను తాను ఎన్నికయిన తరువాత, ఆ పంచాయితీకి కావలసిన ఆర్థిక వనరులను చూచుకొన్నడానికి ఏమో ఒక సంవత్సరం పడుతుంది. ఆ గ్రామంలో చేయవలసిన కార్యక్రమాలకు plans, estimates తయారు చేసుకోడానికి ఒక సంవత్సరం పడుతుంది. ఈ విధంగా రెండు సంవత్సరాలు పోయిన తరువాత మూడవ సంవత్సరంలో, ఈ కార్యక్రమం ప్రారంభించడం మాత్రం జరుగుతుంది. ఆ విధంగా తాను ఉన్న మూడు సంవత్సరాలలో ఆ పని ముగించలేడు. అతని time అయిపోతుంది. అందుచేతను ఒకసారిగా ఒక పని పూర్తి చేయడానికి అవకాశం కలుగదు కాబట్టి, పంచాయితీ బోర్డు అధ్యక్షులకు 5 సంవత్సరాలు గడువు ఇవ్వడం అనేది చాల సమంజసమైన విషయము. త్వరలో మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు ఒక కొత్త చట్టము రాబోతున్నది. ఆ సందర్భములో ముఖ్యంగా మన ప్రభుత్వంవారు గమనించవలసిన విషయాలు నాకు తోచిన రీతిగా మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ములో ఇప్పటికి సుమారు 26, 450 గ్రామాలు ఉన్నాయి. వీటిలో 14,549 గ్రామాలకు పంచాయితీలు ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ఇప్పుడు జరుగుచున్నవి కొన్ని రివిన్యూ గ్రామాలు కాని వ్వండి వేరువేరు గ్రామాలు కానివ్వండి, కొన్నింటిని ఒక పంచాయితీ క్రింద ఏర్పాటు చేసి, ఈ పరిపాలన వికేంద్రీకరణ అనే సూత్రానికి విరుద్ధంగా ఈ పంచాయితీలో కొన్నిచోట్ల ఏర్పాట్లు చేయడం జరిగింది. ఎందుచేతనంటే పరిపాలన వికేంద్రీకరణ అంటే, ఇప్పుడు గ్రామాలలో సామాన్యమైన ప్రజలు మన తాలూకు పంచాయితీని ఏర్పాటు చేసుకొని మన కార్యక్రమాన్ని రూపొందించుకొని, మన భవిష్యత్తును మనము నడిపించుకొనేందుకు అవకాశం కలుగుతుంది అనే ఆశతోటి ఉన్నటువంటి గ్రామాలను ప్రక్కన ఉన్నటువంటి గ్రామ పంచాయితీ బోర్డులో విలీనం చేసి ఆ విధంగా 2,3 గ్రామాలు కలిపి ఒకేపంచాయితీని ఏర్పాటు చేయడంలో ప్రజలకు పంచాయితీ పరిపాలనమీద అసంతృప్తి కలగడం జరుగుతుంది అక్కడకూడ,

అందుచేత ఈకొత్త చట్టము రాబోయేముందు ప్రభుత్వంవారు ఈ విషయాన్ని గుర్తించి, ప్రతి గ్రామానికి ప్రతి 500 జనాభాకు ఒక పంచాయితీని ఏర్పాటుచేయాలని నా ప్రార్థన. రెండవది, మా ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి 2, 3 విషయాలు తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా ఈ పంచాయితీలు ఏర్పాటు చేయడంలో సాధారణంగా తక్కువ చదువుకొన్నవారిని మంచివారిని స్వార్థము లేనటువంటివారిని పంచాయితీబోర్డు ప్రెసిడెంట్లుగా ఎన్నుకోవడం జరుగుతుంది. వారు తక్కువగా చదువుకొన్నందువలనను, పూర్వము వారికి అనుభవము లేకందువలనను, ఈ పంచాయితీ పరిపాలనా విధానములను నిర్వహించడములో అనుభవం ఉండదు. ఆ సందర్భంలో ఆ ప్రాంతాలకు సంబంధించినంతవరకు పంచాయితీ ఆఫీసర్లు, ఆ పంచాయితీ అధ్యక్షులకు, సరియైన సలహాలు ఇచ్చి, వారిని సక్రమమైన మార్గములో నడిపించవలసిన బాధ్యత వారికి ఉంటుంది. ఆ రకంగా బాధ్యతాయుతమైనటువంటి అధికారులేమో ఈ పంచాయితీబోర్డు అధ్యక్షులయొక్క అమాయకత్వాన్ని గుర్తించి, కొన్ని గ్రామాలలో వారిని పెడత్రోవలను పెట్టించి వారికి ఇబ్బందులను కలిగించడం జరుగుతుంది. ఉదాహరణకు మా శృంగవరపు కోట తాలూకాలో చందులూరు గ్రామం ఉన్నది. ఆ పంచాయితీబోర్డు అధ్యక్షులు 2, 3 సంవత్సరాలనుంచి, జిల్లా పరిషత్తునుంచి వచ్చినటువంటి grants వల్ల నైతేనేమి, ఇతరత్ర వచ్చిన డబ్బుతోనైతేనేమి, వారు ఆ గ్రామానికి కావలసిన కార్యక్రమాలు చాలా ఉత్సాహంతో పట్టుదలతో పనిచేసి కనీసం పదివేల రూపాయలవరకు ఖర్చుపెట్టడం జరిగింది. ఆ సందర్భంలో అక్కడ ఉన్నటువంటి పంచాయితీ ఆఫీసరుకు అతనికి నచ్చకపోవడంవలన, ఆ పంచాయితీ తాలూకా contribution ఇవ్వడానికి వీలులేదని చెప్పి, అతని మీద వొల్లిడి తీసుకురావడం జరిగింది. ఆ ప్రెసిడెంటు "నేను నాకోసంగా దీనిని చేయలేదు. ప్రజలకోసం జిల్లాపరిషత్తువారు grant చేసినటువంటివాంట్లో one-fourth grant ను పెట్టి ఖర్చుచేశాను." అని అన్నాడు. కానీ అతనిదగ్గర ఏదో ఒక కాగితముమీద ఒక సంతకము తీసుకొని, దానిని ఆధారంగా చేసుకొని పంచాయితీ బోర్డు fund ఏమీ లేదని ఒక రకమైన కాగితం సృష్టించి, దాని ద్వారా ఆ ప్రెసిడెంటును తొలగించే ప్రయత్నం చేయడం జరిగింది. అదే రకంగా అతనిని చివరకు తొలగించడం జరిగింది. అదేవిధంగా మా ప్రాంతములో చాలా గ్రామాలలో ప్రత్యేకమైనటువంటి పంచాయితీలు కావాలని ప్రత్యేకమైన పంచాయితీలు ఏర్పాటుచేసుకొంటే, మా గ్రామాలలో పనిచేసుకోడానికి అవకాశం ఉంటుందని చాలా ఆశతోటి, ఉత్సాహంతోటి ప్రజలు ఉన్నారు. అటువంటి గ్రామాలకు ప్రభుత్వంవారు వేరువేరు పంచాయితీలను ఏర్పాటుచేసి వారి కోర్కెలను నెరవేర్చాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

భారతదేశం మొత్తంమీద ప్రపథమంగా మన ఆంధ్రదేశంలో పంచాయితీ రాజ్యాన్ని ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము. పంచాయితీలకు సక్రమ పంథాలో నడిపించి సక్రమంగా కార్యక్రమాలు నిర్వహించి ముందుకు నడిపిస్తే భారత

చేశం మొత్తం మీద ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయితీ పరిపాలనా విధానంలో మార్గ దర్శకం అవుతుందని నా భావన. మా ప్రాంతంలో అనేకరకాలుగా పంటలు పోవుటచేత, ఆర్థికపనరులు తక్కువ అగుటచేత, ఏ పంచాయితీకి సామాన్యంగా రు. 500/-లు, రు. 1000/- కంటే ఆదాయంలేదు. ప్రభుత్వంవారు యిచ్చిన గ్రాంటులు ఈక్వలైజేషన్ ఫండ్ గాని, 30 న వై. గ్రాంటుగాని, యిచ్చి $\frac{1}{4}$ కంట్రీ బ్యూజెట్ క్రింద పనులు చేయించమంటున్నారు. పంచాయితీకి ఆదాయం ఉంటే $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$ ఎస్టేమేట్సులో కలిపి పనులు చేసుకొనుటకు అవకాశం ఉంటుంది. గాని అటువంటి అవకాశాలు లేవు కాబట్టి ప్రభుత్వంవారు మా ప్రాంతం అభివృద్ధి దృష్ట్యా 30 న.వై. గ్రాంటు, ఈక్వలైజేషన్ ఫండ్, $\frac{3}{4}$ అయినానరే ఆ కార్యక్రమాలకు అందించి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నిర్విఘ్నంగా కొనసాగించటానికి ప్రయత్నిస్తారని ఆశిస్తూ యీ సదవకాశం నాకు యిచ్చినందుకు హృదయ పూర్వక నమస్కారములు అర్పిస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీమతి ఎ. కమలాదేవి (అలేరు):—అధ్యక్షా, నేడు పంచాయితీ బిల్లుకు ఆమెండ్ మెంటు తీసుకువచ్చారు. వెనక వైదరాబాదు ప్రభుత్వంలో ఎక్స్పోజే గారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడు ఒక చట్టం తెచ్చారు. తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడి 7 సంవత్సరాలవుతోంది. గత మంత్రి వర్గంవారు ఒక బిల్లు తెచ్చి సెలెక్టు కమిటీకి పంపటం, దానినుంచి బయటకు రావటం జరిగింది గాని తిరిగి అసెంబ్లీకి రాలేదు. ఇప్పుడు కూడ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం అయినప్పటికీ కొత్త కేబినేట్ వచ్చింది కాబట్టి కొత్త చట్టమే తెస్తారో, లేక గత సెలెక్టు కమిటీ రూపొందించిన విధంగా తెస్తారో, ఏ రూపంలో వస్తుందో తెలియదు. దానిలో ఎన్నో లోపాలు ఉన్నవి. కొత్తది తెచ్చేటప్పుడు ఆ లోపాలను సరిదిద్ది తీసుకువస్తారో, లేక అందులో ఉన్నటువంటి మంచి వాటిని తీసేస్తారో అనేది అనుమానం. ఎందుకంటే పంచాయితీ చట్టంలో వైదరాబాదు చట్టంలో ఉన్న మంచివాటిని మార్చి తీసుకురావటమనేది చూస్తున్నాం. ఇప్పుడు ఎన్నికలు మూడునుంచి అయిదు సంవత్సరములకు మార్చాలనే సవరణ తెస్తున్నారు. మొదట యీ డిసెంబరు ఆఖరువరకు అని యిప్పుడు 64 వరకు మార్చటం జరిగింది. జనరల్ ఎన్నికల మూదిరి అయిదు సంవత్సరాల కోకసారి జరుపుతామంటున్నారు. పంచాయితీ ఎన్నికలంకే సమితులకు, జిల్లా పరిషత్తులకు కూడ సంబంధించి నటువంటిది. అందు వల్ల వీటికి అయిదు సంవత్సరముల కోకసారి అంటే, గ్రామాలలోని పరిస్థితులను గూడ ఆలోచించాలి. గ్రామ పంచాయితీ బోర్డు పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉన్నది? వాటికి తగిన ఆదాయంలేదు. సరిగా పనిచేసే పరిస్థితిలేదు. వైదరాబాదు చట్టంలో 15% వరకు పంచాయితీ కమిటీలకు యిచ్చాలని ఉన్నప్పుడు, నాలు గయిదు సంవత్సరముల నుంచి దానిని అమలులో పెట్టుటలేదు. నూటికి ఒకటి, రెండు, తప్పితే ఏ పంచాయితీ కమిటీలకు డబ్బు యివ్వటం లేదు. అందువలన అది సక్రమంగా నడిచే పరిస్థితి లేదు. పంచాయితీ ప్రెసిడెంట్సు ద్వారా సమితులను ఎన్నుకొంటున్నారు. ఆ విధానంలోని అవక తవకలు ఆలోచించాలి. వెయ్యి మంది జనాభాఉన్న పంచాయితీకి ఒకే ప్రెసిడెంటు వుంటాడు, 15 వేలు

ఉన్న పంచాయితీ అయినా ఒకే ప్రెసిడెంటు ఉంటాడు. ఈ పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు సమితిలో సభ్యులవుతారు కాబట్టి 500 జనాభాకు ఒక్కడే, 15 వేల జనాభా అయినా ఒక్కడే ఆ సమితిలో ఉంటే ఏ విధంగా ఆ గ్రామ ప్రజలకు న్యాయం చేయగలుగుతారు? పనులు ఏ విధంగా సక్రమంగా జరుగుతాయి? 500 లకు ఒక్కరిని పెట్టితే ఆ గ్రామానికి న్యాయం కలుగజేసినవారం అవుతాము. తరువాత indirect ఎన్నికలకు మా పార్టీ వ్యతిరేకం; పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంటు సమితి ప్రెసిడెంటుగా ఉండకూడదు, సమితి ప్రెసిడెంటు ప్రజల నుంచి direct గా ఎన్నుకోబడాలి. జనరల్ ఎన్నికలు అసెంబ్లీకి, చార్లమెంటుకు ఒకేసారి చేస్తున్నాము. ఆ సందర్భంలో సమతులకు జిల్లా పరిషత్తులకు చేయ వచ్చును. డబ్బు ఖర్చు అయ్యేదిలేదు. కాని ప్రభుత్వం యిది వప్పుకోదు. పంచాయితీ కమిటీలకు ఎన్నికలు 5 సంవత్సరములకు పొడిగించు కొంటున్నాము, సమతులకు 5 సంవత్సరములు పెట్టుకొనుట సరైనదికాదు. పంచాయితీ ఎన్నికల మధ్య సమితి ఎన్నికలు, సమితి ప్రెసిడెంటు ఎన్నికలు, జిల్లా పరిషత్తు ఎన్నికలు, చైర్మన్ ఎన్నికలు చేసుకొనుట అవసరం. ఆ విధంగా చేసుకుంటే రెండు, రెండున్నర సంవత్సరములకు పంచాయితీ సమితి చైర్మన్ చేసేవనులు, అభిప్రాయాలు, బోర్డు ప్రెసిడెంటు అభిప్రాయాలు తెలుసుకోవచ్చును. వారిని మార్చి రెండవ ప్రెసిడెంటును తెచ్చుకునే అవకాశం ఉంటుంది. ఈనాడు పంచాయితీ సమితులు ఎట్లా ఉన్నవి? పంచాయితీ బోర్డు ద్వారా ఎన్నుకోబడిన పంచాయితీ సమితులు వచ్చిన తరువాత ప్రతి పక్షాలకు ఏ విధంగా అన్యాయాలు జరుగుతున్నది ప్రభుత్వానికి తెలుసు. ఎన్నికల సందర్భంలో సమితులు కాంగ్రెసు కమిటీలలో ఉపయోగపడినాయి. కాంగ్రెసు డబ్బు కూడ అక్కడ పెట్టి సమితులను ఉపయోగించుకొనుట జరిగింది. ప్రెసిడెంటు ముందు B.D.O మాట్లాడలేదు. మా సమితి ఏరియాలో ఒక పోలింగ్ అయితే 19 తేదీన కమ్యూనిస్టు పార్టీ పంచాయితీ బోర్డు ఉన్నచోట 2, 3, 5, చేదబావులు తోడారు. అవి పూర్తి కాలేదు; రేపో ఎల్లండి పూర్తి చేస్తారు. ఏ రూలు ప్రకారం పంచాయితీ బోర్డుకు సంబంధలేకుండ బావులు మంజూరు చేశారంటే, ఏ గ్రామానికి శాంక్షన్ చేయలేదని, సమితి చైర్మన్ B. D. O చెప్పారు. ఎన్నికల తరువాత మార్చి 1వ తేదీన సమితి జనరల్ బాడిని ఏర్పాటు చేశారు. సర్ పంచ్ కు సంబంధం లేకుండ బావులు తోడారు, ఏ విధంగా శాంక్షన్ యిచ్చినారని అడిగితే గ్రామానికి 1 చొప్పు యిచ్చాము. అంతకంటే ఎక్కువ యివ్వలేదన్నారు. 3వ స్టాండింగ్ కమిటీ వచ్చేవరకు ఒక్కొక్క గ్రామానికి అయిదు యిచ్చినట్లు డబ్బు తీసారు. ఈ డబ్బు ఎవరికి పోయిందో ఆలోచించాలి. కాంగ్రెసుకు మెజారిటీ ఉన్నది కాబట్టి సమితికి వారి చైర్మన్ వచ్చారు. వారు 22వ సెక్షన్ ఉపయోగించాలంటే అన్ని గ్రామాలకు ఉపయోగపడాలి. గాని కమ్యూనిస్టు పార్టీ గ్రామం ఉన్నచోటనే ఉపయోగ పడుతుంది. నబ్బిడి బావులు ఉన్నాయి. మైరబి చేసుకొన్నవారే తెచ్చుకోగలరు. కొన్నిచోట్ల ఓడిపోయిన కాంగ్రెసు కాండ్డిట్సు సమితి చైర్మన్ గా ఉన్నారు. వారికి రు. 100, 200 యిస్తేనే నబ్బిడి బావులు సాంక్షన్ అవుతాయి, అవైనా కాంగ్రెసు వారికే. మా సమితిలో 11 నబ్బిడి

బావులు వస్తే అక్కడ హరిజనులు దరఖాస్తులు పెట్టుకుంటే హరిజనులకు, Backward Classes కు preference యివ్వండి అని చెబితే ఖాతరుచేయక, అపోజిషన్ వారు చెప్పేవారికి యిచ్చిదిలేదు అని కాంగ్రెసులో ఎన్నికల కార్యకర్తలుగా పనిచేసినవారి కే పంపకంచేసుకొన్నారు. ఆ సమితిలో గత డిసెంబరులో కొన్ని నిర్ణయాలు అయినవి. మార్చి 14వ తేదిన 3rd, 6th, Standing Committees పిలిచి డిసెంబరులో చేసిన నిర్ణయాలను క్రింద మీదచేసి మార్పుకొనుట జరిగింది. సమితి ఆఫీసులు కాంగ్రెసు ఏకీకరణ ఆఫీసులుగా ఉపయోగపడు తున్నాయి. ఆలేరు కాంగ్రెసు ఆఫీసు శాళం పెట్టుకొన్నారు. 24 గంటలూ కాంగ్రెసు మండలి ప్రెసిడెంటు, సభ్యులు సమితి ఆఫీసులో ఉంటారు. B. D. O ఉండరు. సమితి జీవ్ 24 గంటలూ వారి ఉపయోగంలోనే ఉంటుంది. ఆలేరు రికార్డు చూస్తే తెలుస్తుంది. సమితి సాంక్షన్ చేసిన డబ్బుకంటే మూడు నెలలకొకసారి అదనపు డబ్బు కాశాటని, తిరుగుటకు ఖర్చు ఎక్కువయినదని అంటున్నారు. ఇవాళ పంచాయితీ ఎన్నికలను రెండు సంవత్సరాలు పొడిగించటానికి సవరణ బిల్లు తీసుకువచ్చారు. ప్రభుత్వం రేపు పంచాయితీసమితుల, జిల్లా పరిషత్తుల కాలపరిమితియే 5 సంవత్సరాలుంచి వేరే సవరణబిల్లు తేవచ్చును. కాంగ్రెస్ వారు మెజారిటీలో ఉండి ఆ విధంగా చేయటం జరుగుతున్నది. ఈ పంచాయితీ ఎన్నికలు రెండు సంవత్సరాలు పొడిగించినప్పటికీ—సమితులకు 5 సంవత్సరాల కాలపరిమితి నిర్ణయించటం ఏ మాత్రం సరైనదికాదు. కాంగ్రెస్ వారు తమ పార్టీగుర్తుతో గ్రామాలలో పంచాయితీలకు పోటీ చేయలేదని, కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు మాత్రమే తమ పార్టీగుర్తుతో పోటీ చేశారని ఒక గౌరవసభ్యులు అతేపించారు. కాంగ్రెస్ పార్టీవారు తమ కాడి—ఎడ్లు గుర్తు పెట్టుకొంటే పంచాయితీ ఎన్నికలలో గెలుస్తామో, గెలవమో, అనే భయంతో దేశం అంతటా వారు ఒకే గుర్తు చెట్టు గుర్తు పెట్టుకొని పోటీచేశారు పంచాయితీ ఎన్నికలు పొడిగించినట్లు, సమితి ఎన్నికలు పొడిగించకూడదని నా అభిప్రాయము. డా. చెన్నారెడ్డిగారు అనేక ప్రభుత్వ వ్యవహారాలలో హెచ్చుతగ్గుచూపి, గవర్నమెంట్ ఏదైనా పనులు చేయనపుడు, అపోజిషన్ పార్టీవారికంటేకూడ ఎక్కువ శ్రద్ధతో వాటిని గమనించి, ప్రభుత్వ వ్యష్టితెచ్చి, అభివృద్ధికరమైన ఖావాలతో ముందుకు పోయే విషయం మేము రీజినల్ కమిటీలో చూసినాము. వారు రీజినల్ కమిటీలో ఎంతో ఉత్సాహంతో శ్రద్ధతో పనిచేయటం మా అందరికీ తెలుసు. చెన్నారెడ్డిగారు తిరిగి అధికారంలోకివస్తే, అదేవిధంగా హెచ్చు శ్రద్ధచూపి, ప్రభుత్వంలోని అవకతవకలను సరిదిద్దటానికి ప్రయత్నించగలరని అప్పుడు మేము అనుకొనేవారము. కాబట్టి, చెన్నారెడ్డిగారు ఇప్పుడు మంత్ర ఆయనప్పటికీ—అంత ఉత్సాహంతోను, శ్రద్ధతోను ప్రభుత్వ వ్యవహారములను పరిశీలించి తగునిధంగా సమస్యలను పరిష్కరించగలరని ఆశిస్తున్నాను. కాబట్టి, జిల్లా పరిషత్తుల, సమితుల గడువు 5 సంవత్సరాలు పెట్టకూడదు. జిల్లా పరిషత్ పంచాయితీ సమితుల ఎన్నికలు సుధ్యమధ్య జరిపినందువల్ల ప్రభుత్వానికి అవసరంగా అయ్యే ఖర్చులేదు. జిల్లా పరిషత్, పంచాయితీ సమితులకు ప్రతి రెండున్నర ఏళ్లకు, లేదా, మూడేళ్లకు ఎన్నికలు జరిపేట్లుగా చేయాలని కోరుతూ, యీ

అవకాశం ఇచ్చినందుకు ఆధ్యక్షులవారికి నా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ, సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ పి. నారాయణరెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఈ వంచాయితీ రాజ్యాన్ని దేశంలో ప్రవేశపెట్టినపుడు, గ్రామాలలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చురుకుగా జరుగుతాయని ఆశించాము. జిల్లా పరిషత్ యాభ్యువచ్చిన తరువాత, వంచాయితీలకు మూడు సంవత్సరాలవరకు పరిమితి ఉన్నదని చెప్పినపుడు, వారు స్వాస్థ్యానికి కట్టుబడకుండా—కాలపరిమితి తక్కువ ఉండటంచేత నిస్వార్థంగా వ్యవహరిస్తారని అధికారము దుర్వినియోగము చేయరని తలచాను. కాని, గతజలసేతుబంధనం అన్నట్లు—కాంగ్రెస్ వారిపై గత ఎన్నికలలో ప్రజలు అసహ్యత చూపినారు. కాబట్టి, పోయిన అధికారాన్ని తిరిగి సంపాదించటానికి, మన కాంగ్రెస్ వారు ఇంకా రెండేళ్లు వంచాయితీలను పొడిగించి, అధికారం తమ చేతిలో పెట్టుకొని, తమకు సహాయపడిన బురఖారాయళ్లకు కంట్రాక్ట్స్ వగైరాలిచ్చి సహాయపడి స్వామికార్యము స్వకార్యముగా జరుపుకోవాలని చూస్తున్నారు. జరిగిన మూడేళ్లలో సమితి ప్రెసిడెంట్, పరిషత్ చైర్మన్లు అధికారాన్ని తమ స్వాస్థ్యానికి ఎలా ఉపయోగించుకొన్నారో, ఎంతమంది చిన్నతరగతి ఉద్యోగస్థులను అర్థంలేని మార్పులు చేశారో, తెలుసుకోటానికి ఒక జూడిషియల్ కమిటీ వేయాలని కోరుతున్నాను. మా పూర్వాలసమితిలో ఎంత కుంభకోణం జరిగిందో, రెండు మాటలలో చెబుతాను. కొత్త ఇంజన్లు తెచ్చిఇస్తామని—పాత ఇంజన్లకు రంగులువేసి ఇవ్వటంవల్ల అవి పనిచేయక రైతులు చాలా అవస్థలు పడుతున్నారు. ఏమయ్యా? పనిచేయమంటావు? అని ప్రెసిడెంట్ ను అడిగినపుడు, నన్నేమి చేయమంటావు? నా పిల్లలసాక్షిగా ఆవి కొత్త ఇంజన్లే. కంపీవీవారు తెచ్చి ఇచ్చినవి కొత్త ఇంజన్లు ఇస్తున్నాము అని చెబుతున్నారు. అప్పులు కావాలంటే లంచం. ఎరువులు కావాలంటే లంచం. సల్ఫీటుకోటా వస్తే తన ముఠావారికి అమ్ముకోవటం—రైతులకు వంగనామాలు పెట్టటం అయినకు మామూలు అయినది. అయినక్రింద ఉన్న క్రోకర్—వినాయకుల—మాటలు నమ్మి బ్రతకలేని అయ్యవార్లను యీ ఊరునుండి ఆ ఊరుకు ఆ ఊరునుండి యీ ఊరుకు మార్చటం, 50 రూపాయలు ఇస్తే తిరిగి వారిని పాత గ్రామానికి వేయటం జరుగుతున్నది. ఇదంతా తుగ్లక్ రాజ్యం మాదిరి ఉంది. అయిన తన రాజధానిని ఢిల్లీనుండి దేవగిరికి, దేవగిరినుండి తిరిగి ఢిల్లీకి మార్చినట్లు; ఈయన ఆ కొననుండి ఈ కొనకు; యీ కొననుండి ఆ కొనకు అయ్యవార్లను మార్చి నానావస్థలు పెట్టి, లంచం తీసుకొని మా సమితిలో ఏవేవో దుర్మార్గాలు అన్యాయాలు జరుపుతున్నారు. చేసుకొన్న ఆమెకంటే, తెచ్చుకొన్న ఆమెకు పెత్తనం ఎక్కువ అన్నట్లు, సమితి ప్రెసిడెంట్ గారి భార్య—అంటే సతీమణి అన్నమాట—వారుకూడ టీచర్స్ ట్రైనింగ్స్ విషయంలో జోక్యం కలిగించు కొని లంచం తీసుకొంటూ, అన్ని పోర్టి ఫోలియోస్ లో కూడ వారి సతీమణి పాల్గొంటున్నారన్నమాట. కాబట్టి, ఒక జూడిషియల్ కమిటీని వేస్తే సమితులలో జరిగే అన్యాయాలను, అక్రమాలను విచారింపి,.....

Sri Mohammad Ismail :—Sir, I rise on a point of order. The hon. Member is referring to a case where the President and his wife seem to have done some wrongs and because we have got some privileges here, we can speak but I think the hon. Member should not have referred to that matter here because either the Panchayat Samithi President or his wife has no opportunity to defend himself or herself and we are not sure whether the allegations made by the member are true. Therefore I would like you to give a ruling whether a member is entitled to refer to the President and his wife by names.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:—ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడినటువంటివారు ఏ కార్యాలై తే చేస్తారో, వాటిని విమర్శించడానికి ప్రతి సభ్యునికి హక్కు ఉన్నది. కాబట్టి వారి పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ నిలవదని నేను అనుకొంటున్నాను.

మిస్టర్ పెంపొరరీ చైర్మన్:—స్పెసిఫిక్ ఎలిగేషన్ గా మీరు మంత్రిగారికి తెటర్ వ్రాయవచ్చును, వారు ఎంక్వయిరీ చేయవచ్చును. ఆ విధంగా మీరు తెలియజేయవచ్చును. అంతేగాని—ఇక్కడ ఆడవారిగురించి రిమార్కుస్ పాస్ చేయకూడదు అని నా రిక్వెస్ట్.

శ్రీ కె. యల్. నరసింహారావు:—సమితులు, జిల్లా పరిషత్ లలో శాసన సభ్యులు కూడ సభ్యులు.....

మిస్టర్ పెంపొరరీ చైర్మన్:—అది కాదండి. ఆయన ఒక పర్టిక్యులర్ సమితి ప్రెసిడెంట్ గారి వైఫ్ విషయం మెన్షన్ చేస్తూన్నారు. ఆయన ఆవిధంగా రిమార్క్స్ పాస్ చేయటం జాగుండదు.

If the hon. Member has got anything, he can write to the Minister by way of complaint. I request the hon. Member not to make such remarks specially with reference to ladies.

* శ్రీ పి. నారాయణరెడ్డి (మైదుకూరు):—మూన్నాళ్ల పెత్తనానికే మన రాజ్యాన్ని ఇట్లా రావణరాజ్యంగాచేస్తే, వారికి రెండేళ్లు ఇంకా పొడిగిస్తే ఎట్లా ఉంటుందో ఆ దేవునికెరుక. కనీసం రావణరాజ్యంలో దేవతలకు కాకపోయినా రాక్షసులకై నా సుఖం ఉండేది. కాని మన రాజ్యంలో రైతులకూ సుఖంలేదు, ఎవరికీ సుఖంలేదు. అంచగొండి దేవతమాత్రం ప్రళయతాండవం చేస్తూన్నది. మెజారిటీపాట్టి తామూ ఏదీచేస్తే అది చెల్లుతుంది అన్నట్లు మాట్లాడతారు. ప్రతివత్సంవారు ఏదీచెప్పినా వీగిపోతుందని వారికి ధృఢంగా తెలుసు. వారికి మెజారిటీ ఉన్నదికదా అని వారి టైమ్ రెండేళ్లు పొడిగిస్తే మా రోదన అరణ్య రోదన అవుతుంది. అంతకుతప్పితే ఏమీలేదు. వారికి ఎప్పుడు ఏదీ కావలసినసే అది చేయించుకోవటం, ఎన్నేళ్లు కావాలంటే అన్నేళ్లు పొడిగించుకోవటంచూస్తే ఇంక ఆ చట్టం—“ఇట్ బిక్ మ్మి ఎ డెడ్ లెటర్ (It becomes a dead letter).” “మైట్ ఈజ్ రైట్ (Might is right).” అనే సిద్ధాంతాన్ని ఇప్పుడు అమలు పరుస్తున్నారు. ప్రస్తుతం గొట్టెలను తిశేవాడుపోయి బురెలు తిశేవాడు వచ్చినట్లుగా డిస్ట్రిబ్యూషన్ పోయి, పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్ లు

రావటంపల్లె ఇంకా గందరగోళంగా ఉంది. పూర్వపు డిస్ట్రిక్ట్ బోర్డుయే మేలనిపిస్తున్నది. ఈ సవరణచట్టం ద్వారా మన ప్రభుత్వం పంచాయితీలకు ఆయుః ప్రమాణం పెంచటమేగానూ, చచ్చిపోయిన ప్రెసిడెంట్స్ కు యీ సండీవినిపోసి తిరిగి ప్రాణం ఇస్తున్నారన్నమాట. పిల్ల ఒప్పుకపోయినా, తల్లి దండ్రులు ఇష్టపడకపోయినా, బంధువుల ఇష్టం లేకపోయినా గ్రామంలో ఎవరికీ ఇష్టం లేకపోయినా, పెళ్లికొడుకు నచ్చినాడు కాబట్టి పెళ్లి చేసితీరాలనే మంకు పట్టుతో పెళ్లి అయిందనిపిస్తే ఆ అలుమొగల సంసారం ఎట్లా ఉంటుందో మీరే చెప్పండి. ఆది పిల్లి ఎలుకల సంసారమేగాని, కొంచెమైనా ఆత్మీయత ఉంటుందా? అదేమాదిరి పెళ్లికొడుకు ఒప్పినాడని పెళ్ళిచేస్తే—అది పెళ్ళికాదు, తద్దినం అవుతుంది. ఈ సమావేశము యొక్క ఇది ఆఖరురోజు కాబట్టి, యీ పంచాయితీల కాలం పొడిగించి, దీనిని ట్రాజిడిగా ముగించకుండా, యీ పంచాయితీల కాలాన్ని పొడిగించకుండా కామిడిగా చేసి, తర్డరీడింగ్ ముగిసే లోపల కొన్ని మార్పులుచేసి, యీ కామిడినీన తో ఎండ్ చేసి, మేము ప్రజలకు సంతోషవార్త తెలియజేసేటట్లు చేస్తారని మీద్వారా విన్నవించుకొంటూ, యీ సదవకాశం నాకు ఇచ్చినందుకు మిమ్ములను అభినందిస్తున్నాను.

*శ్రీ ఎల్. లక్ష్మణదాస్ (పాతపట్నం):—అధ్యక్షా, పంచాయితీ ఖిల్లును రి మాసాలవరకు పొడిగించు చేయాలని అన్నారు. రి ఏళ్లకు ఒకసారి ఎన్నికలు చేసుకోవాలనే నిర్ణయంతోనే క్రిందటిసారి ఖిల్లు తీసుకురావడం Select Committee లో కొంతవరకు చర్చలు జరిగి అగిపోవడం జరిగింది. సమితులు పరిషత్ లు ఏర్పడిన తరువాత ఏవిధంగా పంచాయితీ వ్యవహారాలు సాగాలనే విషయం శున్నంగా చర్చించుకొని ఒక నూతన శాసనం తీసుకురావలసిన అవసరం ఎంతైన ఉన్నదని క్రిందటి శాసనసభ అంగీకరించింది. ఈనాడు కూడ రి మాసాల వ్యవధిలో క్రొత్త శాసనం తీసుకు రావడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నందుకు అభినందిస్తున్నాను. పంచాయితీల విషయంలో తీసుకురాబోయే బిల్లులో చాల విషయాలలో చాల జాగ్రత్తగా చేసుకోవలసి ఉన్నది. ఈవేళ గ్రామ పంచాయితీల యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు ఏవిధంగా ఉన్నాయి? రెవిన్యూ నుంచి వాటికి కొంత డబ్బు యివ్వాలని అనుకుంటున్నాము. గ్రామాలలో పోరంబోకులను గ్రామ పంచాయితీల పరం చేయాలని యింతకుముందు ఒక శాసనం కూడ ఉన్నది. దురదృష్టవశాత్తు రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు ఏ మాత్రం సహకరించకుండా, అక్కడ ఉన్న భూములు, చెట్లు ఏమిలేకుండా ఉన్నదనిన, చిన్నచిన్న గుట్టలు వగైరా మావేసని గ్రామ పంచాయితీకి స్వాధీనం చేయకుండా ఉన్నారు. పంచాయితీ రాజ్య స్థాపన చేసుకోవాలనే నిర్ణయం చేసుకున్నప్పుడు పంచాయితీని ఒక republic గా తయారు చేసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. గ్రామ కోర్టులు కూడ పంచాయితీలకే అప్పగించాలని వ్యాయం అక్కడే సమకూర్చాలనే విషయంతో కూడ అందరూ ఏకీభవిస్తున్నారు. అందుచేత పంచాయితీ శాసనం తీసుకువచ్చేటప్పుడు ముఖ్యంగా పంచాయితీలకు ప్రతి అధికారాలు ఉండాలనే విషయం గమనించుకోవాలి. నాఉద్దేశ్యం

ప్రకారం సమితులు ఏర్పడిన తరువాత చాలవరకు పంచాయితీల తాలుకు అధికారాలు curtain చేశారు. ఎప్పటికప్పుడు వస్తున్న G. O. లను బట్టి, నా అనుభవాన్నిబట్టి చెప్పుతున్నాను. పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంటుపైన సమితిలో ఉన్న Extension Officer అధికారం చలాయిస్తున్నారు. ఆయన యిస్తున్న నోటీసులు, ఆయన జారీ చేస్తున్న సమన్లు చూస్తుంటే- సర్వాధికారంతో కూడుకున్న పంచాయితీ బోర్డు ప్రెసిడెంట్ మీద యింకాటి అధికారం బ్లాక్ లో ఉన్న Extension Officer కు ఏవిధంగా వచ్చిందని అనిపిస్తుంది. Accounts విషయంలో కూడ మనం గమనించుకోవలసిన సంగతులు ఉన్నాయి. Minor Panchayati కి ఉన్న ఎక్స్ టెంటులన్ని లెక్కచేసుకుంటే regular గా ఒక గుమాస్తా ఉంటేగాని ఆ కార్యక్రమం సాగించలేదు. వని తక్కువైనప్పటికీ ఎన్నో accounts ఉన్నాయి. దానిని simplify చేయడానికి ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. రాఘవరెడ్డిగారు I. G. గా ఉన్నప్పుడు, వారు మంచి proposals తీసుకువచ్చారు. Group clerks పెడదామని, 4, 5 పంచాయితీలకు ఒక clerk ను పెట్టి ఎప్పటికప్పుడు కార్యక్రమాలు సాగించాలని, సంతకం రాని పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు చాలమంది ఉన్నారని మనకు తెలుసు. వారు ఏదీగా accounts నడిపించగలరు అనే విషయంకూడ మనం ఆలోచించాలి. Group clerks ఉండాలని నిర్ణయం చేసుకొని కొంతమందికి training యిచ్చిన తరువాత దురదృష్ట వశాత్తు పూర్తిగా ఆ system ను మార్చేశారు. శాసన సభ్యులకు కూడ qualification ఉంటే బాగా ఉంటుందేమో ననిపిస్తూ ఉన్నదని రాష్ట్రపతి రాజేంద్రప్రసాద్ గారు చెప్పారు. పంచాయితీబోర్డు ప్రెసిడెంటు adult franchise మీద ఎన్నిక అవుతూ ఉండేటప్పుడు వారు బాగా చదువుకొని విజ్ఞానవంతులు అయ్యేవరకు group clerks ను కొందరిని వేసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది.

సమితులలో representation చాల తక్కువగా ఉన్నది. చాల మంది ఒకే group తో అక్కడకు వెళ్ళడంవల్ల ప్రతి గ్రామంలో జరగవలసిన కార్యక్రమాలు సక్రమంగా సాగడం లేదు. అందుచేత కమిటీలలో పాచ్చి మంది మెంబర్లను వేసి అందరకు ప్రాధాన్యత యివ్వాలి. సమితుల పంచాయితీలకు డబ్బు యిచ్చేటప్పుడు అన్ని పంచాయితీలకు సరిసమానంగా గాని, జనాభా ప్రాతిపదికమీద గాని యివ్వవలసి ఉంటుంది. Accounts విషయంలో, పంచాయితీలకు ఉండే అధికారాలు వాటికి ఉన్న పోరంబోకులను పంచాయితీలకు స్వాధీనం చేయడం, పంచాయితీ కోర్టులు పెట్టి న్యాయాన్ని అక్కడే యివ్వాలనే విషయం మొదలైనవన్నీ ఆలోచించుకొని సమగ్రమైన బిల్లు వేగమే తీసుకు రావాలి. 5 ఏండ్లకు ఒకసారి ఎన్నికలు పెట్టుకోవడం చాల సమంజసం. శాసనసభకు కూడ 5 ఏండ్లకు ఒకసారి ఎన్నికలు పెట్టుకుంటున్నాము. అదేవిధంగా పంచాయితీలకు కూడ 5 ఏళ్లకు ఒకసారి ఎన్నికలు పెట్టుకోవడం బాగానే ఉంటుంది. ఈనాడు మంత్రిగారు తీసుకువచ్చిన బిల్లు బాగానే ఉన్నది. క్రిందటిసారి మాదిరిగా జలస్థం చేయకుండా వెంటనే క్రొత్త శాసనాన్ని వచ్చే

జూన్ నాటికై నా ప్రవేశ పెట్టాలి. ఈ గ్రామ పంచాయితీ ప్రెసిడెంటుకు ఉన్న అధికారాలు యేమిటి? పంచాయితీ ప్రెసిడెంటు, అతనికి ఉన్న అధికారాలను సక్రమంగా వినియోగించు కునేందుకు అవకాశాలను కల్పించడానికి సమగ్రమైన బిల్లు తీసుకురావాలని కోరుతూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

(Mr. Speaker in the Chair)

*శ్రీ పి. వి. రమణ (కొండకర్ల):—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ప్రకారం పంచాయితీలయొక్క కాలపరిమితిని పొడిగించవలసి ఉంటుంది. ఇప్పుడున్న పంచాయితీలకు మూడు సంవత్సరాలు మాత్రమే అధికారంలో ఉంటాయని ప్రజలు అనుకున్నారు. మళ్ళీ ప్రజలయొక్క అభిప్రాయాన్ని తెలుసుకోకుండా మరొక రెండు సంవత్సరాలు పొడిగించడం అనేది సమంజసం కాదు. ఈ బిల్లును నిరాకరించినట్లయితే ఇప్పుడు ఉండే పంచాయితీ చట్టాన్ని అనుసరించి election జరుగుతుంది. ఆ పంచాయితీ చట్టం ప్రకారం election జరపాలంటే చాల అధర్మంగాను, అన్యాయంగాను, లోపభూయిష్టంగాను ఉంటుంది. ఇది వరకు వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు మాట్లాడుతూ చేతులు ఎత్తడం అన్నారు. కాని చేతులు ఎత్తడంకూడ పోయింది. నోటితో చెప్పాలి. Class II పంచాయితీలన్నిటిలో అభ్యర్థుల ఎదుట నిలబడి Election Officer తో తాను ఎవరికి ఓటు చేస్తాడో నోటితో స్పష్టంగా చెప్పాలి. ఆ వద్దతియిప్పుడు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఉన్నది. ఆ వద్దతిలోనే election జరగాలనేట్లయితే చాల అన్యాయంగా ఉంటుంది. రహస్య ఓటింగు ఉన్న అసెంబ్లీ ఎలక్షన్స్ లో తమకు ఓటు వేయలేదని ఏ విధంగానో వసికట్టి అనేక కష్టనష్టాల పాలు చేస్తున్నారు. గ్రామంలో పెత్తనదారీముతా ఎదుట ఈ రకంగా నోటితో బహిరంగంగా చెప్పే వద్దనే ఉన్నట్లయితే ఆ ఓటర్ యొక్క పరిస్థితి ఏ విధంగా ఉంటుందో మనం ఊహించుకోవలసి ఉంటుంది. స్వేచ్ఛగా రహస్య ballot వద్దతిలో ఎన్నికలు జరిగే పరిస్థితి ఉన్నట్లయితే యిప్పుడు జరగకుండా ఎన్నికలు వాయిదా వేయడం సమంజసంగా ఉంటుంది. పొడిగించిన తరువాత వచ్చే బిల్లులో తప్పనిసరిగా secret ballot ప్రకారం ఎన్నికలు జరుపుతామనే స్పష్టమైన హామిని ప్రభుత్వం యివ్వాలి. ఎన్నికలలో వార్డు విభజన విషయంలోకూడ అనేకమంది సభ్యులు సూచించారు. వార్డు విభజనలో తక్కువ మంది ఉన్న చోట పొచ్చు సభ్యులను ఉంచడం, పొచ్చు ఓటర్లు ఉన్న చోట తక్కువ మంది నుంచి మొత్తం మీద మైనారిటీయే అధ్యక్ష స్థానంలోకి వచ్చే పరిస్థితి ఈ నాడు ఉన్నది. దానిని మార్చి నియోజకవర్గాల వద్దతులలో సాగించినట్లయితే వాటికి ఒక క్రమమైన వద్దతి ఉంటుంది. రాబోయే బిల్లులో 64 లో జరిగే ఎలక్షన్స్ లో వార్డుల విధానం రద్దు చేసి ఏక సభ్య నియోజకవర్గాలు ఏర్పాటు చేసి రహస్య ballot వద్దతిలో చేస్తాము అని హామి యిచ్చినట్లయితే ఈ బిల్లును అంగీకరించడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. అంతే కాదు. ఇప్పుడు ఉండే బిల్లు ప్రకారం ఒక సారి అధ్యక్షుడు అయినట్లయితే ప్రజలయొక్క విశ్వాసం కోల్పోయినప్పటికీ అతని మీద పంచాయితీలో ఉండే సభ్యులు అవిశ్వాసం ప్రకటించాలంటే ఈ చట్టం ప్రకారం ఏ మాత్రం అవకాశం

లేదు. ఒకసారి అధ్యక్షుడు అయితే ఆ అధ్యక్షుణ్ణి దింపడం ఎవరితరముకాదు. సభ్యులకు, అధ్యక్షులకు పడనప్పటికీ, వారు ప్రజల అభిమానం కోల్పోయినప్పటికీ కొన్నిచోట్ల వారే యింకో అధ్యక్షస్థానంలో వుండడం జరుగుతున్నది. పంచాయితీయొక్క బడ్జెటు పాస్ చేయకపోతే ఆ పంచాయితీని డిసాల్వ్ చేసి తిరిగి వెంటనే ఎలక్షన్లు జరపాలి. రెండు సంవత్సరాలుగా బడ్జెటు పాస్ చేయనప్పటికీ, తమశమ సభ్యత్వాలు, అధ్యక్ష స్థానాలు నిలబెట్టుకొనడం కోసం ఎన్నికలు జరపని పంచాయితీలు యింకా అనేకంవున్నాయి. ఈ విషయాలన్నీ దృష్టిలో వుంచుకుంటేనే తప్ప రాబోయే బిల్లు సమగ్రంగా తయారవదు. ఈ సందర్భంలో పంచాయితీల ఆర్థిక విధానాన్ని గూర్చికూడ ఆలోచించవలసివుంది. రెండువందల నుండి వెయ్యి రూపాయల వరకు రాబడిగల పంచాయితీలు పొచ్చుగావున్నాయి. ఆర్థికంగా వెనుకబడివున్న వాటికి వనరులు కల్పించడం కొరకు తల ఒక్కింటికి 25 నయ్యాపై నలు యిస్తున్నామంటున్నది ప్రభుత్వం. మరొక వైపున రిజిస్ట్రేషన్, సర్చార్జీలు 4 రూపాయలు వుండేదానిని 5 రూపాయలకు తగ్గించారు. దీనివలన పంచాయితీలకు ప్రత్యేకంగా వచ్చే లాభం ఏమీ లేదు. పోరంబోకులు వున్నప్పటికీ రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు పెట్టే ఆటంకాల వలన వాటిలోని చెట్ల ఫల సాయం పంచాయితీలకు రావడం లేదు. పంచాయితీల ఆధీనంలో వుండే మంచి నీటి చెరువులలో వుండే చేపలను పట్టుకునే అధికారాన్ని 1953 వ సంవత్సరం నుండి ప్రభుత్వం నిరాకరించింది. జమీందారీలు వున్నప్పుడు సంతలవలన పంచాయితీలకు కొంత ఆదాయం వచ్చేది. జమీందారీలను రద్దు చేసిన తర్వాత సంతలనుకూడ ప్రభుత్వమే వశం చేసేసుకుంది. ఈ విధంగా యీ ఆదాయం కూడా పంచాయితీలకు లేకుండా పోయింది. పోతే మిగిలింది—ఇంటి వన్ను, వృత్తి వన్ను వేసుకోమన్నారు. వచ్చే ఆదాయం తక్కువ, బిల్లులు, ఫారాలు, రిజిస్ట్రేషన్ యీ మొదలైన వాటికి ఎక్కువ ఖర్చు చేయవలసి వస్తున్నది. అంతేగాక, పంచాయితీలకు వచ్చే ఆదాయాన్ని కొన్ని చోట్ల ప్రభుత్వమే కావాలని ఆపుచేసే పరిస్థితులున్నాయి. ఉదాహరణకు మా విశాఖపట్నం జిల్లాలో మర్కాపురం, వల్లలపాలెం అనే రెండు పంచాయితీలున్నాయి. అక్కడ వుండే కాలీతెక్కు కంపెనీ సంవత్సరానికి దాదాపు లక్ష రూపాయలు టాక్సుగా pay చేయవలసిన పరిస్థితి వుంది. కాని దానిని ప్రభుత్వం పంచాయితీ నుండి తప్పించి ఎప్పుడో టౌన్షిప్ టీసుకు వస్తాం, సంవత్సరానికి పదివేలు యివ్వండి అంటున్నారు. ఈ విధంగా కొన్ని చోట్ల పంచాయితీలకు వచ్చే వేల రూపాయల ఆదాయాన్ని ప్రభుత్వం రానివ్వడం లేదు. పంచాయితీలకు యివ్వ బడిన అధికారాలు కూడా చాలా తక్కువగా వున్నాయి. గ్రామ పరిశుభ్రతకు ఒక స్వీపర్ ను నియమించే అధికారం పంచాయితీకి లేదు. అదే విధంగా నూటికి పది రూపాయల రాబడితో ఒక గుమస్తాను వేసుకోవచ్చునన్నారు. దీనికి మంచి గుమాస్తా ఎవరు వస్తారు. చట్టంలో మంచినీటి నూతులు, చెరువులు పంచాయితీల క్రింద వున్నవని వుంది. కాని కొన్ని గ్రామాలలోని పెత్తందార్లు వాటిని ఆక్రమించి అందులో చేపలు పట్టుకోవడం, ప్రక్కన వుండే చెట్ల ఫలసాయం పొందడం జరుగుతున్నది. వాటిని తిరిగి పంచాయితీలకు అప్పగించేట్లు చేయ

డానికి ప్రభుత్వం పూనుకొనడం లేదు. B.D.O. వ్రాసినప్పటికీ, రెవిన్యూ బోర్డు మాకింకేమీ సంబంధం లేదు. ఆటోమేటిక్ గా అవి పంచాయతీల క్రిందకే వచ్చేస్తాయి అంటున్నది. ఈ విధంగా చట్టంలో వున్నప్పటికీ అవి సక్రమంగా అమలు జరగడం లేదు. 12 సంవత్సరాలుగా సేనోక్ పంచాయతీ సమితి అధ్యక్షుడుగా వున్నాను. నా అనుభవంలో యిటువంటిన్నో ఎదురైనాయి. ఒక abandoned burial ground లో లెట్రీన్ కట్టడానికి ప్రయత్నించాము. శాంక్షన్ కొరకు తహసిల్దార్ నుండి ఆర్. డి. ఒ అని, ఆర్. డి. ఒ కలెక్టర్ అని, కలెక్టర్ నుండి ఓరిగి తహసిల్దార్ అని యీ విధంగా తిరుగుతున్నది. ఈ విధంగా అనేకం వున్నాయి. ఒక గ్రామంలో గ్రామస్థులందరు కలిసి పొరంబోకు భూమిలో ఒక స్కూలు బిల్డింగు కట్టించి, ప్రభుత్వాన్ని తీసుకోమంటే, ప్రభుత్వం తీసుకోలేదు సరిగదా, పోరబోకులో ఎందుకు కట్టారు అని నోటీసు యివ్వడం జరిగింది. ఇకపోతే ఎరువులు, బండి వట్టాలు మొదలైన చాటి పంపకాధికారము యిచ్చాము అంటున్నారు. అవి ఏ విధంగా పంపకం అవుతున్నాయో గమనించడం లేదు.

ఇక పంచాయతీ కోర్టులున్నాయి. పంచాయతీ కోర్టు గనుక జరిమానా విధిస్తే, దానిని చెల్లించకపోతే జప్తు చేయవచ్చు. జప్తు చేయడానికి కూడా ఏమీ లేక పోతే, సబ్ డివిజన్ మాజిస్ట్రేటుకు వ్రాస్తే, వారు దానిని తమ కోర్టులో కేసుగా భావించి దానిని వసూలు చేయడం గాని, లేకపోతే వారంధోజులు ఖైదుశిక్ష విధించడం గాని జరుగుతుంది. ఆ విధంగా క్లాజు వుంది. కాని, సబ్-డివిజన్ మాజిస్ట్రేటు కోర్టులు అశాలిష్ చేసిన తరువాత దీనిని ఎవరికి యిచ్చాలనేది సమస్యగా తయారైంది. జిల్లా జడ్జి వ్రాస్తే మునసబు మాజిస్ట్రేటు అన్నారు. అయితే అది జి. ఒ లో స్పెసిఫిక్ గా లేదు అన్నారు. చివరికి అది ప్రాకోర్టులో తేలవలసింజేనన్నారు. అంటే పంచాయతీ జరిమానా విధించినప్పటికీ దానిని వసూలు చేసే అధికారం, అవకాశం లేకుండా పోయిందన్నమాట. ప్రభుత్వం వీటన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుని ఒక సమగ్రమైన బిల్లు తీసుకురావలసిందిగాను, రహస్య ఓటింగు ద్వారా యీ ఎన్నికలు జరిపే ఏర్పాట్లు చేయవలసిందిగాను కోరుతూ యింతటితో సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

* శ్రీ ఎల్. రావు (అదిలాబాద్):—అధ్యక్షా, ప్రణాళికా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన గ్రామ పంచాయతీ అమెండ్ మెంట్ బిల్లును బలపరుస్తున్నాను. మొన్ననే సాధారణ ఎన్నికలు జరిగాయి, అందులో ప్రతి పంచాయతీ సభ్యుడు, సర్పంచి ఎవరో ఒక సభ్యుణ్ణి సపోర్ట్ చేసారు. గ్రామాలలో తీవ్రంగా సంచారాలు జరిగాయి-మన గ్రామాలు అభివృద్ధి కావాలంటే ఐక్యత వస్తేనే వీలు అవుతుంది. ఈ లోపాలు సమసి పోవాలంటే కొంత కాలం పడుతుంది. వెంటనే గ్రామ పంచాయతీ ఎన్నికలు జరిపిస్తే గ్రామానికి సరియైన నాయకుణ్ణి ఎన్నుకోవడం అసంభవం, తెలంగాణాలో 80% గ్రామపంచాయతీ ఎన్నికలై రెండు సంవత్సరాల ఆరుమాసాలు కావచ్చింది. నేను అదిలాబాద్ సమితి అధ్యక్షుణ్ణి, కొంత కాలం అనుభవం నాకు కలిగింది. అనుభవం ఉన్నవారు ఇంకా కొంత కాలం ఉండడం వల్లన గ్రామాలు బాగుపడతాయి, క్రొత్తగా

ఎన్నికలై కొత్త పంచాయితీ అధ్యక్షులు వస్తే కార్యక్రమం తెలుసుకోడానికే కొంతకాలం పడుతుంది. మరొక సారి బిల్లును బలపరుస్తూ విరమిస్తున్నాను.

* శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు (బలిజపేట):— అధ్యక్షా, ప్రణాళికా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును నేను బలపరుస్తున్నాను. పంచాయితీల కాల పరిమితి ఇప్పుడు మూడు సంవత్సరాలున్నది. ఈ మూడు సంవత్సరాల పరిమితిని అయిదు సంవత్సరాలకు పొడిగిస్తున్నారు. దీనికి ప్రతిపక్షంవారు అభ్యంతరం తెలియజేస్తున్నారు. ఎందుకు అభ్యంతరం తెలియజేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ప్రతి సంవత్సరం ఎదో విధమైన ఎన్నికలు వస్తూండడంవల్ల ప్రజలలో కలహాలకు దారితీస్తున్నది. అందువల్ల గ్రామాలలో శాంతి లేకుండా పోతున్నది. అక్కడ శాంతి కావాలంటే కలహాలు రాకుండా చూచుకోవాలి. ప్రతి సంవత్సరం ఎదో ఎన్నిక వస్తూంటే అభిప్రాయభేదాలు, తగవులు వస్తూనే ఉంటాయి. తగవులు సమసిపోయి విభేదాలు పోవాలంటే కొంత కాలపరిమితి కావాలి, కోపం వచ్చినప్పుడు అర్థగంటసేపు ఆగితే కోపం పోతుందని పెద్దలు అంటుంటారు. కొంతసేపు నెమ్మదిగా కూర్చుని ఆలోచిస్తే కోపం పోతుంది. కోర్టుకు వ్యాజ్యానికిపోతే పదిసార్లు వాయిదా పడితే కోర్టువారి తీర్పునకు ముందే settle అయిపోతుంది. ఎన్నికలమూలంగా వచ్చే తగవులు సమసిపోవాలంటే కొంతకాలం కావాలి. గ్రామాలలోని ప్రజల శ్రేయస్సుదృష్ట్యా ఈ వ్యవధి చాలా అవసరమని నేను భావిస్తున్నాను. అందుచేత ఈ అయిదు సంవత్సరాల పొడిగింపును నేను ఆమోదిస్తున్నాను. ఈ బిల్లుకు సంబంధించిన విషయం కాకపోయినా ఈ చట్టంలో కొన్ని మార్పులు కలుగజేయాలని రెండుమూడు సూచనలు చేప్పడలుచుకున్నాను. లక్ష్యుణ్ణామగారు ఇప్పుడే మనవిచేశారు. పంచాయితీబోర్డు అధ్యక్షులకు కార్యనిర్వహణ చేయాలంటే గుమాస్తాలు కావాలి. వారికి జీతాలు ఇవ్వడానికి పంచాయితీ బోర్డులకు తగిన ఆర్థిక స్థోమత లేదు. వచ్చే రాబడిలో నూటికి పది రూపాయలు ఇవ్వాలన్నా సెలకు అయిదారు రూపాయలుకూడా ఇవ్వలేని పంచాయితీలున్నాయి. గుమాస్తా లేకుండా పంచాయితీబోర్డు అధ్యక్షుడే కార్యనిర్వహణ చేయాలంటే బాధకరమైన విషయం. చాలామంది అధ్యక్షులు చదువురానివారుకూడా ఉన్నారు. అందుకై 5, 10 పంచాయితీలను గ్రూపుగా తయారుచేసి ఒక గుమాస్తాను ఏర్పాటుచేస్తే కార్యనిర్వహణ సక్రమంగా జరుగుతుందని అన్నారు. అది మంచివిషయం. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో పంచాయితీల పెమినారులో రాఘవరెడ్డిగారు ఇదే పద్ధతిని ప్రవేశపెడతామని సెలవిచ్చారు. ఎందువల్లనో ప్రవేశపెట్టలేదు. ఆ రకంగాచేస్తే పంచాయితీ అధ్యక్షులకు లేనిపోనిబాధ తగ్గిపోయి ప్రజాసేవ చేయడం ఒక్కటే ఉండి కార్యనిర్వహణబాధ్యత గుమాస్తాలపై ఉంటుంది. లేకపోతే ఇది బాధాకరంగా ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. పంచాయితీలలో రాబడి ఏమిలేదు; తగవులు మిగిలాయి. ఇండ్లమీద పన్ను వేయాలంటే ఎన్ని ఇండ్లమీద వేయగలము? పెద్దఇండ్లు కొద్దిగా ఉంటాయి. మిగిలినవారు పేదవారు. వారిపై పన్ను వేయలేము, పెద్దవారిపై అధికంగా వేయాలంటే అంగీకరించరు. అందు

చేత ఇండ్లపై వచ్చే రాబడి చాలా తక్కువ. సర్ ఛార్జీల రిజిస్ట్రేషన్లపై వచ్చేది కూడా వెయ్యి జనాభాకు 200, 300 రూపాయలకంటే ఎక్కువరావు. మొత్తం మీద వెయ్యి జనాభా వున్న గ్రామానికి వెయ్యి రూపాయలకంటే రాబడిరాదు. అంతకంటే అవకాశంలేదు. ఆ రాబడితోనే గుమాస్తా జీతం, ఇండ్ల అద్దె, ఇతరత్రా ఖర్చులు చేయాలంటే గ్రామసౌకర్యాలగురించి ఖర్చుచేయడానికి ఆర్థికస్థిమితు లేకుండా పోతుంది. దీనిని పెంపొందించాలంటే లాండ్ రివెన్యూలో అర్థభాగం ఇవ్వాలి, సమితులనుంచి వచ్చే అడ్లగ్రాంటు పనులు చేయాలన్నా నాల్గవవంతు భరించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. నాల్గవవంతు భరించుకొనే శక్తి లేనందువల్ల వచ్చే అవకాశాలనుకూడా వినియోగించుకోలేని పరిస్థితిలో ఉంటున్నారు. ఈ ఆర్థికస్థిమితును పెంపొందించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మరొక చిన్న విషయం పంచాయితీ పరియోలో పోరంబోకులున్నాయి. అవి పంచాయితీవే అంటున్నారు. కాని ఉపయోగపరచుకోవడానికి పంచాయితీకి కాకుండా పోతున్నాయి. ఏదైనా బిల్డింగ్ కట్టుకోవాలన్నా, రాబడి పెంపొందించుకోవాలన్నా, తహసీల్దారుకో కలెక్టరుకో తెలుపుకోవాలి. వారు ఎప్పటికీ ఆర్డర్లు ఇవ్వరు. ప్రభుత్వం పోరంబోకులకు పంచాయితీలకు అప్పగిస్తే దానిపై కార్యక్రమాలు నిర్వహించు కొంటారు. కొంత రాబడి ఉంటుంది. చేపలపై హక్కు పంచాయితీలకు అప్పగించారు. కాని రాబడి వారికి రావడంలేదు. రివెన్యూవారు దానిపై అజమాయిషీ చేస్తున్నారు. చెరువులోని చేపలపై రు. 100లు వస్తాయంటే అయిదు రూపాయలకో, పది రూపాయలకో అమ్మివేసి రివెన్యూ ట్రెండ జమ కడుతున్నారు. చేపలు వేలంవేసి వచ్చే రాబడిని తీసుకునే సర్వాధికారం పంచాయితీలకు ఇవ్వాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు (ఎల్లందు):—అధ్యక్షా, ఇది పంచాయితీల జీవితాన్ని మరొక రెండు సంవత్సరాలకాలం పొడిగిస్తూ తెచ్చిన బిల్లు. ఆంధ్రలో సవరణ తెస్తూ, తెలంగాణాలో అదేమాదిరి 1964 వరకు పంచాయితీల జీవితం పొడిగించడం ద్వారా మొత్తం పంచాయితీలకు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఒకేసారి ఎన్నికలు జరిగేట్లు, ప్రజలు కష్టనష్టాలకు గురికాకుండా ఉండేట్లు చేస్తాము అంటున్నారు. ఎవరు శంకించకముందే కొంతమందికి అనుమానాలు ఉత్పన్నం అవుతున్నాయి. Party in power చెబుతుంటుందనే భయంతో ఈ బిల్లు తెస్తున్నామనుకుంటున్నారేమో, మాకు ఎన్నికలంటే భయంలేదు, అనే రీతిగా చెబుతున్నారు. ఎన్నికలకు భయపడుతున్నారని ఎవరూ అనలేదు. బిల్లుకుముందే ఇశరపాట్లకు సంబంధించిన పెద్దలు, మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక అభిప్రాయానికి వచ్చారు. వచ్చిన తరువాతనే ఒక రకంగా యీ బిల్లు రావడం జరిగింది. కాని ఆ సమస్యతో నిత్యసంబంధం ఉండి తాము చేస్తున్న పనులకు తమను ప్రజలు తోసిపారేస్తారనే భయంతో భయపడడం లేదని యిక్కడకూడా చెప్పుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వాయిదావేయడానికి అన్నిపార్టీల నాయకులు అంగీకరించారు కాబట్టి అభ్యంతరం చెప్పదలచుకోలేదు. వాయిదా వేసినందువల్ల ఏమీ దుష్ఫలితాలు రాకుండా చూడవలసిన బాధ్యత ప్రస్తుత

మంత్రిగారిమీద ఉన్నదనేది చెప్పదలచుకున్నాను. నిరంకుశత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం సలిపిన పెద్దలలో ప్లానింగ్ మంత్రిగారు ఒకరు. ఇంటర్నల్ గాను ఎక్స్టర్నల్ గానూ నిరంకుశత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఎన్నివిధాల పోరాటం జరపాలో, అన్నివిధాలా పోరాటం జరిపారు. పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులకు పంచాయితీ బోర్డుకు లింకు ఉన్నది. ప్రజాస్వామ్య వికేంద్రీకరణ ద్వారా పెద్దలైన దేశాన్ని ఉద్ధరించాలనే స్క్రీము ఉన్నది. దాని బట్టి, సమితి, జిల్లాపరిషత్తులకు మూలం గ్రామపంచాయితీగా తీసుకురాబడ్డది. సమితులు పరిషత్తులు రాకముందు గ్రామాలలో పెద్దలంతాచేరి ఎవరి నాయకత్వం క్రింద గ్రామంలో మంచిచేసుకుంటే బాగుంటుందనే ధోరణిలో నడిపారు. పంచాయితీలను సృష్టించినతరువాత తగాదాలకు మూలం పంచాయితీ అని గ్రామాలలో జనవాడుకయినది. ఈ పరిస్థితిని ఏ రకంగా తొలగించుకోగలుగుతామా అని ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. సమితులకు, జిల్లాపరిషత్తులకు డైరెక్టు ఎలక్షన్లు పెడితే యీ పరిస్థితి తొలగుతుందా ఏ విధానాన్ని అనుసరింపవలసి ఉంటుందని ఒరిజనల్ బిల్లుపై చర్చ వచ్చినప్పుడు చెప్పవచ్చును. కాని ఒకటి జరుగుతోంది. సమితులలోను జిల్లాపరిషత్తులలోను ఉన్నవారు అధికారమును దుర్వినియోగపరచడం జరుగుతోంది. 1964కి పూర్వమే దీనిని అరికట్టవలసిన బాధ్యత పూర్తిగా మంత్రిగారిమీద ఉన్నది. కావాలంటే ఉదాహరణలు చెప్పగలను. మధిర తాలూకాలో రెండుకూరు గ్రామంలో సర్పంచ్ ఎన్నికలు నాలుగుమాసాల పూర్వం జరిగింది. పాత సర్పంచ్ క్రొత్త సర్పంచుకు ఛార్జి యివ్వడు. ఇప్పించడానికి జిల్లా అధికారులు ప్రయత్నం చేయరు. ఎన్నిసార్లు చెప్పినప్పటికీ ప్రక్కకు నెట్టిపారేసి తమ పార్టీకి చెందిన ఉప సర్పంచ్ చేతిలో అధికారం మంచిదనే ధోరణిలో జిల్లా పెద్దలు వ్యవహరించడం జరుగుతోంది. అట్లాగే ఖమ్మం తాలూకాలో సాతేరు సమితి ఉంది. ఆరెగూడెం పంచాయితీ బోర్డుకి బావులు శాంక్షను చేశామని శ్రవస్యకోడానికి ఏర్పాట్లు చేయించుకోవలసిన దని గత సంవత్సరం 5 డిశంబరు నాడు సమితి వారు ఆర్డరు పంపించారు. దానిని అనుసరించి 25 డిశంబరునాడు కోనాయగూడెం, ఆరెగూడెంలో రెండు బావులను తవ్వించాలని నిర్ణయం తీసుకున్నారు. దానిని అనుసరించి తీర్మానం చేసుకున్న కాపీలు సమితికి పంపించారు. పని మొదలుపెట్టారు. రెండు మూడు వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టారు. అకస్మాత్తుగా 14 మార్చిన సమావేశమైన జిల్లా పరిషత్తు స్టాడింగ్ మిటి ఏమంటుందంటే స్థానికంగా కాంగ్రెసు నాయకుడు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు కార్యకర్తగా పనిచేసినవారు శ్రీ కొమ్మిశేని అనంతరామయ్యకు శాంక్షను చేశామని ఆర్డరుచేశారు. ప్రజాస్వామ్యంలో అధికార వికేంద్రీకరణకు పునాది పంచాయితీ అంటున్నాం. పంచాయితీ ద్వారానే ప్లాను అమలుజరుపుతాం అంటున్నాం. సమితి పంచాయితీకి ఆర్డరు వేసినప్పుడు పని ప్రారంభించి రెండువేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టినవని జిల్లా పరిషత్తు అధికార్లకు పెత్తందార్లకు రుచించదని తమకు ఎన్నికలలో సహాయం చేసిన వ్యక్తిని నామినేటు చేయడం పంచాయితీ చేసినవాటిని విచ్చిన్నపరచడానికి ప్రయత్నంచేయడం జరిగింది. ఇంజనీరు దగ్గర చెప్పాం. ప్రభుత్వవ్యతిరేకంగా

కాంగ్రెసు కార్యాలయానికి తాను బంటును అనే పద్ధతిలో వ్యవహరించడం కూడా జరుగుతోంది. ఇట్లాంటివి జరుగుతూ ఉన్నప్పుడు అరికట్టడానికి మంత్రిగారు కృషి చేయకపోతే తాను దేనికొరకైతే కృషి చేస్తున్నానని ఇంతకాలంగా తెలంగాణా ప్రజలను నమ్మిస్తూ వచ్చాలో దానికి అన్యాయం చేసినవారు అవుతారని చెప్పగలను. ఇప్పుడే ఒక తెలిగ్రాం వచ్చింది. తూర్పు గోదావరి జిల్లా పితాపురం నుంచి వచ్చింది. అక్కడ నిన్న 31 తారీఖున పంచాయితీ సమితి సమావేశంలో 28 మంది సభ్యులలో 16 మంది మెజారిటీ పీపుల్ అభిప్రాయం మినిట్సులో నోటు చేయించడం కొరకు ప్రయత్నంచేశారు. బజ్జెటును తమ స్వార్థప్రయోజనాలకు అనుగుణంగా తయారు చేశామని దానికి వ్యతిరేకంగా 16 మంది అభిప్రాయం వ్యక్తపరిస్తే దానిని మినిట్సులో ప్రాయడానికి అధ్యక్షుడు నిరాకరించి తన ఏకచ్ఛతాధిపత్యం చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. దానిని అరికట్టాలని మినిస్టరుగారికి తెలిగ్రాం వంపుతూ మాకు ఒక కాపీ పంపారు. ఇట్లాంటివి అరికట్టవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. 1951 జనాభా తయారైన పుడు కాన్స్ట్రేషన్ కేంపు ఉండేవి. దానివల్ల పంచాయితీ ఎన్నికలు జరిపేటప్పుడు జనాభా పేర్కొనబడలేదని మూడునాలుగు గ్రామాలు కలిపేసి పంచాయితీని నిర్మించడం జరిగింది. 1961 జనాభా లెక్కలలో వేయి, 1500, రెండువేలు జనాభా ఉన్నట్లుగా సెన్సస్ లో చెప్పగలుగుతాం. కాన్స్ట్రేషన్ కేంపులు ఉండేచోట్లు చేచిరాకు గ్రామాలుగా నిర్వచించబడి ప్రక్కగ్రామాలకు కలిపి ఉన్నారు. వాటిని 1964 లోపల వీలయినంత తొందరలో చేర్చి కమిటీలు ఏర్పాటుచేసి పంచాయితీలు నిర్మించడం చాల అవసరం. ఈ విషయాలన్నీ మంత్రిగారికి తెలిసినవే. అనేక సందర్భాలలో చర్చకు వచ్చింది. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని 3-4 గ్రామాలు కలిసిఉన్నవాటిని విడగొట్టి పంచాయితీలను ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

* శ్రీ కె. లక్ష్మీనర్సింహారెడ్డి (వర్ధన్నపేట) :—అధ్యక్షా, పంచాయితీ చట్టమును రెండు సంవత్సరాలు పొడిగించవలసినదిగా గౌరవనీయులైన మంత్రిగారి ప్రతిపాదనను ఆమోదిస్తూ పంచాయితీ కమిటీ అధ్యక్షులు గ్రామపురోభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశాలు కల్పించవలసినదిగా మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామాలలో అభివృద్ధికార్యక్రమాలు చేయడానికి డబ్బు అవసరం. డబ్బు వసూలుచేయడానికి జమచేయడానికి యిబ్బందులున్నాయి. ఆస్తివస్తులు వసూలు చేయడానికి తెలంగాణాలో అధికారముంది. ఆస్తివస్తు వసూలు చేయడానికి వారి ఆస్తి ఎవరికి అమ్ముకున్నారో తెలియదు. ఏక్కడి రిజిస్టరుచేస్తారో తెలియదు. అడిగినట్లయితే దయఉంటే యిస్తారు. లేకుంటేలేదు. ఇండ్లపన్ను విషయంలో పేరు మార్చడానికి వస్తారు. భూముల విషయంలో కూడా వచ్చేటట్లు చట్టాన్ని మార్చి అవకాశం కల్పిస్తే బాగుంటుంది. అనేక గ్రామాలలో పోరంబోకు బంచరాయి భూములను పంచాయితీలో స్వాధీనం చేసి తంగేడు మొదలగు చెట్లు పెంచే అవకాశం కలుగజేస్తే ఆదాయం వస్తుంది. అదేవిధముగా చెరువులలో

చేపలుపట్టడం పంచాయతీలకు స్వాధీనం చేస్తే ఏక్కువ ఆదాయం సంపాదించడానికి ప్రయత్నం చేయగలుగుతారు. చిన్నగ్రామాలలోను పెద్దగ్రామాలలోను రిజిస్టర్లు వ్రాయడం రిపోర్టులు పంపడం ఉంటుంది. కనుక ఆపనిచేసే వారికి జీతం ఏర్పాటుచేస్తే బాగా పనిచేయగలుగుతారు. కొన్ని గ్రామాలు తెలంగాణాలో దూరదూరంగా ఉన్నాయి. వాటిని యూనిటుగా చేసి పంచాయతీగా ఏర్పాటుచేసినారు. నాలుగుమైళ్ల దూరంలో ఉన్న గ్రామాలను తిరగడానికి ప్రెసిడెంటుకు పంచాయతీ ఆఫీసరుకు కష్టంగాఉంటుంది. వాటినిసమీప గ్రామాలలో కలిపితే సౌకర్యంగా ఉంటుంది. గ్రామాలలో ప్రజలనుంచి కంట్రీ బ్యూషను అడుగుతున్నారు. కొన్నిగ్రామాలలో యిచ్చుకొనగలిగినవారు ఉండరు పంచాయతీ కంట్రీబ్యూషను $\frac{1}{4}$ చేయగల అవకాశం కల్పిస్తే బాగుంటుంది.

కాని ఈ చట్టము ప్రకారము పంచాయతీల నుంచి contribution ఇవ్వడానికి వీలులేదు, ప్రజల వర్గరనుంచి రావాలని వుంది. ప్రజలు వేరు, పంచాయతీలు వేరు అనే భావన కనుపిస్తున్నది. ప్రజలు అన్నా పంచాయతీ అన్నా ఒకటే. ప్రజలు ఉదారంగా ఏక్కుడయితే contribution ఇస్తారో అక్కుడ పనులు చేస్తారు. లేకపోతే లేదు. కాబట్టి ప్రజలు ముందుకు వచ్చి contribution ఇవ్వనిచోట పంచాయతీ దనము నుంచి కేటాయించి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు—రోడ్లు అనుకోండి, మంచినీటి బావులు అనుకోండి, లైటు సౌకర్యాలు అనుకోండి చేయిస్తే బాగుంటుంది. పంచాయతీ కమిటీ మీటింగులకు వచ్చి తీర్మానాలు చేయాలంటే సభ్యులకు వీలుండడము లేదు. వ్యవసాయపు పనులు వగైరా వుండడము వల్ల రాలేకపోతున్నారు. కనుక వీరికి sitting fees స్వల్పముగా ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఆ పనికి ఇంకొకరిని ఏర్పాటు చేసుకొని మీటింగులకు attend అవడానికి వీలుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

* శ్రీ డి. సూరదొర (పాచిపెంట):— అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని సీతంపేట, బద్రగిరి ప్రాంతాలలోని కొండజాతులకు పంచాయతీలు ఏర్పాటు చేశారు. పాచిపెంట నియోజకవర్గము నుంచి నేను ఎన్నికయినాను. ఒరిస్సా సరిహద్దుకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సరిహద్దుకువున్న ఏజన్సీ గ్రామాలలోకూడ పంచాయతీలు ఏర్పాటు చేయాలని ప్రార్థిస్తూ విరమిస్తున్నాను.

* శ్రీ జి. చినవెంకన్న :—అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు ఇప్పుడు వాయిదా వేయడానికి మనముందు పెట్టిన బిల్లువల్ల ప్రతి పక్షియులకు చాల ఇబ్బంది ఏర్పడినది. మంత్రిగారు చాల బుద్ధిమంతులని ఇంతకుముందే చెప్పారు. మంత్రిగారు పంచతంత్రము చదువుకొన్నారేమో అనుకొంటాను. ఈ చట్టము బలవరచకపోతే ఒక ఇబ్బంది ఏర్పడుతోంది. ముందు చూస్తే నుయ్యి వెనుక చూస్తే గొయ్యి మాదిరిగా వుంది. ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఇది తెచ్చి పెట్టారు. ప్రతి పక్షమువారు ఈ చట్టము వాయిదా వేయడానికి ఒప్పుకొనకపోతే “మేము రహస్య బాలెట్ పద్ధతి పెట్టి గ్రామాలలో దౌర్జన్యాలు, దుర్మార్గాలు లేకుండా చేసి మంచి పద్ధతులపైన ప్రజాభిమానమువున్న వారిని, ప్రజాసేవకులను పెత్తనం

జోరుగా తెచ్చే పద్ధతిలో చట్టమును సవరించి ఎల్లప్పుడు తేవాలంటే ప్రతి పక్షమువారు ఒప్పుకోలేదు" అని ప్రచారము జరుగుతుంది. ఒకవేళ ఒప్పుకొంటే అందరు ఒప్పుకొన్నానారు కాబట్టి వాయిదా వేశాము అని చెప్పడానికి వీలుంటుంది. ఏమైన మంత్రిగారు చాల ఫ్రోగ్రెసివ్ జావాలు కలవారని, ప్రజాస్వామిక విధానము చక్కగా అమలుపరిచే వారని చాలమంది చెప్పారు. గ్రామాలలో చేతులు ఎత్తడము ద్వారా ఎన్నికలు జరిపితే బ్రహ్మాండమైన కక్షలు, ఖాసీలు ఏర్పడడానికి అవకాశము వుంది కాబట్టి రహస్య హోటింగు పద్ధతి అయితే ఎవరయితే ప్రజాసేవ చేసేవారుంటారో వారు గావడానికి అవకాశము వుంటుంది. కాబట్టి ఎలక్షనులు secret ballot పద్ధతిపైన తీసుకొని వస్తాము అని, సింగిక నియోజకవర్గాలు ఏర్పాటు చేస్తామని, ఒక సంవత్సరానికి మించి ఎలక్షన్లు వాయిదా వేయము అని మంత్రిగారు చెప్పితే అందరము సంతోషముగా బలపరిచే దానికి సిద్ధముగా వున్నాము. అయితే గ్రామ రాజ్యము రామరాజ్యము తెచ్చాము అని కాంగ్రెసు వాదులు చెబుతున్నారు. అయితే రామరాజ్యము, గ్రామరాజ్యము వచ్చినట్లు కానవస్తున్నది. కాని అనుభవములో రాక్షసుల రాజ్యముగా కానవస్తున్నదని ప్రజలు అనుకొంటున్నారు గ్రామాలలో పంచాయతీలు, జిల్లా లెవెల్లో జిల్లా పరిషత్తులు ఏర్పరిచారు. రాష్ట్ర అసెంబ్లీ, పార్లమెంటు వున్నది. ఈ 4 చక్రాలపైన రథము జరుగుతుంటుంది. అన్ని చక్రాలపైన పెత్తనము ఒకటే మూదిరిగా పడుతోందా లేదా అనే ఆలోచన చేసుకోవాలి. గ్రామ పెత్తనము గ్రామ పెత్తనం దారులపైనే ఉండాలా? జిల్లా పెత్తనము జిల్లా పెత్తనం దారులపైనే ఉండాలా? రాష్ట్ర పెత్తనం రాష్ట్ర పెత్తనంగానే ఉండాలా? అనే ప్రశ్నలు ఇవి. వీటి మీద సెంటరు పెత్తనం వుండకూడదని గాంధీగారు కన్న కలలు కంటికి కనపడుతున్నవి గాని ఆచరణలో చూడడానికి కనపడదు లేదు. చాల విషయాలలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు జోక్యము కలుగ చేసుకొనడము రాష్ట్రాలకు నష్టము చేయడము ఇదివరకు చూశాము. రామరాజ్యము గ్రామ రాజ్యము అమలు జరగాలంటే గ్రామ పెత్తనంపైన జిల్లా పెత్తనము, జిల్లా పెత్తనంపైన రాష్ట్ర పెత్తనం, రాష్ట్రము పెత్తనంపైన కేంద్రము పెత్తనం వుండకుండా స్వయం నిర్ణయాధి కారాలు, స్వయం హక్కులు కలిగివుంటే అప్పుడు అది వికేంద్రీకరణ అనడానికి వీలు ఉంటుంది. ఉదాహరణ చెబుతాను పంచాయతీ సమితులున్నవి అనుకోండి. వీటికి equalisation fund అని ఇస్తున్నారు social welfare కి సంబంధించిన funds జిల్లా పరిషత్తులకు ఇస్తున్నారు, ఈ funds ను జిల్లా పరిషత్తులు వాటికి ఇష్టము వచ్చినట్లు పంచుతున్నవి. ఎవరికి పంచేది చివరి వరకు తెలియడము లేదు. చాల ఆలస్యము జరుగుతోంది. కాబట్టి ఎంత కోటా పంచాయతీ సమితులకు వస్తుందో అంతకోటా direct గా గవర్నమెంటు నుంచి allot చేస్తే జోక్యం జరగకుండా పనులు చురుకుగా జరగడానికి అవకాశము వుంటుంది. Equalisation fund అభివృద్ధి అయిన గ్రామాలకు ఒకటే వచ్చేంటు ఇస్తున్నారు. 4 సంవత్సరాల నుంచి కరువుపడివున్న గ్రామాలకు ఒకటే

పెర్సంటు ఇస్తున్నారు. ప్లానింగు అంతాపై నుంచి క్రిందకు వస్తోంది అన్నమాట. పై నుంచి క్రింద లెవెల్ కు రావడములో పొరపాట్లు జరుగుతున్నది. ఏ ప్రాంతములో ఏ పరిస్థితులున్నవి అని పంచాయతీల లెవెల్ నుంచి ప్రణాళికలు తయారయితే సమ్యముగాను, సగ్రమముగాను, ఆచరణ యోగ్యముగాను వుండే అవకాశాలు కలుగుతాయి. లేకపోతే కేంద్ర ప్రభుత్వములో కొంత మంది ఉద్యోగస్థులు కూర్చోని మంత్రులచేత ఒప్పించుకొని అక్కడ నుంచి provincial level కు అక్కడ నుంచి జిల్లా లెవెల్ కు రావడముతో ఈ ప్రణాళిక తల క్రిందులు అవుతున్నదన్నమాట. గ్రామాలలో community development works పెట్టారు. అయితే కార్యక్రమాలు చేసుకొనే యోగ్యత పంచాయతీ అధ్యక్షులకు లేదు. ఈ కార్యక్రమాలలో సహకరించకుండా పోతున్నాడని మాట వదులకు అంటున్నారు. 4 సంవత్సరాల నుంచి వరసగా కరువువచ్చి తినడానికి తిండిలేక కాండిశీకులు మాదిరి గ్రామాలు వదిలి వెళ్ళి పోతువుంటే, deserted villages గా అయిపోతూ వుంటే 50 % contribution గ్రామ ప్రజలు గాని, పంచాయతీలు గాని ఎక్కడ నుంచి ఇవ్వగలవు అని అడుగు తున్నాను. community development works లో ఏది చేయాలన్నా 50 % contribution ప్రజలు ఇవ్వాలి. కరువుకు గురి అవుతున్న గ్రామాలకు ప్రభుత్వము 75 % ఇస్తే మిగిలిన 25 % పంచాయతీలో లేక శ్రమదానము ద్వారానో సహాయము చేయడానికి అవకాశము వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

* శ్రీ జి. సూర్యనారాయణ (రామతీర్థం):—అధ్యక్షా, మనదేశం పురోభివృద్ధి అయ్యే సందర్భంలో ఈ పంచాయతీరాజ్య పురోభివృద్ధికి పూనుకున్నందుకు నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తున్నాను. అయితే ఈ పంచాయతీ రాజ్యం అనేది కొన్ని గ్రామాలలో నెలకొల్పలేదు. 500 జనాభాగల గ్రామానికి, దానికి 2, 3 మైళ్ళ దూరములో వున్న గ్రామాలను కలిపి పంచాయతీ ఏర్పాటు చేయటం మంచిది కాదు. గ్రామాలలో ఆనేక సాదకశాధకాలుంటాయి. నదులు, చెరువులు అడ్డం వుంటాయి. ఆ చోట్ల పంచాయతీ సమావేశాలు సరిగా అవుతున్నట్లు కనపించదు. అందుచేత ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామానికి పంచాయతీలను ఏర్పాటు చేసి వాటి వాటి అభివృద్ధిని అవే స్వయంగా చూసుకొంటాయి. సోపల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటును సమీక్షలకు, పరిషత్తులకు అప్పగించి, వెనుక బడిన జాతులకొరకు చేసే కార్యక్రమాల కోసం ప్రభుత్వం కొంత డబ్బును కేటాయిస్తున్నది. ఆ డబ్బు సమీక్షలలో, పరిషత్తులలో నద్వినియోగం కావటంలేదు. ఎంతో కాలయాపన జరిగి ప్రజలకు అందుబాటులోనికి రావటంలేదు. అందువల్ల అది ప్రత్యేక డిపార్టుమెంటుగా వుంచి ఇదివరకు మాదిరిగానే నడపాలని కోరుతున్నాను. పంచాయతీ పరియాలలో పిల్లలకు మధ్యాహ్న భోజన వసతి కలుగ చేశారు అది విద్యాభివృద్ధికి ఎంతో దోహదం చేస్తుంది. చాల సంతోషం. కాని ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామంలో మధ్యాహ్న భోజనం ఏర్పాటు చేయటం కష్టం అవుతున్నది. వున్న ఆర్థిక పరిస్థితులవల్ల. అందువల్ల కేవలం విద్యార్థుల భోజన నిమిత్తం 5, 10 ఎకరాల బంజరునో, పోరంబోకునో ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది.

దని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. గ్రామానికి కావలసిన సౌకర్యములకు ఏది కావాలన్నా Head Office నుండి ఎలాబ్ మెంట్ రావలసి వుంది. అది అందుభాటులో వుండటం లేదు. ఫీముని పట్నం తాలూకాలోని ఒక గ్రామానికి సంబంధించి దరఖాస్తు పెట్టుకొంటే విశాఖపట్టణం హెడ్ ఆఫీసుకు రావాలి. సబ్ ఆఫీసుకు సరైన భోగట్టా తెలియదు. విశాఖపట్టణం రావాలంటే దాదాపు 40 మైళ్లు రావాలి. కనుక ఎక్కడ తాలూకా ఆఫీసర్ వుంటారో అక్కడ నుండే గ్రామానికి సౌకర్యాలు అందేటట్లు దరఖాస్తు పెట్టుకొన్న 10, 15 రోజులలో సరైన భోగట్టా ఇచ్చేటట్లుగా ఏర్పాటు చేయాలి. కాలవ్యవధి లేకుండా వెంట వెంటనే కార్యక్రమాలు జరిగేటట్లు పంచాయితీ ఆఫీసరుకు ఉత్తరువులు పంపాలని కోరుతూ ఇంతటితో సెలవు తీసికొంటున్నాను.

*శ్రీ ఎన్. చిన అప్పలనాయుడు (వరవడ):-అధ్యక్షా, ప్లానింగ్ మంత్రిగారు పంచాయితీ బిల్లును పొడించుటకు పెట్టిన బిల్లును నేను సమర్థిస్తూ కొన్ని విషయాలను, వున్న ఇబ్బందులను మనవిచేస్తాను. ఇదివరకు పంచాయితీలు వున్నా ఏ బాధ్యతలు లేనట్లుగానే వ్యవహరించాయి. ఇప్పుడు సమితులు, పరిషత్తులు ఏర్పడిన తరువాత పంచాయితీలు కూడా బాధ్యతగా పనిచేస్తున్నాయి. ఇదివరకు 5, 6 సంవత్సరముల పన్ను బకాయి వుండేది. ఇప్పుడు ఏ గ్రామానికి ఆ గ్రామం తాము వెనుకబడి వుండకూడదనే అభిప్రాయంవల్ల అయితేనేమీ, ప్రజల వత్తిడివల్ల అయితేనేమీ ఏ సంవత్సరం పన్ను ఆ సంవత్సరం; గత బకాయిలు వసూలుచేసి అభివృద్ధి పనులు చేస్తున్నవి. ఏ పని చేయాలన్నా 50% కంట్రీ బ్యూజెట్ ఇవ్వాలంటే కష్టంగా వుంటున్నది. రెండు సంవత్సరాలలో వచ్చిన డబ్బుంతా ఒకే work కు ఖర్చు పెట్టవలసివస్తున్నది. స్వీపర్ కు, ఒక గుమాస్తాకు జీతం ఇచ్చుకోవలసివుంది. ఊడ్డినందుకు స్వీపర్ కు నెలకు 6 రూపాయలు ఇవ్వాలి. ఇక గుమాస్తా ఏ వారానికో, పదిరోజులకో వచ్చి ఏవో రెండు అక్షరాలు వ్రాసి వెళ్లిపోతాడు. సామాన్యంగా గ్రామాలలో నలభై వంతులు నిరక్షరాస్యులే. అతను ఏమి వ్రాస్తున్నాడో ఎవరికి తెలియదు. గత రెండు సంవత్సరముల లెక్కలు తీసికొంటే 40% సర్పార్జి వచ్చింది. దురుద్దేశంతో డబ్బు తినలేదు. లెక్కలు మైన్ ట్రైన్ చేయటం తెలియక చేసినదే. అలాంటి అసందర్భాలు జరగకుండా వుండాలంటే క్లర్ కులను వేయాలి. ఆదాయం పెంచే విషయం గురించి విశాఖపట్టణం జిల్లాలో సుబ్బవరం పంచాయితీ గురించి కలెక్టర్ దృష్టికి తీసుకువచ్చాము. మీటింగ్ లో పాస్ చేశాము. చెట్లు ఫలసాయం ఇవ్వటంలేదు. వాటిని పంచాయితీ hand over చేయాలని చెప్పాము. గత సంవత్సరం నామక కౌగితం రూపంలో ఫలానా చెట్లు hand over చేశామన్నారు. కాని వాటి ఫలసాయం రెవెన్యూ బోర్డు వేలం వేస్తున్నది. 500 రూపాయల కిమ్మతుగల ఫలసాయం 50 రూపాలకు వేలంవేసి ఆ డబ్బు పంచాయితీకి జమకట్టడం జరుగుతున్నది. నామ మాత్రంగా పెత్తనం పంచాయితీలకు ఇచ్చి వేలం వారు వేయటం హాస్యాస్పదంగా వుంది. వేలం వేసే హక్కు కూడా పంచాయితీకే ఇచ్చి పనికిరాని చెట్లు వస్తువులను తీసివేసే హక్కుకూడా పంచాయితీకే వుండాలని మనవి

చేస్తున్నాను తరువాత ఇప్పుడు మనపంచాయతీ సమితులకు irrigation tanks ఇచ్చామని చెప్పారు దాంట్లో కూడా ఆ tanks repair చేసుకోడానికి contribution పెట్టుకోవాలని అన్నారు. అయితే తిరుపతి సమ్మేళనంలో జరిగిన దానినిబట్టి, ఏ గ్రామమైతే ఆశ్రుతతో ముందుకు వస్తుందో, దానికి 33 1/3 percent మాత్రం విధించవచ్చునని అన్నారు. కాని, ప్రతి గ్రామంలో కూడా వారియొక్క tanks బాగు చేసుకోవాలనే ఆశ్రుతతో ప్రజలు ఉంటారు. అందువల్ల ఒక ప్రక్కన revenue వసూలు చేస్తూ, ఒక ప్రక్కన contribution అని చెప్పి చెబుతుంటుంటే కూడా వెదుతూ ఉంటే, అట్టడుగున ఉన్నటువంటి పంచాయతీల నుంచి జిల్లా పరిషత్తువరకు జరిగే పనులన్నింటికీ contributions ఇవ్వాలని, వాటిని ప్రజలే భరించుకోవాలని అంటున్నారు. Contributions ప్రజలు భరించలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. అందువలన ప్రభుత్వంవారు ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని మున్ముందుకు రావలసిన చట్టములో కుద్రగా చర్చించి ఈ పంచాయతీలకు రాబడులు అధికంగా రాబట్టడానికి ఉన్న అవకాశాలను వినియోగిస్తారని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ అవకాశాన్ని ఇచ్చినందుకు తమకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ కె. శాంతయ్య (పాలేరు):— ఈ అధ్యక్షా, పంచాయతీ సవరణ బిల్లుకు ఆమోదాన్ని తెలుపుతూ ఈ సందర్భంలో ముఖ్యంగా రెండు విషయాలు గుర్తించి మాట్లాడదలచినాను. కె. ఎల్. నరసింహారావుగారు మాట్లాడుతూ, పాలేరు నియోజక వర్గములో ఆరెగూడెం గ్రామంలో పంచాయతీ బోర్డు అధ్యక్షులు హరిజనులకు మంచినిబట్టి బావిని త్రవ్వించడానికి బదులు, వారి అనుచరులైన కాంగ్రెసు కార్యకర్తలకు ఇచ్చారని అన్నారు. మరి బీద ప్రజలకు మంచినిబట్టిక బాధపడుతూ ఉంటే, ఆ జిల్లా పరిషత్తులో Standing Committee మెంబరుగా నేను ఉండి, నాలుగు దఫాలుగా ఆ బావికి మంజూరు ఇచ్చామని చెప్పుతున్నప్పటికీ, ఆ ప్రెసిడెంటుగారు దానిని త్రవ్వించలేదు. వాళ్లేమో బావి కావాలంటున్నారు. కాని అక్కడ group తగాదాలతోటి వారు దానిని త్రవ్వించే పరిస్థితిలో లేరు. ఆ విషయంలో కమిటీవారు అంతా ఆలోచించి ఒక నిర్ణయం తీసుకొని కార్యకర్తగా ఎవరైతే నాగాని ముందుకువస్తే వారితోనైనా ఆ బావిని త్రవించుకొనవచ్చునని మేము ఆ గ్రామస్తులతో చెప్పాము. ఆ విధంగా చేస్తామని వారు ఒక వాగ్దానం ఇస్తే, అప్పుడు వారికి ఆ విధంగా బావిని త్రవ్వించుకోడానికి అనుమతించి ఇచ్చాము అయితే అప్పుడు వారుచేసేది వారు స్వంతానికిమాత్రం కాదు. మరి అదేవిధంగా కమ్మం సమితిలో మొన్ననే subsidy బావులకు మంజూరు ఇచ్చారు. వాటికి మంజూరు ఇచ్చే time లో సకాలమునకు దరఖాస్తులు ఇచ్చుకొన్నప్పటికీనీ, హరిజనులకు, వారికి వ్యతిరేకంగా ఉన్నవారికి ఒకరికి కూడా subsidy బావి దొరకలేదు. వారి అనుచరులైన వారికి, వారి పార్టీలో పనిచేసినవారికి మాత్రము subsidy బావులు ఇస్తామని వాగ్దానం చేశారు. 29వ నాడు, తాళిల్దారుగారికి ఆ సమితి అధ్యక్షులవారు ఒక ఉత్తరము వ్రాశాడు. మేము ఇక్కడ subsidy బావులకు మంజూరు ఇచ్చాము కాబట్టి వారికి solvency certificate కావాలని తాళిల్దారుకు ఉత్తరం వ్రాస్తే, రెండు దఫాలుగా బకాయాలు ఉన్నవారు కాబట్టి

వారికి మాత్రం subsidy బావులకు అర్హతలేదని, ఆ విధంగా వారికి solvency certificate దొరకలేదు. ఈ విధంగా వారికి కావలసినవారికేమో solvency certificate దొరకని కారణంచేత వారికి subsidy బావులు ఇప్పించడానికి వీలు పడలేదు. ఇతరులు, వారి అనుచరులు కానందున వారికి అవి దొరకలేదు. వీరిద్దరి మధ్య ఈ డబ్బు మాత్రము వారికి దొరకకుండా lapse అవుతున్నది కాబట్టి ఆ subsidy బావులు ఎవరికీ దక్కకుండా పోయినాయి. కనుక అటువంటి తప్పులు వారి దగ్గరకూడా ఉన్నాయని చెప్పడానికి ఈ విషయం చెప్పుతున్నాను. పాలేరు నియోజక వర్గములో ఆరెగూడెంలోనే పెద్ద తప్పుచేశారని అంటున్నారు. ఈ విషయం మీ దృష్టికి నేను తేవడానికి, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు మీకు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ సెలవుకీసుకొంటున్నాను.

* శ్రీ పి. రంగనాయకులు (అద్దంకి):— అధ్యక్షా, గౌరవనీయులైన మంత్రులు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి బిల్లు, పంచాయితీ అధ్యక్షుల కాలపరిమితి మరి రెండు సంవత్సరములు పొడిగించ వచ్చునా, కూడాడా అనే విషయంలో ఈ రోజున మనం సందిగ్ధావస్థలో ఉన్నాము. పొడిగించకుండా ఉండడము కూడా ముఖ్యమే. కాని పొడిగించడం అవసరమా కాదా అంటే అది అవసరంగానే మనకు కనిపిస్తూ ఉన్నది. ఎందువల్లనంటే గౌరవనీయ సభ్యులు అనేక విషయాల మీద మాట్లాడినారు. అన్ని విషయాలు చూస్తూనే ఉన్నాయి. కాని అనేక విషయాలు కాదు ప్రాముఖ్యము ఇప్పుడు. ఇప్పుడు ప్రధానంగా ఉన్నది ఈ కాల పరిమితిని పొడిగించవలెనా వద్దా అనేదే. ఈ విషయాన్నే మనము ముఖ్యంగా తీసుకోవాలి. ఇప్పుడు గ్రామాలలో ఉన్నటువంటి voters సమకాలికంగా, సమ భావంగా అందరు సమన్వయంగా ఉన్నారా అంటే, అటువంటి పరిస్థితులు వారిలో లేవు. ఎందువల్లనంటే భాగ్యవంతులు, పెద్దగా నిరంకుశంగా పరిపాలించే టటువంటి పెత్తనదార్లు గ్రామాలలో ఉన్నారు. వారితో ప్రజలు మగ్గిపోతూ election వచ్చిందంటే వారు చెప్పినట్లే చేయాలి, లేక వారు ఇచ్చినటువంటి ధనాన్ని స్వీకరించి, వారు చెప్పినట్లుగా ఇవ్వాలి. కనుక ఈ voters ఏమో అక్కడ నోటితో చెప్పాలంటే చాలా భయోత్పాతంతోటి చెప్పినట్లు ఇవ్వవలసిన పరిస్థితులు ఉన్నాయి. అయితే voters యొక్క హృదయాలలో మంచి వారు ఎవరు అనేటటువంటి విచక్షణలేకుండా vote ఇస్తారా అంటే ఇవ్వరుకాని, ఆ విచక్షణ, పరిజ్ఞానం ఉన్నప్పటికీ కూడా ఈ నిరంకుశమైనటువంటి పెత్తందార్లకు వారు లోనై వారు చెప్పినట్లు వోటు ఇవ్వవలసిన పరిస్థితిలో కూడా రాబోతున్నాయి. దీనివల్ల చాలా అనర్థకము కూడా కలుగుతున్నది. ఇప్పుడు ఎవరు ఎన్ని మాట్లాడినప్పటికీనీ, అసలు ఇప్పుడు మనముందు ఉన్న విషయాన్ని ఆలోచించకపోతే వృధా కాలయాపన చేసినట్లు అవుతుంది. ఇప్పుడు ఈ కాల వ్యవధి ఇంకా అరు మాసములో సంవత్సరమో పొడిగిస్తున్నామంటే, ఆ పొడిగించే దానికి ఒక నిజాయితీతో మనము ప్రజలకు దానిని రుజువు చేసుకోవాలి. మన మందరము కూడా ఇక్కడ మనకు ఎన్ని వర్గ బేధాలు ఉన్నప్పటికీ వాటిని మనము ఘుండుకు తెచ్చుకోకుండా, ప్రజలయొక్క కష్టనిష్ఠురాలను మనము

సమన్వయంగా ఆలోచించి, ముఖ్యంగా secret ballot మీదనే వోటింగు జరిగే వద్దతి యొక్క అవసరాన్ని మనము గమనించి హక్కును వారు పొందేలాగా చేసి ఈ election వద్దతి ఇకముందు ప్రవేశ పెట్టాలని, ఇది చాలా ముఖ్యమైన విషయమని అందరూ గమనించాలని నేను కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అధ్యక్షులవారికి వందనములు అర్పిస్తూ సెలవుతీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ గంభీ కామయ్య (తాళ్లరేవు):—అధ్యక్షా, ఈ పంచాయితీ రాజ్యమునకు సంబంధించి గౌరవనీయులైన సమంతిగారు తెచ్చినటువంటి ఈ సవరణను నేను బలపరుస్తూ, రెండు విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. ప్రజలను అనుసరించి పంచాయితీలు, పంచాయితీల ననుసరించి పంచాయితీ సమితులు, వాటిని అనుసరించి జిల్లాపరిషత్తులు ఈ విధంగా ఒకదానితో నొకటి సన్నిహిత సంబంధం కలిగి, ప్రజల దగ్గరనుంచి ప్రభుత్వము చివరవరకు కూడా ఏక్కువ అన్వేషణ కలిగి శాంతియుతంగా నడుస్తున్నాయని తమకు మనవిచేస్తున్నాను. ఇంతకు ముందు కమలాదేవిగారు మాట్లాడుతూ పంచాయితీల నుంచి సమితులు, సమితులనుంచి పరిషత్తులు ఈ విధంగా అవి ఏర్పడకుండా, వాటన్నిటికి ప్రజల నుంచే direct గా ఎన్నుకోవాలని వారు చెప్పారు. కానిదానికంటే ఇప్పుడు జరుగు తున్నటువంటి వద్దతే సరియైనదని మంచి వద్దతియని మనవి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే వోటర్ల దగ్గరనుంచి పంచాయితీ సభ్యులు వచ్చారు. పంచాయితీ సభ్యుల నుంచి, పంచాయితీ అధ్యక్షులు, వారినుంచి సమితులు, సమితుల అధ్యక్షుల నుంచి జిల్లాపరిషత్తులు వచ్చాయి. ఈ విధంగా ప్రతి ఒక్కరూ కూడా సన్నిహిత సంబంధం కలిగి శాంతియుతంగా సాగుతున్నది. కాని పూర్వమువలె ఒకసారి పంచాయితీ బోర్డు elections ఒక సారి సమితి elections ఇవన్నీ ఎప్పటి కప్పటికీ ప్రజలనుంచి వస్తూఉంటే చాలా గందరగోళముగా, చాలా చిక్కుగా ఉండటమే కాకుంటే చాలా ధనవ్యయము కాల కారణము. ఇంక ఎన్నెన్నో అపాదిస్తాయని నేను మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత కమలాదేవి తరువాత వారు ఒక్కొక్క విషయం చెప్పారు. అటువంటి మాటలు చెప్పడం సభ సాంప్రదాయం కాదేమో అనుకొంటాను. అట్లాంటి నీచమైన పదాలు ఉపయోగించ కూడదేమో అని మనవి చేస్తున్నాను. “చేసుకొన్న మొగడు కంటే తెచ్చుకున్న మొగడు గొప్ప” అన్నారు. అందులో ఎవరుగొప్పో దాన్ని గురించి తమ దృష్టికి ఒకటి తేడలేదు కొన్నాను. రాక్షసంగా తెచ్చుకొన్నటువంటి రుక్మిణిని చేసుకొన్నటువంటి కృష్ణ భగవానుడు తెచ్చుకొన్న మొగడా, చేసుకొన్న మొగడా? తరువాత దుష్టంతుడు శకుంతలను చేసుకొన్నప్పుడు గాంధర్వంగా చేసుకొన్నాడు. కాబట్టి అతడు తెచ్చుకొన్న మొగడా, చేసుకొన్న మొగడా? చేసుకొన్న మొగని కంటే తెచ్చుకొన్న మొగడిలో అవిజ్ఞానమును మూర్ఖత్వమును చూపించుకొని. అన్వేషణను పెంపొందించే జేసుకొని శాశ్వత మైనటువంటి ప్రేమ, విశ్వాసము, సానుభూతి ఉంటాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్:—ఆ subject అంతటితో వదలేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీగంటి కామయ్య:—అంతే కాదు, కమ్యూనిస్టు సోదరులలో జగదాంబ అనే ఆవిడ తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ఉన్నది. ఆవిడ తెచ్చుకొన్న భార్యా? చేసు కొన్న భార్యా?

మిస్టర్ స్పీకర్:—అవన్నీ వద్దు అసలువిషయం చెప్పండి.

శ్రీగంటి కామయ్య:—ఇంకొక విషయం ఉన్నది. గ్రామాలలో నుయ్యి కావాలన్నా, ఇళ్లస్థలాలు కావాలన్నా దరకాస్తులు పెట్టుకొంటున్నారు. అవన్నీ విచారించిన తరువాత పరిషత్తులు డబ్బు ఇస్తున్నారు. పరిషత్తులు సమితులకు యిస్తున్నది. అయితే వీరు executive powers ఉపయోగించి మొట్టమొదట ఇచ్చిన దరకాస్తులకు గాక యింకొకరికి యిస్తున్నారు. అలా చేయుటలో వారికి, వీరికి అన్యోన్యత చెడి పోతుంది. అట్లుకాకుండా executive powers ఎవరికి ఎంత వరకుండాలనేది ఆలోచించి.....

* శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం):—అధ్యక్షా, ఈ సవరణ బిల్లును బల పరుస్తూ చాలామంది మాట్లాడారు. నేను ఈ బిల్లు మీద మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదనుకొన్నాను కాని మా పార్టీ దృక్పథం మరింత స్పష్టంగా చెప్పటం నా కర్తవ్యమని, మాట్లాడదలిచాను. ఇప్పుడన్న పంచాయతీలను 1964 జూలై వరకు వాయిదా వేసి తిరిగి పునర్నిర్మించాలనేది యీ బిల్లు సారాంశం. దీనికి మా పార్టీ అంగీకరిస్తుంది. ఎందుకు అంగీకరిస్తుందో చెపుతున్నాను. ఇదివరకు ఎన్ను కోబడిన పంచాయతీల మేరకు రెండేళ్లు ప్రజా తంత్రంగా స్థానిక స్వపరిపాలన జరగాల్సిన దానికి కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఎందుకు వచ్చుకొంటోంది? ఈ రోజున్న పంచాయతీలనిర్మాణం ప్రజాతంత్రంగా జరిగింది, అందుచేత యింకా రెండేళ్లు పొడిగించినా ఫర్వాలేదు అనేది ఏమాత్రంకాదు. మరి ఎందుకోసం అంగీక రించాల్సిన పరిస్థితి ఏర్పడింది? ఇప్పుడున్న చట్టప్రకారం డిసెంబరు ఆఖరుకో, టిరి ఏప్రిల్, మే నెలకో, ఎలక్షను జరుపదలచు కుంటే ప్రభుత్వం తన దృష్టిని ఆ యత్నం మీద కేంద్రీకరించి కొత్త బిల్లు యీ జూన్ లో ప్రవేశ పెట్టి, ఆగస్టుకు ప్యాస్ చేసి, వార్డుస్ విభజన డిసెంబరుకు చేసి ఏప్రిల్, మే నెలలలో ఎన్నికలు జరుపుతుందా—అంటే, సామాన్యంగా ప్రభుత్వం నడిచే వ్యవహార రీత్య, తీసు కునేటేము రీత్యామాస్తే, అంతత్వరితంగా చేయగలరనే ఆశ మేము పెట్టుకొనుట లేదు. అందు చేత యీ సమస్య గురించి మంత్రులు వివిధ పార్టీల సాయకులను పిలిచి మాట్లాడినప్పుడు మేము వారికి చాలా స్పష్టంగా చెప్పాము. ఈ ఎన్ని కలు—ముఖ్యంగా ఆంధ్ర ప్రాంతంలో జరిగిన ఎన్నికలు అన్నీ బూటకం— నేను ఇంగ్లీషులో ఉపయోగించిన పదం “Bogus” అని చెప్పారు. అక్కడ రహస్య వోటింగ్ పద్ధతి లేదు. వార్డుస్ అన్నీ షెరీమాండరింగ్ చేశారు. ఇష్టం వచ్చినట్లు తల క్రిందులు చేశారు. ఎంత మంది జనాభా వుంటారో దానిని జట్టి వార్డుస్ సమానంగా ఏర్పాటు చేయలేదు. ఒక్కొక్క వార్డులో జనాభా ఎక్కువ మంది 500, 5000 ఉండి వోటర్లు 150, 200 మంది ఉంటే అక్కడ అవినీతికి, శుభ్రంగా వోటర్లును కొనివేసేదానికి

వీలవుతుంది. అందువల్ల ఆ పద్ధతిన ఉన్న వార్డుస్ విభజన సరైనది కాదు. ఒక గ్రామాన్నిగాని, చిన్న పట్టణాన్ని గాని ఒకే యూనిట్ గా పెట్టి దామాషా వోటింగ్ జరపితే ఏ పార్టీకి ఎన్ని వోట్లు, లేక ఏ వ్యక్తికి ఎన్ని వోట్లు అనేది చూసి దామాషా ప్రకారం ఎన్నుకొనుటకు వీలుంటుంది. దానివలన డబ్బు పెట్టి వోట్లను కొనటం కొంతవరకైనా తగ్గుతుంది. అందువల్ల యిప్పుడున్న పద్ధతిని పంచాయితీ ఎన్నికలు చాల సవ్యంగా డెమాక్రటిక్ గా జరుగుతాయని మాకు ఏమాత్రం ఆశ లేదు. దురదృష్టవశాత్తు, అంతటితో ఆగకుండా, 1959 లో చేసిన పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తుల చట్టం ప్రకారం పంచాయితీ బోర్డు అధ్యక్షులలో పంచాయితీ సమితులు ఏర్పడటం, పంచాయితీ సమితులతో జిల్లా పరిషత్తులు ఏర్పడటం వల్ల క్రిందినుంచి పైవరకు దొంతరగా ఏర్పడి democratic decentralisation కాకుండా, centralisation of bureaucratic machinery, centralisation of land lords machinery ఏర్పడి, భూస్వాముల, పెత్తందార్ల పెత్తనం పెరిగేదానికి దారి తీసిందని మా వాదన. అయినప్పుడు దీని నుంచి బయట పడే మార్గం ఏమిటి? ఏమైనా ఉన్నదా? అంటే ఆ సందర్భంలో మేము స్పష్టంగా చెప్పాము. ఈ పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు నిర్మించిన విధానానికి స్వస్తి చెప్పాలి. 500 మంది జనాభా ఉన్న గ్రామాన్నుంచే ఒక్కరే (పంచాయితీ బోర్డు అధ్యక్షుడు) సమితిలో సభ్యుడు, 15 వేల జనాభా ఉన్న టౌన్ కమిటీ నుంచి ఒక్కరే సభ్యులు—ఇటువంటి ప్రాతినిధ్యంతో సమితులు ఏర్పడటం ప్రజాస్వామ్యం కాదు, దాని వికృత స్వరూపం తప్ప ఇంకొకటి కాదని మానవ్యకం; అవన్నీ సమగ్రంగా ఆలోచిస్తారా? లేక వారికి మెజారిటీ ఉన్నది కాబట్టి చేస్తాము అంటే మంత్రిగారు చేయవచ్చును, గాని ఉన్నలోపాలు తగ్గించి ఎంత వరకు ప్రజాతంత్రగా చేయటానికి వీలుంటుందో ఆలోచిస్తాం, యిదివరకు integrated Bill సంస్కృతి రంగా లేదు, దానిని గురించి తిరిగి ఆలోచించుటకు మేము కాపలసి యుంటుంది యిప్పుడు ఎన్నికలు జరపలేం, మూడేళ్ల గడువు అనేటప్పటికి జనరల్ ఎన్నికలు అయిన తరువాత కొన్నింటికి మే నెలలో, కొన్నింటికి జూన్ నెలలో ఎలెక్షన్లు జరపవలసి వస్తుంది, అన్ని పంచాయితీలకు ఎన్నికలు జరపాలంటే డిసెంబరు ఆఖరువరకు మేము కావాలి—అనే ఉద్దేశంతో రీ నెలల extension తెచ్చాము అంటే మంత్రిగారిని అడిగాము—ప్రభుత్వ విధానం ఏమిటి? ఇప్పుడు రీ నెలలు extend చేయటం, మరల నవంబరు నెషన్ లో యింకొక చట్టం తెచ్చి రీ4 జూలై వరకు వాయిదా వేయదలచు కొన్నాము, అని మళ్ళీ యింకొక extension అడుగుతారా? ఒక పర్యాయం రీ నెలలు కావాలని కోరి, మళ్ళీ ఇంకొక రెండేళ్లు అదనంగా యివ్వమని కోరితే అది శాసన సభను గౌరవించటం కాదు; నిజంగా 1964 జూలై నాటికి నూతన చట్టం ప్రకారం చేయాలనుకొన్నప్పుడు సరాసరి శాసన సభ ముందుకు వచ్చి రెండేళ్లు కావాలని అడగండి, అది straight forward course, శాసన సభను గౌరవ పరచేదిగా ఉంటుంది అంటే, integrated Bill కు నెలెక్టు కమిటీలో ఏ పార్టీ కూడ minute of dissent వ్రాయనప్పుడు, కొత్త చట్టం ప్రకారం రీ4 జూలైకి,

అన్ని పార్టీలు ఆమోదించాయి అనే ఉద్దేశంతో, ఆ basis మీద proceed అవుతున్నాం అంటే, minute of dissent వ్రాయకపోతే వ్రాయకపోవచ్చును గాని మా పార్టీ మాత్రం రీజులైకి అంగీకరించ లేదు. స్వతంత్ర పార్టీ నాయకులు కూడా అంగీకరించ లేదని అన్నారు. అది కాంగ్రెసు మెజారిటీతో జరిగింది. ఏమైనా minute of dissent లేదు కాబట్టి అన్ని పార్టీలు ఆమోదించాయి అనే ఉద్దేశంతో వెళ్ళాము, ఇప్పుడు ఏమి చేయాలి, అంటే, మేము తీసుకొన్న stand చెప్పాము. ఇప్పుడున్న పంచాయితీ ఆక్ట్ ముఖ్యంగా ఆంధ్ర ప్రాంతానికి సంబంధించి, అదేరకంగా పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తులు కు జరిగే యీ ఎన్నికల విధానం మారాలి; అది ఎంతవరకు మార్చగలం, ఇప్పుడు వచ్చిన కొత్త మంత్రి వర్గాన్ని యిప్పుడే commit కమ్మని అడగడం, వారు యిప్పుడు చెప్పటం కూడా సాధ్యం కాదు. అయితే యిదివరకు వారు కొన్ని అంగీకరించారు. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో రహస్య వోటింగ్ వద్దతి అమలు జరుపుతామన్నారు. వార్డుస్ డివిజన్ వోటర్లను బట్టి సమానమైన వోటర్లకు ఒక సీటు చొప్పున equal division of wards చేస్తామని అంగీకరించారు. కాని ఈ రెండు చాలవు. 500 మందికి ఒక పంచాయితీయూ, సక్రమంగా జరుగుతాయా లేదా, సక్రమంగా జరగటానికి regrouping చేయాల్సి వస్తుంది ఒక వెయ్యి మందికి పంచాయితీ చేయాలా? అలా చేసేటప్పుడు మళ్ళీ యిష్టము వచ్చినట్లు చేయకుండా, ప్రజలకు convenient గా ఏ వద్దతి అవలంబించాలి? అనేది చర్చ చేసేందుకు పూనుకొంటాము అని వారు చెప్పిన తరువాత, యిప్పుడు సెలెక్టు కమిటీ నుంచి వచ్చిన integrated Bill కన్న యింకా అవసరమైతే ప్రతి పక్షాలను సంప్రదించి, అవసరమైన మార్పులు చేయుటకు సానుభూతితో ఆలోచిస్తాము, ఏదో అయిపోయిందనే దృష్టితో కాకుండా చేస్తామనడంవల్ల, ఏ పరిస్థితిలో కూడా రీజులైకి మించి వాయిదా వేసేది లేదు. ఎల్లవన్న సంవత్సరం పొడుగునా ఒక దాని తరువాత ఒక దానికి కాకుండా అన్నింటికీ ఒకే పర్యాయం జరిపితే జాగుంటుందని, అది రీజులై ఒకటికి జరపటం కష్టమని, కొత్త చట్టం ప్యాస్ చేసేటప్పటికి టైము పట్టుతుందని, రీజులై ఒకటికి పూర్తి చేసేదానికి ప్రయత్నం చేస్తామని హామీయిచ్చిన తరువాత దానికి మా పార్టీ తరపున అంగీకరించటం జరిగింది ఇప్పుడున్న యాక్టు ప్రకారం స్థానిక ప్రజాతంత్రం ఏ మాత్రం ముందుకు పోదు; దీని వల్ల గ్రామ ప్రజాతంత్రం వెనక్కుపోతుంది. దీనివల్ల గ్రామంలో గందరగోళం పర్వడేదానికి అవకాశం ఉంటుంది తప్ప, ఏమీ ఉపయోగం ఉండదు. కాబట్టి ఇప్పుడున్న యాక్టును ఎంత తొందరగా స్వస్థి చెబితే అంత మంచిది. ప్రభుత్వం ఇప్పుడున్న యాక్టు ఎంతవరకూ వీలైతే అంత వరకూ స్వస్థి చెప్పి దాని ప్లానంలో వేరే మంచి యాక్టు వెంటనే తెచ్చి, దాని ప్రకారం ఎన్నికలు జరపాలనేది మా స్టాండ్. “ఇప్పుడున్న యాక్టు ప్రకారం ఎలక్షన్ జరపమంటారా? ఆరు నెలలలో జరుపుతాము; డిశంబరు అఖరు వరకు మాత్రమే ఎక్స్టెన్షన్ తీసుకొంటాము; లేదా కొత్త యాక్టు ప్రకారం ఎలక్షన్ జరపమంటే—మమ్మల్ని జూలై రీజులైకి తోపబ చేయమంటే మాకు సాధ్యం కాదు” అని గవర్నమెంట్

చెప్పిన తర్వాత, “ఉన్న యాక్టు ప్రకారం జూలై 63 లో ‘ఎలక్షన్స్ జరిపేదాని కన్నా, ఇంతకన్నా బెటర్ యాక్టు తెచ్చి, దాని ప్రకారం 64లో ఎలక్షన్స్ జరిపినా అందుకు మాకు ఇష్టమేగాని, ఈ బూటకపు ప్రజాతంత్రపు యాక్టు క్రింద జరపటానికి మేము అంగీకరించము. ఇది మా పార్టీ తీసుకొన్న స్టాండ్. ఈ దృక్పథంతోనే మేము యీ బిల్లును బలపరుస్తున్నాము. విజయవాడ మునిసి పాలిటీ సూపర్ సిషన్ పై ప్రభుత్వం తెచ్చిన సవరణ బిల్లుకు మంత్రిగారు తిరిగి సవరణ తెచ్చితగు విధంగా మార్చినందుకు-మంత్రిగారు చేసిన పనిని అభినందించక తప్పదు. “ప్రభుత్వం ఇష్టం వచ్చినంతకాలం సూపర్ సిడీ చేసి ఎక్స్టెండ్ చేయ వచ్చును “అని మొదట సవరణ ప్రభుత్వం వారు మునిసిపాలిటీ చట్టానికి తెచ్చారు. మేము దానిని తీవ్రంగా వ్యతిరేకించాము. “ఇదే మిప్రజాతంత్రము? ఇప్పటికే రెండున్నర సంవత్సరాలు సూపర్ సిడీ చేసే అధికారం పెట్టుకొని, అది చాలద న్నట్లు ప్రతి మునిసిపాలిటీని తన ఇష్టం వచ్చినట్లేళ్లు సూపర్ సిషన్ చేయవచ్చునని ఇప్పుడు సవరణ తీసుకువచ్చి ఆ అధికారం తీసుకొంటే-అంతకన్నా వేరే అన్యాయం లేదు” అని మేము అన్నప్పుడు ప్రతిపక్షం చెప్పిన వాదనలోని న్యాయం గుర్తించి అంతకుముందు ఉన్న సవరణ బిల్లులోని -- మార్చి. ఒక్క విజయవాడ మునిసి-పాలిటీకే ఆ అధికారం తీసుకొని-అదికూడ ఆరు నెలల కంటే మించి మేము సూపర్ సిడీ చేయమని, యీ లో వలే ఎన్నికలు జరిపిస్తామని చెప్పి, అంగీకరించి-ఆ సవరణ తెచ్చినందుకు మంత్రిగారిని అభినందిస్తున్నాను. “అర్డినెన్సులో మేము పొరపాటుగా కొన్ని అధికారాలు తీసుకొన్నప్పటికీ, ఆ అర్డినెన్సుకే మేము నిలబడతాము” అని ఒక ప్రెస్టేజ్ కోసం చెప్పుకుండా, మేము చెప్పిన విషయాలలోని న్యాయం గుర్తించి ఆ విధంగా సవరణ తేవటంలో తప్పులేదు. మంచి పని చేశారు. ఆ విధంగా ప్రభుత్వం ఎక్కువ సందర్భములలో చేయాలని మా కోరిక. ఈ పంచాయితీ బోర్డు ఎక్స్టెండ్ చేసే విషయంలో ముందు డిశంబరుదాకా వాయిదా కోరారు. వారిదృష్టిలో యీ లోపల యాక్టు తెచ్చి, ఆ యాక్టులో 64 జూలై దాకా ఎలక్షన్స్ జరపవలసిన ఆవసరం లేదనే క్లాజు పెట్టి ఆ బిల్లు పాస్ చేసిన తర్వాత, యీ ఆరు నెలల ఎక్స్టెన్షన్ టెంపరరీ ఎక్స్టెన్షన్, దాని పర్మినెంట్ ఎక్స్టెన్షన్ ఆ బిల్లు పాస్ అయినపుడు వస్తుంది అని ఉద్దేశ పడ్డారు. కాననభలో యీ విధంగా ఉన్న విషయం కప్పిపుచ్చటం న్యాయం కాదు: మీ పాలసీ క్లియర్ గా చెప్పి, కొత్త యాక్టు ప్రకారం 1964 జూలై దాకా ఎన్నికలు జరపటం సాధ్యం కాదు అని స్పష్టంగా చెబితే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వం ఏ బిల్లు అయినా తెచ్చినపుడు, అందులో యీ తప్పులు, లోపాలు ఉన్నవి అని ప్రతి పక్షం చెప్పినపుడు, వాటిని గమనించి, అంగీకరించటానికి ప్రభుత్వం సిద్ధ పడాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడున్న బిల్లు క్రింద ఎలక్షన్స్ జరపటం ఏ రీతిగా కూడ ఉపయోగం కాదు. ప్రభుత్వం కొత్త బిల్లు తెచ్చే సందర్భంలో కూడ మేము చెప్పే విషయాలను ప్రభుత్వం సానుభూతితో ఆలోచించి, ఇంకా మరింత ప్రజాతంత్రంగా స్థానిక పరిపాలన జరిగేదానికి తోడ్పడతాడని ఆశిస్తున్నాను. ఆ బిల్లును త్వరగా తీస్తారని ఆశిస్తున్నాను. అదే దృష్టితో యీ బిల్లును మేము బలపరుస్తున్నాము.

*ప్లానింగ్ మంత్రి (డాక్టర్. ఎం. చెన్నారెడ్డి):—ఆధ్యక్షా, అందరి అభిప్రాయాలు సేకరించి; ప్రభుత్వము యొక్క కష్ట సాధ్యాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, యీ ఆమెండింగ్ బిల్లు యీ హౌస్ ముందు ప్రవేశపెట్టటం జరిగింది. కొద్ది పాటి చర్చతో ఇది అంగీకరింప బడుతుందని నేను ఆశించినట్లు జరగనందులకు నేను బాధపడటం లేదు, ఈ నాడు గౌరవ సభ్యులు 25 మంది యీ బిల్లుపై చర్చలో పాల్గొన్నారు. ఇంత మంది పాల్గొన్నందుకు వారికి ప్రత్యేకంగా కృతజ్ఞతలు తెలుపుకొంటున్నాను. వారిలో చాలా మంది “ముందు పంఛాయతీ సమితులు ఏ విధంగా నిర్మాణము కావాలి; ఇప్పుడు సాధక బాధకాలు ఏమి ఉన్నాయి? బావుల శ్రవ్యకంలో, చెరువుల నిర్మాణంలో ఉన్న సాధక బాధకాలు ఏమిటి?” అనే అంశాలు గురించి చెప్పారు. వారు తమ సూచనలు ఇవ్వటానికి యీ సమయాన్ని ఒక అదనుగా తీసుకొన్నారు. దైనందిన వ్యవహారాల్లో జరుగుతున్న సాధక బాధకాలు గురించి; అనుభవంలో జరుగుతున్న అనేక ఇతర అంశాలను గురించి నేను మరికొంత తెలుసుకొన్నందుకు సంతోష పడుతున్నాను ఈ చర్చలలో కొన్ని ఇతర వివరాలు తెలుపవలసిన అవసరం లేదని ఒకసారి ఒక గౌరవసభ్యుడు మాట్లాడుతున్నప్పుడు నేను చెప్పటానికి ప్రయత్నం చేశాను. అంతకన్నా మరింత పట్టుదలగా నేను చెబితే వారికి (గౌరవ సభ్యునికి) బాధకలుగుతుందని చెప్పి—ఇంత మంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడిన విషయాలన్నీ విని గుర్తు పెట్టుకోటానికి ప్రయత్నం చేశాను. చిట్ట చివర ఉపన్యసించిన ప్రతి పక్షనాయకులు శ్రీ సుందరయ్య గారికి నేను ప్రత్యేకంగా నా కృతజ్ఞతలు తెలుపు కొంటున్నాను. మొన్న జరిగిన చర్చల యొక్క సరైన స్పిరిట్, సరైన వివరాలను వారు యీ హౌస్ ముందు పెట్టినందుకు నా వని చాలా మలభ సాధ్యం అయిపోయింది. వారు సరైన బాక్ గ్రౌండ్ ఇచ్చినందుకు వారికి నా కృతజ్ఞత తెలుపు కొంటున్నాను. “ప్రభుత్వానికి ఎలక్షన్ పొడిగించాలి; వాయిదా వేయించు కోవాలని ఉంటుంది” అని చాల మంది పెద్దలు చెప్పారు. అది “అవును; కాదని” చెప్పటం. అనవసరం; అసందర్భం — అనుకొంటున్నాను. 1959 లో జరిగినటువంటి పంచాయతీ కమిటీ ఎన్నికలసమయం గడువు యీ 1962 ఫిబ్రవరి మార్చితో పూర్తి అవుతున్నది. అంతవరకు ఉన్నటువంటి అవకాశాలనుబట్టి ప్రభుత్వానికి మూడు మాసాలు మాత్రమే పొడిగించే దానికి అవకాశము ఉన్నది. ఈ పరిస్థితిలో ఏమి చేయాలన్నది మాకు సమస్య అయింది — ఇప్పటి ప్రభుత్వానికి — మార్చి 12 న యీ సంజీవరెడ్డి గారి నాయకత్వాన ఏర్పడ్డ ప్రభుత్వానికి — “ఏమిచేస్తే యీ అవస్థిష్ట అవవాదు రాకుండా పోతుంది?” అన్నది నాకు ఇప్పటికీ అర్థంకాలేదు. పోనీ—ఇట్లాగే ఎన్నికలు జరుపుకుందా మంటే—ప్రభుత్వానికి మూడుమాసాలు మాత్రమే పొడిగించే అధికారం ఏదైతే ఉన్నదో, దానిప్రకారం చేసినప్పటికీ— వెంటనే మార్చి ఏప్రిల్ నెలల్లో ఎలక్షన్ జరిపితే తప్ప సాధ్యంకాదు. ఏ పార్టీవారికి ఇప్పుడు ఎన్నికలు అనుకూలంగా ఉంటాయి అన్నదాంతో నాకు సంబంధంలేదు, నేను రాజకీయ వేత్తను, ఒక రాజకీయ కార్యకర్తను

అయినప్పటికీ ప్రభుత్వ మంత్రిగా ఆలోచన చేసినపుడు ఆందరివిషయాలను గురించి ఆలోచించుకొని చేయవలసిన బాధ్యత మూపైనే ఉన్నది—సాధ్యమైనంత వరకు అవిధంగా చేయటం నావిధి అని మనవిచేస్తున్నాను. “జనరల్ ఎన్నికలతో కాంగ్రెసుపార్టీ వారే అలసిపోయారు; కమ్యూనిస్టుపార్టీ వారు బ్రహ్మాండమైన ఉత్సాహంగా ఉన్నారు; లేదా మరోపార్టీ వారు ఉత్సాహంగా ఉన్నారు” అని కొందరు చెప్పింది నబబుఅయిన చర్చగా నాకు కనుపించలేదు. జనరల్ ఎన్నికలయిన వెంటనే తిరిగి పంచాయితీలకు ఎన్నికలు పెట్టటం—ప్రజలదృష్టిలో కూడా అంత బాగా ఉండదు. “వీటిని రెండు సంవత్సరాలు పొడిగిస్తే గ్రామాల్లో అధికారంలో లేనటువంటి పెద్దలకు, ప్రజలకు బాధగా ఉంటుంది; అసంతృప్తిగా ఉంటుంది” అని కొందరు పెద్దలుచెప్పారు. అదినిజం కావచ్చును. అయితే ఇప్పటి పరిస్థితిలో వాటికి ఎన్నికలు జరపటం ఎంతవరకు సులభసాధ్యం? అన్నది తూచి చూడాలితప్ప మరొకమార్గం నాకు కనుపించటంలేదు. ఆ విషయాలన్నీ తూచి చూపినపుడు—ఇన్ ఫార్మల్ గా కొంతమంది పెద్దలతో, ఇక్కడి రాజకీయ పార్టీల ప్రతినిధులతో చర్చలు జరిపినపుడు—ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ సమావేశంలో స్పష్టంగా చెప్పారు. “మేము ఒక నిర్ణయానికి వచ్చి యీ మాటలు చెప్పటం లేదు; మేము ఓపెన్ మైండ్ తో అంటున్నాము; ప్రభుత్వానికి కేబినెట్ లోగాని సమిష్టిగా గాని ఆలోచించే అవకాశం రాలేదు. కాబట్టి మేము ఓపెన్ మైండ్ తో ఇది చేస్తున్నాము. తప్పితే ఏదో రాజకీయ ప్రయోజనాలకోసం ఇది మేముచేయటం కాదు” అనిచెప్పారు.

ఇదివరకు చేసినటువంటి చట్టంలో అనుభవంలో అనేక యిబ్బందులు వచ్చినాయి, వాటన్నిటిని సవరించి సంపూర్ణంగా, స్వర్గసీమగా తయారయ్యే ఒకచట్టం తీసుకువస్తామనే ఉద్దేశ్యంతో ప్రభుత్వం వాయిదా వేయమని చెప్పడంలేదు. అట్లా చెప్పేటటువంటి పరిస్థితిలో మేము ఇది ఒక బ్రహ్మాండమైన experiment చాల సాధక బాధకాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ experiment చేసుకోవలసి ఉంటుంది. Human approaches democratic approaches అని ప్రజాస్వామ్య విషయాలపై చాల కఠినంగాను, చాల అధికార రూపకంగాను కొంతమంది పెద్దలు చెప్పినారు అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొన్నా కూడ ఒకటి మనవిచేయడానికి సాహసిస్తున్నాను. మనమందరము ఎంతజాగ్రత్తగా ప్రయత్నించేసినా, రాజకీయ ప్రయోజనాలకు అతీతంగా ఉండి వ్యవహారం చేద్దామనే స్థిరసంకల్పంతో ముందుకు పోయినా మళ్ళీ ఆచరణలో కొన్నియిబ్బందులు వస్తాయని నాకు యిప్పటికీ అనిపిస్తూ ఉన్నది. మనమందరము కలిసి ఒక ప్రయత్నించేస్తూ ఉన్నాము. ఆ ప్రయత్నంలో ఎందరికి ఎన్ని అధికారాలు యిచ్చాము? 70% అధికారాలు సెంటర్ తీసుకున్నది. 30% అధికారాలు State కు యిచ్చినది అందులో జిల్లా పరిషత్ కు ఎన్ని percent ఉన్నవో పంచాయితీ సమితికి ఎన్ని ఉన్నవో, అవన్నీ చెప్పాలంటే చాల కష్టమైన పరిస్థితి. ఏ రాజకీయ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చినా అనుభవంలో సాధక బాధకాలను బట్టి provisions ను మార్చుకొని ముందుకు పోవడమే ప్రజాస్వామిక లక్ష్యమేమోనని అనుకునే వాళ్ళలో నేను ఒకడిని.

ఆనాడు ఏ పద్ధతిలో చెయ్యగలుగుతారని స్పష్టంగా అడిగారు. రాజకీయ పార్టీ నాయకులు సమావేశంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు, నేను చెప్పాను. అయ్యా ఈ నాడు యిది మేము తప్పనిసరిగా సాధిస్తాము, యిది చేస్తాము అని చెప్పడం ధర్మం కాదు అని చెప్పాము. నిజానికి ముఖ్యమంత్రి గారికి నాకుకొన్ని అభిప్రాయాలు ఉండవచ్చు మా అభిప్రాయాలను మేము చెప్తామని చెప్పడం సరైనది కాదు, ఒకటి, Cabinet సమిష్టి వ్యవహారం రెండవది, Select Committee ఉన్నది అసెంబ్లీ ఉన్నది దీనిని మార్చడానికి. Open mind తో వ్యవహారం చేయడానికి మేము తయారుగా ఉన్నామని చెబితే సంతృప్తిగా ఉంటుంది న్యాయంగా ఉంటుంది. బాధ్యతతో కూడినదిగా ఉంటుంది అని మనవిస్తున్నాను. పాత అసెంబ్లీలో సభ్యులు కూడ యిప్పుడు చాలమంది ఉన్నారు, వారు యిదివరకు joint select committee లో యిచ్చిన అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. 1st July 1964 అనే పదం నా నెత్తిలో ఎక్కడా పుట్టలేదు. Select Committee report లో ఉన్నది. అది అందరు అంగీకరించారుగదా అని దానిని మేము staring point గా పెట్టుకున్నాము తప్ప మరొక ఆలోచన ఏమిలేదు. అందులో మరొక మంచితనం కూడ కనబడ్డది. ఒకసారి జనరల్ ఎన్నికలు, ఒకసారి పంచాయితీ ఎన్నికలు, ఒకసారి ఒక గ్రూపువి, తరవాత ఒక గ్రూపువి. యిలా 5 సంవత్సరాల పొడుగున చేసుకుంటూ ఉండడం మంచిది కాదనే అభిప్రాయం ఉన్నది. పంచాయితీ సమితి ఎన్నికలు, జిల్లా పరిషత్ ఎన్నికలు డైరెక్ట్, ఇన్ డైరెక్ట్ అనే సమస్యపైన కూడ చాలమంది తమ అభిప్రాయాలు చెప్పారు. కొంతమంది direct ఎన్నికలు కావాలి అన్నారు. కొంతమంది indirect గా ఉంటేనే మంచిది అన్నారు. దానిమీద ఏ అభిప్రాయము చెప్పడం ధర్మం కాదు. అవన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని మళ్ళీ చర్చించుకొని ఏరకంగా చేస్తే ఎక్కువ మందికి సంతృప్తిని యిస్తుంది, ఏవిధంగా చేస్తే తక్కువచిక్కులు కలుగుతాయో అనేది ఆలోచన చేసుకొని ఏవిధంగా చేసుకుందామని ఉన్నది decentralisation అనండి, కోపంతో ఏకార కేంద్రీకరణ అనండి ఎవరు ఏమైన అనండి నేను ఏమి చెప్పదలచు కోలేదు ఈ experiment యొక్క అనుభవాన్ని రెండు జనరల్ ఎన్నికల మధ్యన రెండు మూడు మాసాలలో పంచాయితీ సమితి జిల్లా పరిషత్ ఎన్నికలు జరుపుకుంటే బాగుంటుందనే ఆలోచనే House ముందు ఈ విధమైన సవరణ తేవడానికి ప్రేరేపించింది అంతే గాని, మేము ఎన్నికలు తప్పించుకోవాలని, ఈలోగా కాంగ్రెసుకు బలం కలుగుతుంది, కుస్తీ పట్టేందుకు వై లావాన్ లను తయారుచేయడానికి సమయం వడుతుంది శివేశాదం పిన్లు సరిపోవడం లేదు అనే ఆలోచనగాని మరొక ఆవేదనగాని లేదు అని మనవి చేస్తున్నాను. మన అనుభవంలో కొన్ని మార్పులు తెచ్చుకోడానికి ప్రయత్నం చేద్దాము. ప్రభుత్వపక్షాన నేను అనుకొన్న కార్యక్రమం ఏమిటంటే—జూన్-జూలై సెషన్ లో ఏకైక integrated Panchayat. Bill ఒక దానిని సిద్ధం చేసుకోవాలని నేను ఆనుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వం draft bill సిద్ధం చేయక పూర్వం కొంత నుండి పెద్దలతో, వారికి ఉత్సాహం విరామము ఉంటే సమాలోచనలు జరిపే,

చారి సలహాలు పొందడానికి మేము తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తాము. ప్రభుత్వానికి ఉండే సాధక బాధకాలు, Direct elections లో ఉండే సాధక బాధకాలు ఏమిటి? ఏ పార్టీ ఎందుకు అంటున్నారు. Direct elections వల్ల లాభాలు ఏమిటి? మొదలైన అనేక విషయాలపైన చర్చలు జరుపుకొంటే బాగుంటుంది. జరుపుకొన్న చర్చలన్నీంటిని మేము అమలులో పెట్టడానికి పూచీ తీసుకుంటామని చెప్పడం న్యాయంకాదు. సాధ్యం కూడ కాదు. వీలైనంత వరకు చేసుకుంటే బాగుంటుందని ఆ విధంగా చేయడానికి తయారుగా ఉన్నామని మనవి చేస్తున్నాను. పంచాయితీ సమితి, జిల్లా పరిషత్ ఎన్నికలకు direct గా గాని indirect గా గాని ఏ విధంగా సంబంధం ఉంచాలి, ఎంతవరకు ఉంచాలి, ఎంతవరకు తెంచీవేయాలి, దానిలో ఉండే సాధక బాధకాలు ఏమిటో ఆలోచన చేయాలి. పంచాయితీ సమితి యొక్క functioning, జిల్లా పరిషత్ యొక్క composition, functioning చాటి యొక్క financial resources, చాటి యొక్క taxation పద్ధతులు అన్నిటినీ పునరాలోచించాలి. తొందరపడి చేయడం వల్ల లాభం లేదు. ఇప్పుడు ఉన్న అనుభవమే కాక, ఇంకా కొంతకాలం చూస్తే అన్ని అనుభవాలకు సరైన స్వరూపం మనకు అర్థం అవుతుంది. తొందరపడితే తొందరపాటు కావచ్చు అనే అభిప్రాయం కూడ ఒకటి ఉన్నది. June-July Session తరువాత వరుసగా కొంత కాలం మనం అందరం కూర్చుని, సెలవు కమిటీ రూపకంగా పనిచేసి జాగ్రత్తగా ఆలోచన చేసి final గా అక్టోబర్ నవంబర్ సెలలో Act గా తీసుకురావడానికి వీలు అవుతుందే మోనని ఆలోచన చేస్తున్నాము. డిపార్టుమెంటు వారు 1962 డిశంబరు అన్నప్పుడు ఒకే ఒక ఉద్దేశ్యం ఉండేది. October, November సెలలో ఈ Act చేసుకొన్న తరువాత వెంటనే కొత్త Act ప్రకారం ఎన్నికలు జరుపుకుందామని అని clear గా మేము అనుకున్నాము. సుందరయ్యగారు యిప్పుడు కేలవిచ్చి నట్లు "4 ఆ మాటను మీరు స్పష్టంగా చెప్పడం మంచిది" అని చెప్పితే మేము ఒక amendment పంపించాము. శ్రీకాకుళం పీర్లర్ గారు ఒకరు అన్నారు. "పోరపాట్లు చేస్తున్నారు. మంత్రి కొత్తగా వచ్చినాడు డిపార్టుమెంటుకు అనుభవం లేదు. తొందరపడుతూ ఉంటారు" అని. నిజానికి మేము పొరపాటు ఏమి చేయలేదు. 1964 July అనే దానిని House అంగీకరించితే, ఆ బిల్లు ప్రకారం ఎన్నికలు జరుపుకోవలసి ఉంటుంది అనుకున్నాము. అయితే అది unceded గా మరుగు పెట్టివట్టుగా ఉంటుంది అంటే స్పష్టంగా చెప్పడానికి కూడ తయారుగా ఉన్నాము. మేము చెప్పక పూర్వమే Joint Select committee report లో ఉన్నది. కాబట్టి మేము కూడ ఆ విధంగా అనుకున్నాము. దానిని clear చేయమంటే amendment పంపించడం జరిగింది. దానిలో prestige ఏమి లేదు. పంచాయితీ వ్యవహారాలలో అందరినీ కలుపుకొని పోదాము. సులభ సాధ్యమైనది ఏది? ఆచరణ యోగ్యం ఏమిటి? ఎట్లా చేస్తే ప్రజలందరికీ లాభంగా ఉంటుంది, కష్ట సుఖాలను ఎట్లా దృష్టిలో పెట్టుకోగలుగుతాము. అనే అభిప్రాయమే ప్రభుత్వానికి ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. చాల మంది చెద్దలు కోప పడ్డారు. 10, 15, 20 ఏండ్లు అనుభవం ఉన్న చెద్దలు కూడ చాల తీవ్రంగా మాట్లాడుతూ,

Government Bill :
The Andhra Pradesh (Andhra Area)
Village Panchayats (Amendment)
Bill, 1962.

మేము ఏదో పొరపాటు చేశాము మొదలు ఒక బిల్లు తెచ్చారు, యిప్పుడు మళ్ళీ ఒక amendment యిచ్చారు అని అన్నారు. ఇది సదుద్దేశ్యంతోనే చేశాము. House ను, ప్రజలను confidence లోకి తీసుకోడానికి చెప్పాము. ప్రభుత్వ వైఖరి నిక్కచ్చిగా యిది, 1964 జూలై వరకు ఎన్నికలు ఉండవు అనే దానిని clear గా చెప్పడం తప్ప మరొకటి కాదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత సెన్సస్ గూర్చి, ఛౌన్ కమిటీల గూర్చి చెప్పారు. తెలంగాణాలో చాలా కాలంనుండి ఎన్నికలు కాలేదు. 1961 సెన్సస్ ఆధారంగా తీసుకుని ఛౌన్ కమిటీ ఎన్నికలు జరిపే విషయంలో ప్రభుత్వం ఒక నిర్ణయం తీసుకుని చేస్తుంది. త్వరలోనే ఆ విధమైన నిర్ణయం తీసుకొనడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ కొత్త అనుభవాన్ని ప్రజలకు అంగీకారయోగ్యంగా ఆచరణములోనికి తీసుకురావడానికి గాను, దీనిని అంతా సమర్థిస్తారని ఆశిస్తు యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

* శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు :—1951 వ సంవత్సరం సెన్సస్ ప్రకారం 5, 6 గ్రామాలు కలిపివేయబడి పంచాయితీగా వ్యవహరింప బడుతున్నాయి. ఆ తరువాత 81 వ సంవత్సరం సెన్సస్ లెక్కలు వచ్చాయి. వీటిని అనుసరించి ఆ గ్రామాలను చీలదీసి వాటిని విడి విడి గా పంచాయితీలు గా ఏర్పాటు చేయడంలో ప్రభుత్వం యొక్క వుద్దేశం ఏమిటి ?

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :—అధ్యక్షా, దీనికి వారుచెప్పిన, దానికి నేరుగా సంబంధం వున్నదని నేను అనుకొనడం లేదు. అయితే, వారు గనుక నాకు వివరాలు పంపిస్తే, వాటిని పరీక్షించి దానికి సంబంధం లేకుండా ఎన్నికలు జరప దానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is :

“That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Village Panchayats (Amendment) Bill, 1962 be read a first time,”

The motion was adopted.

Dr. M. Chenna Reddy :—Sir, I beg to move :

“That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Village Panchayats (Amendment) Bill, 1962 be read a second time.”

Mr. Speaker :—Motion moved.

(Pause)

Mr. Speaker :—The question is :

That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Village Panchayats (Amendment) Bill, 1962 be read a second time.

The motion was adopted

Mr. Speaker :—As the hon'ble Minister for Planning has given an amendment for Clause 2, the amendment given notice of by Sri Vavilala Gopalakrishnayya for Clause 2 of the Bill may not be necessary. There are two amendmetns to Clause 2 now before the House.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య :—రహస్య ఓటింగు గూర్చి ప్రభుత్వం యొక్క అభిప్రాయం తెలుసుకోవలసి వుంది. వారి అభిప్రాయం తెలుసుకున్న తరువాత దీనిని move చేయడమో, withdraw చేయడమో జరుగుతుంది.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :—ఒక వేళ గౌరవ సభ్యులు దీనిని తిరిగి పరిశీలన చేయవలసిందిగా భావిస్తే, ఆ విధంగా తిరిగి పరిశీలన చేయడానికి నేను సిద్ధంగా వున్నానని మనవి చేస్తున్నాను.

Sri Vavilala Gopala Krishnaiah : I am not pressing, Sir.

Dr. M. Chenna Reddy :—Sir, I beg to move :

“For clause 2, substitute the following clause :—

Amendment of Section 10, Act X of 1950.	2. In sub-section (1) of section 10 of the Andhra Pradesh (Andhra Area) village Panchayats (Act X of 1950.), after the proviso, the following proviso shall be added, namely : Provided further that the Government may, from time to time, by notification in the Andhra Pradesh Gazette, for sufficient cause which shall be stated therein, extend the term of office of the members of any panchayat as a whole for any period not beyond the 1st July 1964.”
---	--

Mr. Speaker :—Amendment moved.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—మంత్రిగారు తమ ఉపన్యాసంలో మొదట 1964 వరకు దీనిని పొడిగించాలని చెప్పారు. ఇది బాగా ఆలోచించే చేశామన్నారాయన. నా మాట వారి మనస్సుకు కష్టం కలిగించిందనుకుంటాను. మూడు రోజుల క్రిందట ఒక అభిప్రాయం వెలిబుచ్చి, మరల మరొక అభిప్రాయం వెలిబుచ్చి నవ్వుడు అంతమనస్సుకు నిర్ణయం లేకుండా ఎందుకు యిచ్చారని నేను అన్నమాట వాస్తవమే. కాని, అది fact. ఆయన మనస్సు నొప్పించడానికి నేను చెప్పలేదు. 1964 వ సంవత్సరం వరకు అని వారు చెబుతున్నారు. ఇందులో further proins అని వుంది. మొదటి దానికి నెలకు ఒకటి అని, దానిని రెండవ దానినిగాను చేస్తే బాగుంటుంది. ఇందులో ‘for sufficient cause... if any panchayat’ అన్నారు. పాలసీ ప్రకారం అన్ని పంచాయితీలకు ఎన్నికలు ఆపడమే ఉద్దేశము అయితే ‘if any panchayat’ ఎందుకు ? ‘if all panchayats’ అనండి లేకపోతే 16 వేల ఆర్డర్లు వేరు వేరు గా జారీ చేయవలసి వుంటుంది. నోటిఫికేషన్లు విడివిడిగా యివ్వవలసి వుంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—‘Any’ బదులు ‘all’ అనమంటారు.

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :—గౌరవనీయులు విశ్వనాథం గారు చెప్పిన దానిలో నాకు భేదాభిప్రాయం లేదు. కాని, ఆచరణలో ఒక కష్టం వున్నది. ఒక పంచాయితీ కమిటీ ఎన్నుకోబడిన తరువాత, ఆ కొత్త పంచాయితీ కమిటీ function చేయడానికి మేము మొదట కొంత అవకాశం యివ్వడానికి వీలు వుంటుంది. 'any' అన్నప్పుడు. లేకపోతే ఎన్నికలు అయిన తరువాత, మూడు, నాలుగు మాసాల వరకు పాత కమిటీ యే function చేస్తూవుండడం practical గా అంత బాగుండదనే వుద్దేశంతో యీ విధంగా ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—అలా అయితే అన్ని పంచాయితీలకు నోటి ఫికేషన్ separate గా issue చేస్తారు అది చాలా కష్టం అవుతుంది ?

డాక్టర్ యం. చెన్నారెడ్డి :—ఆ విధంగా చేయవలసి వచ్చినప్పుడు దానికి సరిపోయే విధంగా wording వుంటుంది. ఆ legal wording నే నిప్పుడు చెప్ప లేను. అది ఆలోచించి ఏర్పాటు చేస్తాము. ఈ విధంగా ఎందుకు చేయవలసి వచ్చిందో నేను యింతకు ముందే చెప్పాను. అంతేగాని, యిందులో యింకో ఉద్దేశం లేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఒకటి మాత్రం clear గా కనిపిస్తోంది. మనంచేసే ఈ యాక్టువల్ల పంచాయితీలు స్వతస్సిద్ధంగా నడివం కావు. ఇది enabling Act కాబట్టి మరల నోటిఫికేషన్ ఇవ్వవలసి వస్తుంది. ప్రతి పంచాయితీకి నోటిఫికేషన్ ఇవ్వవలసి వస్తుంది time extend చేస్తున్నామని, group of panchayats ఇదివరకు ఏర్పరిచారు. వారి అభిప్రాయం బట్టి చూస్తే జూలై 1964 వరకు అపాలనికాదు; పిలై తే ఈలోపులో చేయాలనికూడా ఉంది. ఆ సదభిప్రాయానికి సంతోషం. ఈ యాక్టు enabling Act అవుతుందా, enactment Act అవుతుందా అనేది సందేహం. Enactment Act అయితే నోటిఫికేషన్ ఇవ్వనక్కర లేకుండా దీనితోనే సరిపోవాలి. Enabling Act అయితే మరల గవర్నమెంటు నోటిఫికేషన్ ఇవ్వవలసి వస్తుంది.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి :— నాకున్న లీగల్ పరిజ్ఞానం పరిమితమైనది. ఈ యాక్టు ఏవిధంగా పెట్టినా నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం తప్పనిసరిగానే ఉంటుంది, కొన్ని గ్రూపులకు ఫిబ్రవరిలోను కొన్ని మార్చిలోను ఇట్లా అవుతాయి, అవి unfunctioning లోనికి రావడం నోటిఫికేషన్ ఇవ్వడం తప్పనిసరిఅని అనుకుంటాను.

శ్రీ బి. శ్రీరామమూర్తి :— ఇందులో 'any' తీసివేసి 'all' అని పెట్టాలని వారు సలహా ఇచ్చారు. అది సముచితం కాదేమో అని అనుమానంగా ఉంది. Any or all అని రెండూ పెడితే ఏకకమైన ఇబ్బంది లేకుండా అన్ని situations cover చేస్తుందేమో.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :—స్పీకర్ గారు చెప్పిన దానినిబట్టి మనవిచేస్తున్నాను. మంత్రిగారు చెప్పిన దానినిబట్టి 'any or all or a group of panchayats' అని పెడితే ఒక్కొక్క నోటిఫికేషన్ లో 1000, 2000 చేర్చడానికి వీలవుతుంది. లేక

పోతే ఒక్క-క- దానికే ఇవ్వాలి. 'Any or all or a group of panchayats' అంటే మంత్రిగారి అభిప్రాయం ప్రకారం ఉంటుందేమో.

Shri P. Rajagopala Naidu: Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

NEW CLAUSE.

In the amendment given notice of by the Minister for Planning, for the words "any Panchayat as a whole for any period not beyond the 1st July, 1964" substitute the words and figures "all the panchayats in the State for any period not beyond the 1st July, 1963".

Mr. Speaker:— Amendment moved.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు:— ప్రభుత్వ అమెండ్ మెంటులో ఇలాఉంది:

"Provided further that the Government, may from time to time, by notification in the Andhra Pradesh Gazette for sufficient cause, which shall be stated therein, extend the term of office of the members of Panchayats".

That means they are postponing the elections. For postponing elections of every panchayat, they have to issue notification.

ఇప్పుడు చెప్పే దానిని బట్టి చూస్తే కొన్ని పంచాయతీలకు ఎన్నికలు postpone చేయవచ్చును, మిగతా పంచాయతీలకే ఎన్నికలు conduct చేయవచ్చును. ఆ అర్థం కూడా ఇందులో ఉంది, ఎదో uniformity ఉండాలి. లేకపోతే కొన్ని పంచాయతీలకు మాత్రమే ఎన్నికలు జరిపి కొన్నింటిని 1964 వరకు నిలిపివేయ దానికి వీలుంటుంది, అందువల్ల all panchayats అంటేనే uniformity ఉంటుంది. మంత్రిగారు చెప్పిన దానిప్రకారం, నవంబరు నాటికి integrated Bill pass అవు తుంది. తరువాత జూలై 1963 లోగా పార్లమెంట్ విభజన, మిగతామార్పు లేకనే చేయవలసి వుంటే చేసుకోవడానికి వీలుంటుంది. 1963 సంవత్సరం లోగానే ఎన్నికలు జరపడానికి వీలుంటే 1964 వరకు గడువును పొడిగించడం వల్ల ఇబ్బంది అవుతుంది. ఇప్పుడు మంత్రిగారు promise చేస్తారు integrated Bill వస్తుందని, కాబట్టి విధంగానైనా చేయవచ్చునని. కాని, విశ్వనాథంగారు చెప్పి నట్లు, అనేక extraneous కారణాల వల్ల integrated Bill రావచ్చు; రాకపో వచ్చు. అదివచ్చిన తరువాత అమలు పరచడానికి మరల 1½ సంవత్సరాలు అవసరం లేదని మా పార్టీ అభిప్రాయ పడుతోంది. 1963 జూలై నెలలోనే ఎన్నికలు జరిపించాలని అంతవరకు all panchayats ఎన్నికలు postpone చేయా లని నా సవరణ.

డాక్టర్ ఎమ్. చెన్నారెడ్డి:— One clarification I would like to make ఈ స్టేజీలో ఈ అమెండ్ మెంటును ఆంధ్ర రిజియన్ కు సంబంధించిన యాక్టులోనే చేస్తున్నాము. తెలంగాణాకు సంబంధించిన యాక్టు వేరుగా ఉంది. అది integrate కాలేదు. ఆంధ్ర, తెలంగాణాలకు సంబంధించి integrated Bill వచ్చినప్పుడు అటువంటిది చేయవలసి ఉంటుంది, తెలంగాణాకు సంబంధించి

Government Bill:
The Andhra Pradesh (Andhra Area)
Village Panchayats (Amendment)
Bill, 1962.

రీజినల్ కమిటీకి refer చేస్తేనే తప్ప ఇక్కడ పాస్ చేయడానికి లేదు. ఇప్పుడు Regional Committee function చేయడంలేదు. మాకు నవంబరు వరకు time ఉంది. అందువల్ల ఈ రకమైన అమెండుమెంటు తెలంగాణాకు సంబంధించి రీజనియల్ కమిటీకి సమర్పించి అక్కడ అంగీకరింపబడ్డ తరువాత ఈ House లో పీసుకువస్తామని స్పష్టపరుస్తున్నాను.

Mr. Speaker :- The question is:

NEW CLAUSE 2.

“In the amendment given notice of by the Minister for Planning for the words ‘Any panchayat as a whole for any period not beyond the 1st July, 1964’ substitute the words and figures ‘all the panchayats in the State for any period not beyond the 1st July, 1963.’”

The amendment was negatived.

Mr. Speaker :- The question is:

“For Clause 2, substitute the following Clause:

‘2. In sub-section 1 of section 10 of the Amendment of Andhra Pradesh (Andhra Area) Village Panchayats Section 10, Act, 1950 (Act, X of 1950), after the proviso, Act X of 1950, the following proviso shall be added, namely:-

“Provided further that the Government may, from time to time, by notification in the Andhra Pradesh Gazette, for sufficient cause which shall be stated therein, extend the term of office of the members of any panchayat as a whole for any period not beyond the 1st July, 1964’

The amendment was adopted.

Mr. Speaker:- The question is:

That Clause 2, as amended do stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clause 2, as amended, was added to the Bill,

CLAUSE 1 AND PREAMBLE

Mr. Speaker :- The question is:

That Clause 1 and the Preamble do stand part of the Bill.

The motion was adopted.

Clause 1 and preamble were added to the Bill.

Dr. M. Chenna Reddy:-Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Village Panchayats (Amendment) Bill, 1962 be read a third time.

Mr. Speaker:-Motion moved.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— ఈ బిల్లు చూస్తే మాకు క్రిప్స్ ప్రపోజన్లు జల్లు జ్ఞాపకానికి వస్తున్నాయి. క్రిప్స్ ప్రపోజన్లకు blank cheque గా వర్ణించారు. అదేవిధంగా యీ బిల్లుకూడా ఉంది. అది ఎప్పటికీ ఉపయోగ పరచుకోవచ్చునో తెలియదు. అందువల్ల యీ చెక్కును ఉపయోగపడేటట్లు చేయాలని ఆశిస్తాను. అయితే ఒకటి ఉంది. 'క్రిప్స్ ప్రోపోజల్స్ ను వర్ణిస్తూ "Blank Cheque on a liquidated Bank" అన్నారు. I am not going to say it. మన గవర్నమెంటు ఉంటుంది. ఎల్లకాలం ఉంటుంది. సందేహం లేదు. ఎప్పుడు అమలు జరుపుకారా అని చూస్తున్నాం. త్వరగా అమలుపరచ వలసినదిగా కోరుతున్నాను.

*శ్రీ జి. లచ్చన్న (సోంపేట):— అధ్యక్షా, సవరణబిల్లు గురించి గౌరవ నీయ మంత్రిగారు చెప్పినదానిలో రెండు పాయింట్లున్నాయి. ప్రతిపక్ష సభ్యులు చెప్పిన ఆర్గ్యుమెంటుకు ప్రభుత్వం చెప్పిన ఆర్గ్యుమెంటుకు తేడాలేదు. ఉభయాలకు ఏకాభిప్రాయము కలిగింది. యూనిఫార్మిటీ కావాలన్నారు. దానికి ఎవరికీ అభ్యంతరం లేదు. యూనిఫార్మిటీ గురించి 2½ సంవత్సరాలు వాయిదావేస్తేనే గాని యూనిఫార్మిటీ రాలేదని చెప్పే ధోరణిలో లేరని నా నమ్మకం. యూనిఫార్మిటీగురించి గురించి పెద్ద సమస్య కాదు. 2½ సంవత్సరాల వాయిదాకు యూనిఫార్మిటీ అనే వాదనకు ఏమీ సంబంధం లేదు. రెండవది ప్రతిపక్ష సభ్యులు చెప్పిన భాషకు. పదప్రయోగాలకు గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు వాడుక చేసిన పదప్రయోగాలకు సారాంశము ఒకటే. ఈ బిల్లులో లోపాలు ఉన్నాయి అని ప్రతిపక్షం అంటూ ఇది బోగస్ బిల్లు, బోగస్ ఆక్టు ప్రకారం ఎన్నికలు జరిగితే న్యాయం జరగనే జరగదు అంటున్నారు. లోపాలున్నమాట వాస్తవమేనని సరస్వతైన భాషలో గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు అంగీకరిస్తున్నారు. అంగీకరించినప్పుడు బోగస్ ఆక్టుమీద ఎత్తు అయిన బాడిస్ కి 2½ సంవత్సరాలు లైఫ్ యివ్వడంలో బోగస్ ఉన్నదా మంచితనం ఉన్నదా అని నా పాయింటు.

Mr. Speaker:— You are questioning it now. It is irrelevant.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— వారు శలవిచ్చిందే నేను మనవిచేశాను. అది unparliamentary అని తమరు భావించరని నా నమ్మకం.

మిస్టర్ స్పీకర్:— Unparliamentary గురించి కాదు. It is unnecessary and irrelevant.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— దానిమీదనే నేను మనవి చేశాను. ఇది బోగస్ ఆక్టు కాబట్టి మరల యీ ఆక్టుమీదనే ఎన్నికలు జరగడానికి మేము వ్యతిరేకమని అంటున్నారు ప్రతిపక్షనాయకులు. లోపాలు ఉండడం నిజం. సాధ్యమైనంత వరకు అన్ని లోపాలు సవరిస్తామని ఎవరూ చెప్పలేదు. కాబట్టి వీలయినన్ని

లోపాలు సవరించి మంచి ఆక్టు చేస్తాం అంటున్నారు. మరొక భాషలో అంగీకరించారు గౌరవనీయులైన మంత్రీగారు. ఇప్పుడు అమలులో ఉన్నది బోగస్ ఆక్టుగా ధృవపడింది. బోగస్ ఆక్టు—

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—వారు బోగస్ ఆక్టు అంటున్నారు.

I do not think it is proper to call it bogus. He may say there are defects in the Act. It is absolutely not correct to call an Act bogus which was made by the Legislature. I do not understand what Mr. G. Latchanna means by the word 'bogus'.

Mr. Speaker:—No further discussion Please.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—ప్రతిపక్ష సభ్యులు వాడుకచేసిన పదం అది. ఇది వరకు పది సార్లు వాడుక అయిపోయింది. అంగీకరించ బడ్డది కాబట్టి అది ఒకసారి తమ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. నేను ఒక్కడనే వాడుక చేసిన పదం కాదు. అందువల్ల బోగస్ అనేమాట ఇష్టంలేదంటే తప్పులున్న చట్టం క్రింద ఒప్పుకుంటాం మేము అంటున్నారు. తప్పులున్న చట్టం క్రింద ఒప్పుకొన్నప్పుడు తప్పుల చట్టం మీద ఎన్నుకోబడిన పంచాయతీబోర్డు, పంచాయతీ సమితులు 2½ సంవత్సరాలు తమ యొక్క పరిపాలనా విధానాన్ని కొనసాగించడానికి అంగీకరించడం మరింత బ్రహ్మాండమైన తప్పని నామనవి.

Mr. Speaker:—Let us close the discussion.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—ఇంకొక అంశం మనవి చేయవలసి ఉన్నది. చట్టంలో లోపాలున్నాయి సవరిస్తామని చెప్పారు. మేము తెచ్చిన సవరణ రిజిట్రేషన్ 1 వరకు ఉంచవలసిందని ఆంధ్రరాష్ట్రంలో No confidence Motion నవంబరులో పాసయినది. మార్చిలో ఎన్నికలు జరపగలిగింది ప్రభుత్వం. అటువంటప్పుడు నేడు ఏప్రిల్ మొదటి తేదీలో ఉన్నాం ముఖ్యమంత్రిగారి మూడుమాసాల తోపాటు బిల్లు తెచ్చి ఆక్టుచేయడానికి వ్యవధి చాలదని వాదనే సబబయినది కాదని నా నమ్మకం. మెహరాబీతో మూడవ రిడింగు కూడా పాసు చేసుకోవచ్చు. కాని సంవత్సరం మూడుమాసాల లోపల చట్టం సవరించి ఎన్నికలు జరుపలేమని చెప్పే వాదన ప్రజల దృష్టిలో సబబుగా కనపడదు. వీలయితే రివిజన్ చేయడం దానిని Reconsider చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తెన్నేటి ఎశ్వనాథం:—నేను చెప్పదలచుకొన్నది అట్టేలేదు. భాష అలాగే అట్టే పెట్టేస్తారా? 16 వేల పేర్లతో పెడ్యూలు తయారు చేస్తారా? 'All or any group of village panchayats' అని వారు చెప్పారు. దానిని ఉంచుతారా మార్పు చేస్తారా?

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి:—అధ్యక్షా! మూడవసారి రిడింగు చేసే సందర్భంలో కొంతమంది మిత్రులు 1983 గురించి బాధగా ఉన్నట్లు అభిప్రాయ భేదం ఉన్నట్లు కలవిచ్చారు. ఆ లోగా బిల్లును ఆక్టుగా పూర్తి చేసుకోలేము అని మేము

అనడంలేదు. అంత వరకు కావచ్చు కాని 1962-67 మధ్య కాలంలో ఒకసారి చేశామో తిరిగి ఎన్ని ఎన్నికలు జరపడానికి వీలుంటుందని ఆలోచనకూడా ఒకటి ఉంది. దీనితోపాటు అదికూడా దృష్టిలో పెట్టుకుంటే రికి 64కి తేడా ఉండదనుకుంటాను. ఆంధ్ర రాష్ట్రం ఉండేటప్పుడు 5 సంవత్సరాలు ఎన్నుకోబడిన శాసనసభ్యులు ఆంధ్రప్రదేశ్ అయిన తరువాత 7 సంవత్సరాలు జరుపుకొన్నాం. కాబట్టి అది పెద్ద ఆచరణలో లేనిది కొత్తది కాదు. దానిపైన అభిప్రాయ భేదం ఉండవలసిన అవసరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. విశ్వనాథంగారు శలవిచ్చిన దాంట్లో any all అనే పదాల వివరాల లోకి పోతే any covers all అని ఒకటి అర్థమవుతుంది.

శ్రీ తెన్నేటి వీశ్వనాథం :— నేను చెప్పింది అది కాదు. “any” may cover “all” అయితే పెద్ద పెడ్యూలు తయారు చేయడం ఒకటి. పెద్దలు చెబితే ఒక మాదిరిగా పోతుంది. “The elections of all these stand postponed” అన్నా తీరిపోతుంది. మళ్లా వేరే notification యివ్వడం చాల కష్టం.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— Multiplication of work అవుతుంది.

డా. ఎం. చెన్నారెడ్డి :— మొత్తం ఒకేసారి ఎన్నికలు జరపడం కష్టం. మూడు నాలుగు batches లో చేయవలసి వుంటుంది. ఆ విధముగా చేస్తాము. పది సులభ సాధ్యంగా ఉండి యిబ్బంది లేకుండా ఉంటుందో examine చేసి అమలులో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం. నోటిఫికేషన్ యివ్వడంలో అన్ని గ్రామాలపేర్లు యివ్వవలసిన అవసరం ఉందో లేదో డిపార్టుమెంటు చేత examine చేయించి తప్పకుండా చేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది క్రిస్ట్ మిషన్ వలె ఉందని ఒకరన్నారు. మొత్తానికి వీలయినంత మందికి అంగీకార యోగ్యంగా తయారు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం. Open mind తోనే postpone చేస్తున్నామని తిరిగి మనవి చేస్తూ ముగిస్తున్నాను.

Mr. Speaker:—The question is: “That the Andhra Pradesh (Andhra Area) Village Panchayats (Amendment) Bill, 1962, be read a third time.”

The motion was adopted.

BUSINESS OF THE HOUSE

Before I conclude the sitting, I feel I would be failing in my duty if I do not express to the Hon'ble Members of this House my grateful thanks for the hearty cooperation which they have extended to me in the discharge of my duties. It is possible that in the discharge of my duties and in the matter of following the procedure there might have

been a few lapses on my part here and there which are entirely due to lack of experience and I hope that in future I will try to avoid such lapses.

Let me wish you all the Hon'ble Members as well as the people who have elected us, a happy and prosperous New Year.

The House now stands adjourned *Sine Die*.

The House then adjourned *sine die*,
